Четвер, 6 березня 2003 року. № 43 (3043)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ФОТОФАКТ

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Понад сто вогнеборців Київського гарнізону Державної поженої охорони за 40 хвилин загасили займання у столичній Національній бібліотеці імені Вернадського. Під час пожежно-тактичних навчань.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Незалежність суддів залежить від фінансування

Ранкове й денне засідання 5 березня

Після оголошення запитів та заяв народних депутатів, виступів представників парламентських фракцій і груп парламент розглянув два законопроекти — про цивільний демократичний контроль над воєнною організацією і правоохоронними органами держави. З доповідями виступили народний депутат України Борис Андресюк та Міністр юстиції Олександр Лавринович.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

У НАТО від нас чекають дій

У Брюсселі підтримали пропозицію України створити Міжпарламентську раду Україна—НАТО на базі наявної Спільної моніторингової групи Верховної Ради і Парламентської асамблеї альянсу. Про це заявив голова Комітету ВР з питань євроінтеграції Борис Тарасюк під час прес-конференції, присвяченої підсумкам візиту української парламентської делегації до штаб-квартири НАТО. Там 2—4 березня проходили засідання Спільної моніторингової групи і низка зустрічей з найвищими урядовцями альянсу. Парламентарії НАТО, за словами Бориса Тарасюка, «позитивно оцінюють кроки України, спрямовані на поглиблення відносин з альянсом». Однак про членство нашої держави в НАТО не йшлося.

(Закінчення на 19-й стор.).

ТРАГЕДІЯ

Пілота прийняв березневий сніг

У селі Коросне на Львівщині розбився гелікоптер Мі-2. Пілот Василь Луговий загинув на місці.

Машина належала Товариству сприяння обороні України. Місцеві жителі розповідають, що вертоліт летів дуже низько над райцентром Перемишляни і впав у засніженому полі. Разом із пілотом мав летіти й механік, але останньої миті відмовився. Фахівці вивчають причини катастрофи, **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

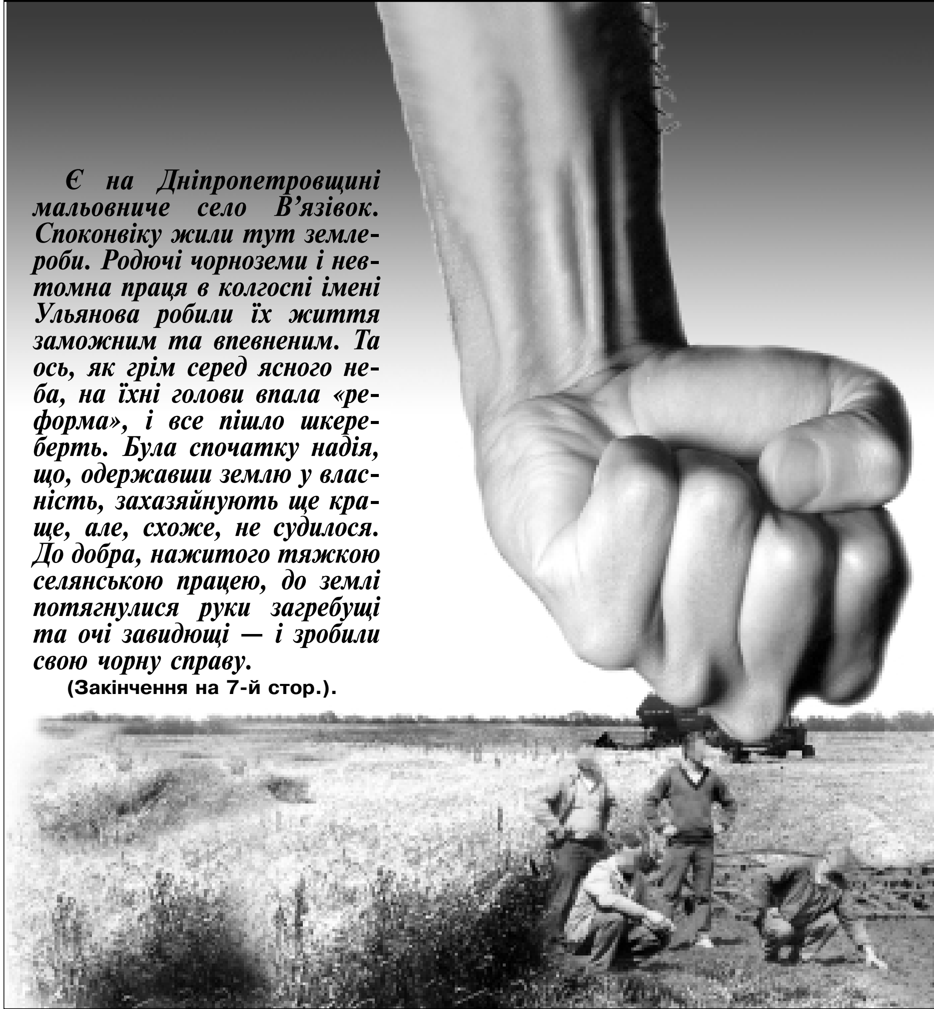

Фото УНІАН.

ТЕРОР,

або

ЯК У НАС І ПЕРЕМОЖЦІВ СУДЯТЬ

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Є на Дніпропетровщині мальовниче село В'язівок. Споконвіку жили тут землероби. Родючі чорноземи і невтомна праця в колгоспі імені Ульянова робили їх життя заможним та впевненим. Та ось, як грім серед ясного неба, на їхні голови впала «реформа», і все пішло шкереберть. Була спочатку надія, що, одержавши землю у власність, захазяйнують ще краще, але, схоже, не судилося. До добра, нажитого тяжкою селянською працею, до землі потягнулися руки загребущі та очі завидющі — і зробили свою чорну справу.

(Закінчення на 7-й стор.).

ВРОЖАЙ-2003

Де взяти 106 мільйонів?

Саме стільки додаткових коштів потрібно аграріями Одещини, аби провести весняний комплекс польових робіт. Це не рахуючи 500 мільйонів гривень, у які, за попередніми розрахунками, мали вкластися. Корективи внесла зима: практично на всіх площах вимерзли ячмінь і ріпак, загинула майже п'ята частина пшениці. В деяких господарствах загострилася кадрова проблема. Якоюсь мірою виручать випускники короткотермінових курсів, хоча їх також не вистачає, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

СТИХІЯ

■ Через високий рівень води в Криму склалася аварійна ситуація на дамбі, що відгороджує прісну частину великого озера Сасик-Сиваш від солоної. Спеціалісти попередили: вода може прорватися з прісного плеса в солоне, а звідти через автостраду, залізничний насип, водогони, житлові масиви і пляжі Євпаторії потрапити до Каламітської затоки Чорного моря**.**

■ У зоні підтоплення цієї весни можуть опинитися й деякі села Заліщицького, Монастириського, а також Борщівського районів на Тернопільщині. За прогнозами, рівень води буде середній. Хоча те, що грунт промерз, може внести істотні корективи.

У НОМЕР

Перша операція на хребті

Її провели ортопеди Хмельницької обласної лікарні. 35-річна пацієнтка вже не ходила, зміщення хребців могло призвести до паралічу. Хірурги вирішили ввести металічні стержні й трансплантати, які брали із тазової кістки хворої, щоб зафіксувати ушкоджений хребет. Операція тривала майже п'ять годин. І вже за кілька днів жінка змогла піднятися і самостійно ходити. Про остаточне одужання можна буде вести мову лише після кількох місяців лікування, проте лікарі переконані, що перший досвід допоможе іншим пацієнтам. Адже хвороби хребта останнім часом стають дедалі поширенішими, а поїхати на операцію до столиці можуть одиниці, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

Запоріжцям кинуто виклик

На дев'ятий день після раптової смерті мера Запоріжжя Олександра Поляка здійснено напад на його першого заступника Володимира Грищенка, який виконує нині обов'язки міського голови. Напад здійснено напередодні позачергової сесії міськради, рішення якої мало закріпити нові повноваження Володимира Федосійовича. Згідно з підготовленим проектом рішення, обов'язки міського голови розподілялися між його першим заступником і секретарем міськради.

(Закінчення на 4-й стор.).

УВАГА, КОНКУРС!

Що ви знаєте про Німеччину?

Національна телекомпанія та Посольство Федеративної Республіки Німеччина в Україні проводять спільну акцію. Хто правильно відповість на всі 10 запитань, той має шанс перемогти в конкурсі.

(Читайте на 24-й стор.).

Українська мова отримує технологічний статус

Виступ Голови Верховної Ради України Володимира ЛИТВИНА на презентації лазерного диска «Словники України» 3 березня 2003 року

Вельмишановний Борисе Євгеновичу!

Поважне зібрання!

Буквально кілька днів тому ми з вами зустрічалися під час роботи Інтелектуального форуму України. Сьогоднішню презентацію можна розглядати як його логічне продовження, адже саме мова є життєдайним джерелом інтелекту, а їхній зв'язок — одвічний і нерозривний.

По-перше, мені дуже приємно, що саме Національна академія наук демонструє сьогодні справді інноваційні і навіть унікальні наукові розробки в такій, здавалося б, архаїчній і консервативній до технологічних проривів ділянці, як мова. По-друге, ми зустрічаємося напередодні проведення парламентських слухань про функціонування української мови в Україні, які відбудуться 12 березня цього року і стануть, хочеться в це вірити, зацікавленою і професійною розмовою про сучасні шляхи розвитку української мови.

Знайомство з лазерним диском «Словники України» переконливо доводить масштабні і невичерпні можливості і мови, й інтелекту.

Вперше за всю історію вітчизняного мовознавства українська мова отримує свій технологічний статус — абсолютно рівноцінний з іншими мовами світу.

Звичайно, цьому передувала багатолітня самовіддана праця наших учених-мовознавців, що увінчалася створенням цілісного ряду словників і словникових систем.

Саме на їх ґрунті й постав презентований сьогодні лазерний диск, а в недалекому майбутньому з'являться нові комп'ютерні словники та лінгвістичні системи.

Можна стверджувати, що цим електронним словником в Україні започатковано нову наукову галузь — лінгвотехнологію, здобутки якої матимуть принципові наслідки для розвитку нашої державності та інтелектуального потенціалу українського народу.

Судіть самі: у презентованому лазерному дискові «Словники України» на реєстрі близько 152 тисяч лексичних одиниць зінтегровано функції побудови повної парадигми для повнозначних відмінюваних частин мови (всього це становить близько трьох мільйонів слів), транскрипції, фразеології, синонімії, антонімії.

Звичайно, кількісні критерії обговорюваного сьогодні словника ще не відповідають своїм західним аналогам, але вже неспівмірні з можливостями словників, підготовлених за традиційною технологією на паперових носіях.

Ця робота є фундаментом для створення системи автоматизованого перекладу з української на шість світових мов — англійську, німецьку, французьку, іспанську, російську, турецьку, і відповідно — зворотного перекладу та цілого ряду інтелектуальних систем опрацювання мови: семантико-синтаксичних аналізаторів, систем автоматичного редагування, безклавіатурного введення інформації тощо.

Сьогодні українська мова за своїми словниками має вихід менш ніж на 20 мов світу, тоді як російська, наприклад, — на 130.

Тому росіяни вже розробляють програми оптичного розпізнавання текстів, останні версії яких працюють з понад 170 мовами світу. Відтак, і лазерний диск «Словники України», і наступні кроки з розвитку національної словникової бази забезпечують гідний технологічний статус української мови у світовій мовній ієрархії, і, без перебільшення, є однією з необхідних умов мовної інтеграції України до Європейського союзу.

Цей диск — справді інноваційна праця на вищому світовому рівні, здійснена на стику двох різних, на перший погляд непоєднуваних, галузей, а саме — мовознавства і технології.

Нині людська мова починає стрімко набувати технологічного статусу. Отже, кожен народ, який не бажає залишитися на узбіччі науково-технологічного прогресу, мусить сам подбати про розвиток своїх лінгвістичних технологій. Це особливо стосується нас, українців, — ніхто за нас цього не зробить.

В епоху формування інформаційного суспільства сфера комп'ютерних технологій набуває дедалі більшої ваги та значення. Саме інформатика є найбільш привабливою для молоді галуззю діяльності, саме тут є найбільший простір для науково-технологічного прогресу, для застосування своїх здібностей і талантів.

Але й пересічному, так би мовити, користувачеві комп'ютера необхідний авторитетний, і бажано — нормативний, вбудований довідник з мовних питань. Тому електронний словник, презентований тут, є працею більш ніж актуальною.

З особливою приємністю і вдячністю розробникам хочу зазначити, що всі органи державної влади, а також українські школи, які отримали 10 тисяч примірників цього лазерного диска, тим самим одержали надійний дороговказ в офіційному діловодстві та освітянській практиці.

Сподіваюся, що від спілкування з цим словником рівень володіння рідною мовою, а за підсумками останнього Всеукраїнського перепису населення майже 70% опитаних визнали своєю рідною мовою саме українську, відчутно зросте, причому, природним шляхом, без «вольових рішень» згори. В цьому мене особливо переконала зустріч із студентською молоддю у м. Рівному.

Такий, справді академічний, підхід до справи, на фоні часто-густо спекулятивних заяв і рішень з так званого мовного питання в Україні, створює дієвий і ефективний інструмент у виробленні та реалізації мовної політики держави, посилює інформаційну безпеку України.

Тому, хочу запевнити в цьому всіх присутніх, саме ці напрями академічного мовознавства залишатимуться й надалі в полі зору Верховної Ради, отримуватимуть необхідне сприяння та підтримку.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Незалежність суддів залежить від фінансування

Ранкове й денне засідання 5 березня

(Початок на 1-й стор.).

Більшість парламентаріїв віддала перевагу депутатському проекту закону й рекомендувала прийняти його в першому читанні. Закон розроблено низку статей, які забезпечать громадський контроль над військовими і силовими формуваннями.

Ішлося про принципи деполітизації військової організації, призначення на пости міністрів цивільних за поданням Прем'єр-міністра, запровадження так званої білої книги про звіт за використання коштів в армії та силових структурах тощо. Пропоновано також запровадити посаду уповноваженого з контролю за силовими структурами.

Голова Комітету ВР з національної безпеки та оборони Георгій Крючков зауважив, що повне виконання закону потребуватиме внесення змін до Конституції України. І до цього треба бути готовими.

Кілька законопроектів народні депутати розглянули за скороченою процедурою. Зокрема, проект закону про внесення змін до Закону України «Про державну таємницю» (про експертів з питань таємниць) передбачає розширення кола осіб державних експертів у сфері оборони, науки й техніки, іншої діяльності, що має таємниці в інтересах безпеки країни.

Дискусію у залі викликав законопроект «Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України». З доповіддю виступив начальник Генерального штабу Збройних Сил України Олександр Затинайко. Запровадження служби правопорядку у військах відповідає європейській практиці. Вона запобігатиме злочинам, сприятиме захисту здоров'я військовослужбовців, збереженню військового майна. Нова служба забезпечуватиме також виконання різних стягнень, запроваджених у військах, зокрема покарання гауптвахтою та арешт військовиків, гарантуватиме дотримання законності в армії.

Народні депутати розглянули чотири варіанти законопроекту «Про статус суддів» (про забезпечення умов для здійснення правосуддя та недоторканності суддів). З доповідями виступили народні депутати Василь Онопенко, Михайло Мельнічук, Сергій Іванов.

Парламентарії наголошували, що принцип незалежності судової влади багато в чому залежить від фінансового становища судової системи. Відсутність житла, низька зарплата, матеріально-технічні нестатки судів роблять систему залежною від виконавчої влади. Законодавці пропонують чимало заходів на забезпечення незалежності судової влади, зокрема, право судді на отримання службового житла, визначення зарплати у кратному розмірі від мінімального прожиткового рівня, зарахування до стажу роботи всього терміну зайнятості в галузі права, соціальний захист сім'ї судді в разі смерті годувальника тощо.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Народні депутати також обговорили проект закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», з яким виступила народний депутат Юлія Тимошенко. Співдоповідь зробив голова Комітету ВР з питань бюджету Петро Порошенко.

Голосування з обговорених питань відбудеться сьогодні.

Анатолій КАРАСЬ.

Виконавців не виявлено, замовника не встановлено...

Вечірнє засідання 4 березня

Головним питанням, яке обговорювали на вечірньому засіданні Верховної Ради, була інформація Генерального прокурора України, голови СБУ, міністра внутрішніх справ і голови Держкомітету зв'язку та інформатизації України про розслідування за фактом поширення фальшивого «відкритого листа» від імені лідера фракції «Наша Україна» Віктора Ющенка до виборців.

Генпрокурор України Святослав Піскун повідомив: сьогодні вже встановлено, що 900 тисяч таких листів було справді розповсюджено в дев'яти західних регіонах на підставі договору між «Укрпоштою» та «Українською телевізійною агенцією». Проте, як з'ясувалося, за вказаною у реквізитах товариства адресою телевізійної агенції немає, а її діяльність зупинено ще в 1997 році. До того ж особи, від імені якої укладався договір з «Укрпоштою» та здійснено оплату за надання послуг, узагалі не існує. Створено слідчо-оперативну групу, проводяться слідчі дії та оперативно-розшукові заходи зі встановлення осіб, причетних до виготовлення та розповсюдження фальшивки. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу за ст. 353 «Самовільне присвоєння владних повноважень» та ст. 170 «Перешкоджання законній діяльності політичних партій» Кримінального кодексу України.

Оперативно-розшукові заходи на виконання доручення Генерального прокурора України проводить сьогодні і СБУ. Про це доповів народним депутатам заступник голови СБУ Володимир Пристайко. Водночас він не зміг відповісти на запитання депутата О. Білоруса, який заявив, що, за його даними, фальшивку друкували недалеко від Ужгорода, в одній із сусідніх країн, за 32 кілометри від митниці. Як цей вантаж міг пройти митний кордон непоміченим? Володимир Пристайко змушений був зізнатися, що такої інформації на даний час у нього немає.

За словами міністра внутрішніх справ Юрія Смирнова, нині відпрацьовується понад 1600 друкарень, які мають виробничі потужності з випуску такої кількості друкованої продукції, опитано майже 4000 осіб. Встановлено, що оплату послуг на суму майже 43 тис. грн. здійснювали через Шевченківське відділення Київського міського управління Ощадбанку. Відома навіть марка вантажного автомобіля, яким було доставлено листи на «Укрпошту». А ось саме авто, як і осіб, причетних до виготовлення та розповсюдження фальшивок, досі не знайдено. На думку Смирнова, цей прецедент потребує правового врегулювання та внесення додаткових змін до законодавства.

Голова Державного комітету зв'язку та інформатизації України Микола Гончар зауважив, що «Укрпошта» у даному разі діяла в межах законодавства, а щоб надалі таких непорозумінь не поставало, запропонував народним депутатам на законодавчому рівні врегулювати питання взаємовідносин та відповідальності сторін під час розповсюдження такої інформаційної продукції поштовою мережею.

Здивування з приводу невиправданого зволікання розслідування висловив Віктор Ющенко. Він заявив, що має у цій справі достатньо матеріалів і готовий їх передати правоохоронцям, та, на жаль, не вірить у те, що ними належно розпорядяться.

Комітет ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності має доопрацювати це питання, і незабаром парламент повернеться до його розгляду.

Під час вечірнього засідання парламентарії продовжили обговорення низки законопроектів, зокрема про оцінку землі та про державне регулювання діяльності з випуску та проведення лотерей і грошових розіграшів. За скороченою процедурою розглянуто законопроекти про затвердження національної програми підтримки молоді на 2003—2008 рр., про внесення змін до деяких законів України з пенсійного забезпечення, а також до Кодексу України про адміністративні правопорушення (про відповідальність за випуск і продаж нестандартної продукції) та до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів з приводу декриміналізації правопорушень у сфері економічної конкуренції.

Алла АНТИПОВА.

Зміна діалогу

Заступник Голови Верховної Ради України Олександр Зінченко вважає, що після Празького саміту НАТО, який відбувся 21—22 листопада 2002 року, є всі підстави говорити про «початок нового етапу у взаємовідносинах України й НАТО».

«Ухвалення у листопаді минулого року Плану дій Україна—НАТО та Цільового плану на 2003 рік в Україні сприйнято як свідчення реальної підтримки альянсом проголошеного курсу до євроатлантичної інтеграції, кінцевою метою якого є набуття повноправного членства в цій організації», — зазначив О. Зінченко, виступаючи у понеділок на засіданні Спільної моніторингової групи Верховної Ради України та Парламентської асамблеї НАТО у Брюсселі (Королівство Бельгія). З боку Парламентської асамблеї НАТО засідання відкрив голова її політичного комітету Р. Віггерс.

Кажучи про важливість роботи Спільної моніторингової групи Україна—НАТО, заступник Голови Верховної Ради підкреслив, що поглиблення діалогу парламентаріїв свідчить про зміну діалогу альянсу з країнами, які не є членами організації. За його словами, це набуває «особливого значення за умов значного збільшення ролі парламенту в політичному житті і здійснення політичної реформи».

О. Зінчеико наголосив, що Верховна Рада виробила і реалізує законодавчі процедури, потрібні для виконання Цільового плану, а також для розширення договірно-правової бази співробітництва України з НАТО.

«Поглиблюється міжпарламентська взаємодія з НАТО не лише по лінії Парламентської асамблеї. Вагому роль у парламентському вимірі нашого співробітництва відіграє Спільна моніторингова група, засідання якої регулярно проводяться з 2000 року. За цей час вона стала визнаним інструментом обговорення актуальних питань двосторонніх стосунків, шляхів використання досвіду держав—членів альянсу для успішного просування України курсом реформ, зокрема реформування її Збройних Сил», — сказав він.

Під час зустрічі з українського боку було висловлено пропозицію створити міжпарламентську групу Україна—НАТО. На думку заступника Голови Верховної Ради, це сприяло б «належному і вчасному виконанню Плану дій Україна—НАТО та відповідних річних цільових планів, забезпеченню спільного парламентського контролю (з боку Верховної Ради та Парламентської асамблеї НАТО)».

Наостанок О. Зінченко запросив учасників засідання відвідати Київ і запропонував домовитися про терміни такої зустрічі.

Як повідомлялось, офіційна делегація Верховної Ради України на чолі із заступником Голови Верховної Ради Олександром Зінченком у Брюсселі 2—4 березня брала участь у засіданні Спільної моніторингової групи Верховної Ради України та Парламентської асамблеї НАТО. До складу делегації увійшли голова Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк, голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції Олег Зарубінський, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Олег Грачев, член Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони Олександр Кузьмук.

На порядок денний нинішнього засідання Спільної моніторингової групи винесено низку важливих питань, які потребують невідкладного розв'язання. Ідеться передусім про перегляд пріоритетів реалізації Хартії, адаптацію їх до нових реалій сьогодення.

Крім того, в ході візиту відбудуться зустрічі з високими посадовими особами альянсу, зокрема із заступниками Генерального секретаря НАТО Г. Альтенбургом і Е. Баклі, головою Військового комітету Х. Куятом, керівником Політичного директорату Д. Спекхардом та з постійними представниками країн—членів НАТО. Під час зустрічей планується обговорити актуальні питання розвитку двосторонньої співпраці, серед яких значну увагу буде приділено виконанню Плану дій Україна—НАТО, ухваленого на засіданні комісії Україна—НАТО у Празі у листопаді минулого року.

Інформуправління Верховної Ради України.

Таращанське тіло — Гонгадзе

«Таращанське тіло» належить українському журналісту Георгію Гонгадзе, який зник 16 вересня 2000 року. Саме про такий результат швейцарської експертизи сказав у телефонній розмові з матір'ю журналіста Лесею Гонгадзе генеральний секретар міжнародної організації «Репортери без кордонів» Робер Менар, повідомила українська служба радіостанції «Німецька хвиля».

Після приїзду Р. Менара до Києва, який заплановано на 10 березня, Л. Гонгадзе одержить документально засвідчені результати дослідження. «Лише після отримання цих документів я вирішу, як діяти далі», — сказала вона. Л. Гонгадзе не виключила, що або вона сама, або вдова журналіста Мирослава Гонгадзе звернеться до Міжнародного суду в Страсбурзі, бо «всі можливі судові інстанції в Україні вже пройдено». «Ці документи стануть важливим доказом того, що мого сина знищили», — наголосила мати загиблого журналіста.

ФОТОФАКТ

Члени товариства «Просвіта» пікетували Севастопольську міськдержадміністрацію, обстоюючи своє право на приміщення, телефонний зв'язок, необхідне обладнання для повноцінного функціонування товариства.

Фото Володимира ВЕВДЮКА (Укрінформ).

ПАРЄ відрізняє цензуру від свободи слова та об'єктивну інформації від суб'єктивної

Висловлювання деяких осіб, наближених до СДПУ(о), про те, що Рада Європи не знає реальну ситуацію в українських ЗМІ та користується однобічною інформацією, не відповідають дійсності.

Як учасник січневої сесії ПАРЄ, на якій було ухвалено рекомендації українській владі, хочу наголосити, що їх обговорення відбувалося відкрито, як і вся процедура ухвалення рішень у ПАРЄ. Члени української делегації, котрі представляли й опозиційні, і провладні фракції Верховної Ради, мали змогу виступити на засіданні ПАРЄ зі своїм баченням української ситуації зі свободою слова. Згідно з процедурою ПАРЄ після того, як було заслухано доповідь голови підкомісії ПАРЄ з питань преси Комітету з науки, культури і освіти Тутті Ізохукана-Асунмаа, президент ПАРЄ Пітер Шідер поставив на голосування поправки, зокрема й ті, які стосувалися ситуації зі свободою слова в Україні.

Хочу наголосити, що жоден член української парламентської делегації, у тому числі й представник СДПУ(о), хоча й була можливість, однак не виступив проти запронованих поправок.

Варто зазначити, що Моніторинговий комітет ПАРЄ та підкомітет з питань медіа базують свої висновки на інформації, отриманій з різних, у тому числі офіційних, джерел. Це саме стосується й Комітету міністрів Ради Європи, який готує свої рішення на основі інформації, отриманій насамперед від урядових структур країн-членів. Кабінет Міністрів України та Міністерство закордонних справ мають змогу представляти свою позицію у Комітеті міністрів Ради Європи, так само, як і Верховна Рада має можливість представляти свою позицію в ПАРЄ. Це випливає із членства нашої держави в Раді Європи. Вважати, що серйозні європейські установи можуть базувати свої висновки на однобічній інформації, отриманій від одного джерела (у тому числі й від адміністрації Президента України) або від паралельних джерел, було б несправедливою недооцінкою інтелектуального потенціалу європейців. Однак досягнення Європи у всіх сферах не дають підстав для такого ставлення. Насправді висловлювання осіб, близьких до СДПУ(о), мають на меті «відбілити» адміністрацію Президента України, яку (згідно зі статтею 6 Рекомендації №1589 Парламентської асамблеї Ради Європи «Свобода висловлювань у медіа Європи») звинувачено в тому, що «згідно зі свідченнями численних журналістів та висновками парламентських слухань зі свободи слова та цензури, адміністрація Президента видає інструкції засобам масової інформації стосовно висвітлення основних політичних подій».

Микола ТОМЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації.

ОФІЦІЙНО

Заява
депутатської фракції політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна»

За кілька тижнів добіжить кінця перший рік повноважень Верховної Ради України четвертого скликання. На превеликий жаль, він виявився роком втрачених можливостей. За перманентними політичними кризами і протистояннями ми так і не змогли приступити до реалізації того, що обіцяли виборцям усі, без винятку, політичні сили, представлені у парламенті. Йдеться насамперед про створення ефективної законодавчої бази для відродження вітчизняної економіки й нормального функціонування соціальної сфери, проведення довгоочікуваної суспільством пенсійної реформи, ухвалення нового Податкового кодексу. Конституційна реформа, яку в серпні минулого року запропонував Президент України, також лягає на плечі Верховної Ради, наділеної винятковим правом вносити зміни до Основного Закону України. Хоча є й певні позитиви. Зокрема, Голові Верховної Ради України В. Литвину вдалося досягнути компромісу, зняти протистояння у сесійній залі на завершальному етапі бюджетного процесу. Сподіваємося, що зусилля керівництва парламенту і уряду України з налагодження конструктивної співпраці матимуть підтримку всього депутатського корпусу.

Названі вище пріоритети законодавчої діяльності, за логікою речей, мусили б стати консолідуючою основою для всієї Верховної Ради, об'єднати більшість і опозицію спільною метою — прислужитися своєму народу, своїм виборцям, виконати покладену на нас відповідальну місію. Адже впродовж останньої виборчої компанії не хто інший, як опозиція, активно експлуатувала ідею необхідності перерозподілу владних повноважень і побудови в Україні парламентсько-президентської республіки. То чому сьогодні, коли справа конституційної реформи вже стоїть на порядку денному і потребує максимального зосередження зусиль усіх фракцій і груп, особливого ентузіазму з боку опозиції не спостерігається? Навпаки, складається враження, що певні сили намагаються торпедувати чи, принаймні, загальмувати хід політичної реформи.

До таких висновків спонукає ситуація, що розгрується останнім часом довкола законопроектів «Про вибори народних депутатів України», які об'єктивно сьогодні не є нагальними чи невідкладними. Одначе певні політичні сили намагаються привнести в суспільну свідомість думку про те, що прийняття закону «Про вибори народних депутатів України» на засадах суто партійної пропорційної системи є необхідною умовою політичного структурування суспільства й успішного проведення конституційної реформи. Чи так це насправді?

Депутати нашої фракції переконані, що ця проблема є надуманою і передчасною. Українське суспільство через цілу низку причин не готове до того, щоб цілковито віддати найвищий законодавчий орган на відкуп політичним партіям і партійкам (таких сьогодні налічується понад 130) лише заради розбудови останніх.

Партійна селекція за допомогою виборчого «секатора» — річ, безперечно, корисна і прогресивна, проте абсолютизувати цей механізм не варто. Адже, відкриваючи всі семафори для партійних потягів на парламентських виборах, ми водночас перекриваємо дорогу у велику політику представникам регіональних політичних еліт, яким украй важко буде потрапити у потенційно прохідну частину партійних списків. Певні тенденції такої ситуації уже мають місце. Після запровадження змішаної системи виборів і скорочення вдвічі мажоритарних округів питома вага столичної еліти у депутатському корпусі Верховної Ради помітно збільшилася за рахунок скорочення представників з місць.

Імперативні мандати досі давали можливість репрезентувати в парламенті інтереси всіх територіальних округів і регіонів й забезпечували зворотний зв'язок по лінії парламент—виборчі округи та контроль за діяльністю народних депутатів. Окрім усього, кожний позапартійний громадянин мав можливість реалізувати повною мірою своє конституційне право обирати і бути обраним. З огляду на це мажоритарна система вважається найдемократичнішою з усих випробуваних цивілізованим світом. То чому ми мусимо сьогодні відмовлятися від неї заради сумнівної революційної доцільності?!

Виходячи з вищезазначеного, фракція політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна» пропонує всім депутатським фракціям і групам Верховної Ради підтримати нашу ініціативу із запровадження тимчасового мораторію на розгляд у повторному першому читанні законопроекту «Про вибори народних депутатів України». Ми пропонуємо повернутися до цієї проблеми після того, як депутатський корпус впорається із законодавчим забезпеченням пенсійної реформи, ухваленням Податкового кодексу та прийняттям усього комплексу рішень, пов'язаних з конституційною реформою.

Ігор ШАРОВ,
керівник фракції.

Корупція «роз'їдає» газетні сторінки і «точить» ефір

Днями під патронатом двох парламентських комітетів — з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією та свободи слова й інформації — відбувся семінар «Корупція в засобах масової інформації».

Голова першого — Володимир Стретович — нагадав присутнім, що Україна, за результатами міжнародного дослідження, торік знову «вибилася в лідери» серед найкорумпованіших країн світу. Зрозуміло, що повністю знищити цю іржу не вдасться, але зменшити її до мінімуму, щоб вона не руйнувала демократичні основи розвитку суспільства, «під силу кожній державі». Щоправда, за однієї умови: якщо «вище керівництво, політична еліта цього хотітимуть». А з цим, вважає п. Стретович, у нас якраз і проблеми: «Відсутність політичної волі в усіх ешелонах влади є сьогодні однією з найбільших перешкод в успішній боротьбі з корупцією».

Володимир Стретович розповів про заходи, якими «будитимуть» «приспану волю». Наприклад, українські парламентарії — колишні й нинішні, а також ті, «хто через політичну корупцію ними не став», — об'єдналися в антикорупційну організацію, котра викриватиме вітчизняних корупціонерів і вдома, і за кордоном. Коли інформація про це стане надбанням суспільства, можна успішніше лікувати від «метастазів» «хворий організм» нашої держави.

Голова Комітету з питань свободи слова й інформації Микола Томенко тему конкретизував медійними рамками. Він вважає, що корупція у ЗМІ є елементом корумпованості в суспільстві, і боротьба з нею ведеться за тими самими принципами, що й у політиці та бізнесі. Однак «парадокс полягає в тому, що висвітлювати корумпованість у суспільстві корумповані ЗМІ не можуть за визначенням». Є лише невелика кількість видань, які беруться за цю тему, а в більшості ЗМІ «корумпованість висвітлюється на вибір, на знищення якогось політика».

У зв'язку з цим парламентський комітет планує, за словами Томенка, «деякі точкові заходи», що сприятимуть максимальному розширенню доступу журналістів до інформації. У першому читанні прийнято і законопроект, який передбачає адміністративно-кримінальну відповідальність за приховування даних від працівників мас-медіа.

Тим часом у корумпованості звинувачують і самого Миколу Володимировича. Минулої п'ятниці на прес-конференції керівник Головного інформаційного управління АП Сергій Васильєв та політолог Михайло Погребінський заявили, що Микола Томенко та його друзі виконують поставлене перед собою завдання зі створення негативного іміджу України. За спостереженням п. Васильєва, «Рада Європи абсолютно дезінформована з приводу того, яка насправді ситуація зі свободою слова в Україні», бо «одержує тільки однобічну інформацію від одних і тих самих інформаторів, які зацікавлені у створенні негативного іміджу держави у світі». Під «друзями Томенка» С. Васильєв має на увазі незалежну профспілку журналістів, котра, за визначенням головного інформатора АП, є «профспілкою незалежних асенізаторів, які викачують зі всього світу лайно і перекачують його в Україну».

Здається, це той випадок, коли Томенкові з друзями не варто турбуватися з інформуванням Ради Європи. З їхніми «обов'язками» успішно впоралися «творці позитивного іміджу» України. Цілком у дусі повної свободи слова.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

ФОТОФАКТ

Голова Суховільської сільради, що в Городоцькому районі на Львівщині, Роман Струк тримає символічний ключ від новобудов — сільради і фельдшерського пункту.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Проти об'єднання сильних і слабких

ПРОТЕСТ

Учасники пікету перед приміщенням Донецької обласної держадміністрації вважають, що об'єднання сильних і слабких підприємств в одну компанію призведе до перерозподілу коштів на користь відстаючих. Організатором акції виступила Незалежна профспілка гірників України, яку підтримали місцеві осередки Соціалістичної, Комуністичної партій, «Батьківщини» та Всеукраїнського союзу робітників. Учасники пікету вимагають припинення реорганізації у вугільній галузі та не підвищувати ціни на житлово-комунальні послуги. Водночас «мертвонародженим дитям» назвав чергову реформу у вугільній галузі міський голова Донецька Олександр Лук'янченко. «Ми були категорично проти методів Мінпаливенерго в питаннях реорганізації», — заявив, відповідаючи на запитання кореспондента «Голосу України», керівник обласного центру. За його словами, міська влада надсилала свої пропозиції та зауваження на адресу міністерства, однак відповіді не отримала. Натомість наприкінці лютого на базі двох вугільних об'єднань і двох самостійних шахт утворено нову компанію «Донвугілля».

— Зроблено помилку, аби сказати, що реструктуризація у вугільній галузі триває, — сказав О. Лук'янченко. — Знову всіх зробили заручниками ситуації. Хто заплатить борги у зарплаті — 58 мільйонів гривень по Донецьку, 250 мільйонів — загалом по області? Не вирішено питання плати за землю тощо. Треба було спочатку відпрацювати ці питання в одному об'єднанні, а потім переносити досвід на всі інші.

Міський голова нагадав, що жоден проект закриття шахт у Донецьку не виконано хоча б на третину: «Відбувається фізичне закриття, виплата зарплати і звільнення. А соціальні наслідки ніхто не прораховує». Досі не виділено житло для 400 сімей робітників ліквідованого шахтоуправління імені газети «Правда», хоча це передбачалося проектом. Не отримали квартир і 11 родин загиблих шахтарів, незважаючи на всі рішення державних комісій. Залишилася на папері і цифра у 18,7 мільйона гривень — стільки планувалося на створення нових робочих місць для звільнених гірників.

Ліна КУЩ.

КРИМІНАЛ

Запоріжцям кинуто виклик

(Початок на 1-й стор.).

Увечері (близько 20.30) В. Грищенко під'їхав до свого будинку і піднявся на ліфті на четвертий поверх, де розташована його квартира. Злочинець очікував на сходах. З металевим прутом чи, можливо, трубою він накинувся на В. Грищенка, котрий вийшов із ліфта, намагаючись ударити його по голові. Будь-який із цих ударів міг стати смертельним, якби нападнику не було дано опір. Із черепно-мозковою травмою, струсом головного мозку, переломом правої руки й численними забитими місцями потерпілого було доставлено до центру екстремальної медицини. Сьогодні стан здоров'я Володимира Федосійовича, за словами медиків, задовільний.

Після зухвалого нападу на Володимира Грищенка в міськвиконкомі відбулася екстрена нарада, на якій заступники міського голови, глави райдержадміністрацій Запоріжжя і голови постійних депутатських комісій міськради дійшли висновку, що необхідно до виборів міського голови його повноваження передати Володимиру Грищенку, а секретар міськради Іван Наливайко і далі виконуватиме свої функції.

Позачергова сесія міськради підтримала це рішення.

Начальник обласного управління МВС Сергій Петренко не відкинув, але й не підтвердив версію про замовний характер злочину. Проте низка непрямих обставин, про які повідомляють свідки злочину, дають підстави вважати, що його було організовано і заплановано.

Олександр АБЛІЦОВ.

УТОЧНЕННЯ

У «Голосі України» за 28 лютого 2003 р., № 39 (3039) було помилково, не з вини редакції, вказано, що «Рішення Вищої ради юстиції» опубліковано в рахунок квоти фракції «Наша Україна». Насправді матеріал опубліковано в рахунок квоти Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

ІНІЦІАТИВА

Сто тисяч для ближнього...

Минулого тижня депутат Львівської обласної ради Василь Пазиняк заявив про відмову від безплатних обідів під час сесій, на котрі виділено 100 тисяч гривень. І запропонував перерахувати ці кошти на потреби інвалідів, дітей-сиріт. А 5 березня цю ініціативу підтримали ще 60 депутатів. Загалом у Львівській облраді 81 депутат.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Стали фермерами

У Чорнобаївському районі на Черкащині більш як півсотні селян стали фермерами. Ще більша кількість гречкосіїв почала господарювати самостійно, вийшовши зі своїм земельним паєм з «гурту».

З огляду на те, що кредити банків досі «кусаються», фермери-чорнобаївці створили свою кредитну спілку. Назвали її «Довіра». Керувати нею спілчани доручили авторитетній у Чорнобаї людині, спеціалістові районного управління сільського господарства Василеві Тарасенку.

Тепер до «Довіри» горнуться не тільки фермери, а й господарі-одноосібники. Адже взяти невеликий кредит за «божими» відсотками — добра справа.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Реклама — двигун... телебачення

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Комітет Верховної Ради з питань свободи слова та інформації розглянув нову редакцію закону «Про рекламу», розроблену народними депутатами України Юрієм Артеменком, Миколою Баграєвим та Олександром Омельченком. Чи не вперше за весь період удосконалення законодавства про рекламу всі три сторони (політики, виробники реклами та рекламодавці) дійшли згоди з приводу того, які вимоги мають висуватися до рекламної продукції та її розміщення. На засіданні Індустріального телевізійного комітету законопроект також дістав схвалення і підтримку.

Про ключові моменти законопроекту розповідають його автори Юрій АРТЕМЕНКО, Микола БАГРАЄВ та Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО.

Микола БАГРАЄВ: «Врівноважити інтереси рекламного ринку»

— Нова редакція закону «Про рекламу» — чи не перша вдала спроба врівноважити інтереси всіх суб'єктів рекламного ринку, що засвідчили численні «круглі столи» та громадські обговорення законопроекту. І тим важливіше якнайшвидше внести його на розгляд Верховної Ради. Адже цей проект виходить передусім з інтересів споживача реклами, зокрема телеглядача, який зазнає чи не найбільшого тиску рекламних акцій. Ні для кого не новина, що півгодинні рекламні блоки перед і після кожного пункту телепрограми не тільки не дають користі рекламодавцям і ускладнюють роботу телеканалів, а й дратують глядача. Тому скоротити час суцільної реклами без втрати її ефективності — одне із завдань, яке ми ставили під час створення законопроекту. Ми пропонуємо дозволити переривати рекламою фільми та програми тривалістю понад 45 хвилин. Це дасть можливість скоротити рекламні блоки до 5—7 хвилин. У такий спосіб початкові та кінцеві рекламні блоки буде істотно скорочено, сприйняття (а отже, й ефективність) реклами покращиться і негативну реакцію аудиторії буде знято.

Треба зазначити, що деякі інші країни дають рекламодавцям більше свободи. Зокрема, в Росії перерву на рекламу можна робити щоп'ятнадцять хвилин, а в США — кожні десять. Як на мене, це — занадто. Проте включення одного блоку реклами всередині трансляції дасть змогу підвищити прибутки каналів, в результаті цього збільшаться не тільки суми сплачених податків, а й можливості для виробництва власного продукту, що мало б позитивно вплинути на якість вітчизняного телебачення.

Інтенсивність і плідність обговорення нової редакції закону «Про рекламу» дають надію на те, що саме тепер вдасться дійти компромісу, оскільки вигідніше трохи поступитися, ніж не отримати взагалі нічого і втратити не тільки український рекламний ринок, а й увесь державний інформаційний простір.

Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО: «Закладаємо європейські норми»

— Три місяці тому Верховна Рада ухвалила Закон «Про Концепцію загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейської спільноти», який вимагає приведення наших законів у відповідність до європейських вимог. На нашу думку, почати варто було саме із законів, що регулюють діяльність ЗМІ, оскільки узгодження зі світовими стандартами потребує, зокрема, і резолюція парламентських слухань «Суспільство, засоби масової інформації, влада: свобода слова і цензура в Україні».

Розпочали ми із закону «Про рекламу», чинний варіант якого так застарів, що вносити в нього окремі зміни немає сенсу — простіше розробити новий, спираючись на досвід сусідніх країн, де рекламний ринок успішно розвивається.

▪ ▪ ▪

Треба зазначити, що деякі інші країни дають рекламодавцям більше свободи

▪

Тільки у Польщі обсяги рекламного ринку з розрахунку на одного громадянина у 7,3 разу перевищують українські показники, не кажучи вже про Німеччину, Італію, Францію чи Велику Британію. Ці країни діють на підставі Європейської конвенції про транскордонне мовлення (ЄКТМ), яку Україна підписала ще 1996 року, але дотепер не ратифікувала. Проте основні її ідеї закладено в новій редакції закону. Зокрема, відповідно до Конвенції обсяг реклами на ТБ не має перевищувати 15 відсотків від добового обсягу телемовлення і 20 відсотків за одну годину ефіру. На думку фахівців, саме такий показник оптимальний з точки зору інтересів і телемовних організацій, і рекламодавців. До того ж дотримано й інтереси глядачів. Саме таку норму ми внесли до нової редакції закону «Про рекламу».

Принципово новими положеннями закону є розмежування анонсів та рекламних блоків, те, що чітко виписано поняття «недоброякісної реклами», «порівняльної реклами» та введено поняття «телеторгівлі».

Фахівці відзначають, що деякі із запропонованих у новому законі норми навіть жорсткіші, ніж вимагає Європейська конвенція, проте ми діємо виняткова в інтересах українських споживачів. Саме така позиція дасть змогу створити в Україні якісно новий — європейський — рівень ринку реклами.

Юрій АРТЕМЕНКО: «Захистити споживичів реклами»

— Сьогодні багато розмов про моральне і фізичне здоров'я нації, про здоровий спосіб життя і духовні цінності. Ми впевнені, що споживачі реклами мають бути захищені від усього, що може цьому зашкодити. Зокрема, йдеться про рекламу тютюну та алкоголю, особливо у прихованих формах. Уже понад сім років громадськість і фахівці наголошують, що чинний закон про рекламу дає можливість рекламодавцям та виробникам реклами успішно обходити норми про заборону реклами тютюну та алкоголю. Найприкріше, що робиться це в дуже простий спосіб — через рекламування торгових марок виробників алкогольної продукції. Нібито жодного слова про спиртне не сказано, але у глядача виникає однозначна асоціація з алкоголем. Можна заборонити прямі заклики до споживання спиртного чи демонстрацію пляшок з етикетками, але маємо безліч прийомів, завдяки яким є можливість прорекламувати алкоголь без формального порушення законодавства. Особливо небезпечні в такому разі стають рекламні слогани, що нав'язують глядачеві ілюзію розв'язання проблем, самоствердження чи поліпшення самопочуття за допомогою п'ятдесяти грамів чогось міцного.

▪ ▪ ▪

На жаль, сучасне законодавство не дозволяє ідентифікувати такі рекламні кроки і застосовувати до виробників такої реклами каральні заходи, проте шкода від їхніх дій очевидна

▪

На жаль, сучасне законодавство не дозволяє ідентифікувати такі рекламні кроки і застосовувати до виробників такої реклами каральні заходи, проте шкода від їхніх дій очевидна. Тому єдиним способом боротьби залишається заборона будь-якої реклами алкоголю та тютюну на телебаченні.

Ми усвідомлюємо, що реалії нашого ринку примушують лояльно поставитися до торгових марок—виробників алкоголю, оскільки 20 відсотків загального обсягу рекламного ринку належить саме їм, і заборона реклами призведе до істотного скорочення грошових надходжень, зокрема для засобів масової інформації. Тому законопроект дає змогу торговим маркам виступати спонсорами різноманітних розважальних та спортивних програм. І демонструватиметься лише торговий знак спонсора без оголошення рекламних текстів чи демонстрації його продукції.

Гадаю, таке рішення дасть можливість скеровувати кошти спонсорів на продукування якісних телепрограм, подбати про збереження морального і фізичного здоров'я глядачів. Законопроект загалом має посприяти дотриманню правових та моральних засад функціонування рекламного ринку, який має всі шанси вийти на якісно новий рівень і позбутися комплексу вторинності й меншовартості. Ми всі в цьому зацікавлені.

ОФІЦІЙНО

Інтелект нації — на службу суспільству

Звернення учасників Інтелектуального форуму України

Інтелектуальний форум України зібрав провідних діячів фундаментальної і прикладної науки, вищої і середньої освіти, мистецтва, культури, інженерно-технічних працівників, представників духовенства. Від їхніх зусиль, думки, волі і таланту, моральних якостей значною мірою залежить майбутнє держави.

Форум виокремив ключові питання, без розв'язання яких на державному рівні неможливий розвиток інтелектуального потенціалу суспільства. Серед них:

— створення сприятливих можливостей розвитку молодих обдарувань;

— опанування молоддю найсучасніших методів та засобів навчання і поширення знань;

— забезпечення умов для самореалізації в Україні висококваліфікованих фахівців науки і мистецтв;

— підтримка наукових шкіл і центрів, учених, які займаються фундаментальною наукою, перспективними дослідженнями, а також громадських організацій і фондів цього спрямування;

— створення умов для якнайшвидшого впровадження наукових досягнень у суспільну практику;

— збільшення обсягів фінансування на розвиток пріоритетних напрямів науки і техніки, духовності і культури.

Форум ставить за мету об'єднати творчі зусилля інтелігенції та підвищити її роль у розв'язанні нагальних проблем сучасного життя українського народу, подоланні кризових явищ, зміцненні матеріальних і духовних основ Української держави, поліпшенні добробуту людей.

Форум бере на себе зобов'язання:

— розширити й урізноманітнити практику проведення всеукраїнських універсіад, творчих конкурсів серед школярів для виявлення і підтримки юних обдарувань, майбутніх учених, майстрів мистецтв, діячів освіти;

— активізувати і максимально використати досвід роботи науково-технічних, просвітницьких товариств, товариств винахідників і раціоналізаторів та інших творчих об'єднань для створення дієвої системи інтелектуальної самореалізації громадян, виявлення, розвитку і стимулювання талантів;

— продовжити і розвивати започатковану Фондом інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття» програму «Знати минуле для майбутнього». Створити серію видань «Золота книга українського інтелекту», в якій випустити окремими книгами кращі праці визначних українських мислителів минулого і сучасності. Це сприятиме формуванню національної гідності, високопатріотичної свідомості;

— відпрацювати форми взаємодії громадських об'єднань з владними структурами для забезпечення пріоритетного розвитку науки, освіти, мистецтва, для створення додаткових робочих місць молоді, зокрема випускникам навчальних закладів;

— інтегрувати зусилля дослідників різних напрямів науки для розробки прогнозів, концепцій і моделей оптимального розвитку українського суспільства;

— відродити традиції українського меценатства, стимулювати різні форми благодійництва на підтримку інтелектуальної діяльності, культури і мистецтв;

— налагодити взаємовигідну співпрацю з представниками інтелектуальної еліти інших країн, української діаспори;

— через засоби масової інформації та інші канали впливу на суспільну свідомість формувати громадську думку про інтелектуальну працю як про найпрестижнішу і перспективну сферу діяльності;

— спільними зусиллями організацій — засновників форуму створити спеціалізоване інтернет-видання, в якому висвітлювати здобутки і проблеми інтелектуалів у різних сферах життєдіяльності, забезпечувати професійне обговорення, обмін досвідом.

Такі наші перші наміри. Але втілити їх зможемо лише за активної співпраці з іншими громадськими організаціями, з усіма владними структурами у центрі і на місцях.

Тому Інтелектуальний форум України звертається до Президента України, Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України з проханням підтримати програму діяльності форуму, залучити до співробітництва з нами регіональні органи виконавчої влади і місцевого самоврядування. Усі доленосні для України рішення, стратегія і тактика руху мають формуватися в інтелектуальному середовищі. Об'єднання зусиль інтелектуальної еліти і влади надасть цьому процесові нової поступальної сили і динамізму, підтримуватиме творчу енергетику в усіх сферах життєдіяльності — соціально-економічній, політичній, духовній, сконсолідує суспільство.

Ми свято віримо в силу і могутність, у соборність інтелекту нашого народу. В єдності — запорука наших нинішніх і прийдешніх здобутків в ім'я України!

Схвалено учасниками Інтелектуального форуму України в Києві 27 лютого 2003 року.

Вступ України до СОТ: «за» і «проти»

Членство у Світовій організації торгівлі має бути однією з пріоритетних цілей зовнішньої економічної політики України на найближчий час. Членство в СОТ — одна з найважливіших умов, яку Україна повинна виконати, щоб увійти до інших європейських структур, зокрема ЄС. Тому проблеми, пов'язані зі вступом до СОТ, вийшли сьогодні для України на перший план. Іноді вони сприймаються як причина для відкладення цього процесу чи відмови від вступу. Проте за багатьма аргументами супротивників вступу до СОТ стоять питання, що не мають безпосереднього зв'язку зі вступом до цієї організації. Але Україні доведеться їх вирішувати незалежно від того, вступить вона до СОТ чи ні. Водночас вирішення цих питань допоможе Україні отримати найбільший виграш від вступу: для використання переваг участі у світовій економіці необхідна буде зміна підприємствами своїх організаційних структур та стимулів для працівників, а також істотний перерозподіл фінансового та людського капіталу між секторами.

Отож є сенс замислюватися не тільки над проблемами «вступати», «не вступати», «коли вступати», а й над питанням «що робити до вступу та після нього».

Для такої дискусії слід передусім зрозуміти, чи аргументовані стереотипи, що утворилися навколо теми вступу до СОТ. Спробуємо виділити проблеми, які реально стоять за найпоширенішими такими стереотипами.

Стереотип перший:
«Відкриття економіки остаточно занапастить українську промисловість»

Дослідження ситуації в інших країнах показують, що у найближчій перспективі відкриття економіки справді може спричинити негативні економічні наслідки, проте у довгостроковому плані воно позитивно впливає на економічне зростання.

Чітке уявлення наслідків альтернативного розвитку подій, тобто неприєднання України до СОТ, дає змогу зробити об`єктивну оцінку ступеня втрат у близькій перспективі. Чи зможемо ми, відмовившись від вступу до СОТ, уникнути цих втрат? На жаль, ні.

По-перше, незалежно від членства в СОТ, якщо наша промисловість залишатиметься нереструктуризованою і неконкурентоспроможною, імпорт зростатиме, збільшуючи конкуренцію і штовхаючи неефективні підприємства до реструктуризації, а найнеефективніші — і до закриття.

По-друге, вступ до СОТ — це шлях до ЄС. Крім того, що ЄС — це ринок товарів та капіталу, це ще і нові технології, нові підходи до ведення бізнесу.

Гальмування процесу вступу до СОТ, зрештою, може призвести до того, що шанс влитися у світову економіку пропустимо, а ті самі проблеми, розв`язання яких ми намагалися уникнути, буде просто відкладено на кілька років.

Стереотип другий:
«Вступ до СОТ призводить до різкого зниження митних тарифів»

Офіційний рівень тарифного захисту в Україні 8—10 відсотків. Але насправді митні тарифи застосовуються вибірково, оскільки є багато винятків, що утворилися завдяки роботі лобістів та особистим зв'язкам. Тому йдеться про зниження саме таких ставок.

Інша справа, що після підписання угод тарифи будуть зафіксовані — думка, з якою важко примиритися тим нашим виробникам, які звикли до того, що тарифи можна довільно змінювати в будь-який час.

Питання стосовно митних тарифів вирішується в ході переговорів. Але для іноземних постачальників вже й нині рівень тарифного захисту в Україні з більшості товарних позицій є цілком прийнятним і таким, що відповідає вимогам СОТ.

Стереотип третій:
«На цей час імпортні тарифи захищають нас від потоку дешевих імпортних товарів і конкуренції»

Насправді імпортні тарифи нас практично не захищають, тому що, по-перше, не працюють: майже 50 відсотків усього імпорту уникає сплати мита.

Наведемо приклад. Роками найвищого імпорту споживчих товарів в Україні, зокрема сільськогосподарської продукції, були 1996 та 1997 роки. І саме в цей період у нас існував найвищий тарифний захист на цю продукцію. А стосовно дешевих імпортних товарів, то вони й так давно присутні на українському ринку, тому що наша держава застосовувала достатньо низькі захисні тарифи.

По-друге. Тарифна політика — не єдиний механізм регулювання імпортних надходжень. Треба пам`ятати і про курсоутворення, і про купівельну спроможність населення, і про уподобання наших споживачів, які визначаються соціальними та історичними умовами. Хоч як дивно, але український ринок товарів, ємність якого безпосередньо обмежена купівельною спроможністю українських споживачів і навряд чи зросте найближчим часом, не є мрією для іноземних виробників. Значно більшу зацікавленість в іноземних представників викликає інтелектуальна власність та сфера послуг, а одними з найпроблемніших позицій на засіданнях Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до СОТ є лібералізація доступу іноземних компаній на ринки страхових та банківських послуг, зняття для них обмежень на ринку зв`язку та пошти.

Щоб запобігти напливу іноземних товарів (продукції машинобудування, харчової, легкої, фармацевтичної промисловості) низької якості, або не апробованих на світовому ринку, потрібно мати й застосовувати досконале антидемпінгове законодавство.

Стереотип четвертий:
«Уряд не буде мати інструментів захисту вітчизняного виробника»

Не зовсім так: члени СОТ можуть застосовувати нетарифні заходи (технічні бар`єри, антидемпінгові розслідування, розслідування щодо застосування субсидій тощо), а також за наявності економічного обґрунтування — тимчасово підвищувати митні тарифи. Прикладами використання технічних бар`єрів є запровадження ЄС обмеження на вихлопи автомобілів та на рівень шуму авіатехніки.

Взагалі, правилами СОТ передбачено наявність пільг, але категорично заборонено адресну допомогу окремим підприємствам. Надання пільг має відбуватися незалежно від того, чи є виробник резидентом чи ні.

Проте, враховуючи обставини, що саме субсидії здатні істотно вплинути на умови конкуренції на ринках промислової продукції, у СОТ питання промислових субсидій є одним з найважливіших моментів регулювання торгово-економічних відносин. На практиці значна частина взаємних претензій членів СОТ є звинуваченнями саме в наданні субсидій, не дозволених організацією, тим чи іншим галузям промисловості.

Вимоги країн—членів СОТ з ліквідації діючих механізмів субсидій є неабиякою проблемою і для України. Іноді у нас і самі підприємства не підозрюють про отримання фінансової допомоги від держави. За термінологією СОТ субсидією може вважатися і використання основних фондів, що передано підприємствам, і реструктуризація податкової заборгованості.

Стереотип п'ятий:
«Сільське господарство залишиться зовсім без захисту»

Сільське господарство й сьогодні аж ніяк не можна назвати захищеною галуззю. Звернімося до даних публікації «Внутрішня підтримка сільського господарства в контексті приєднання України до Світової організації торгівлі», здійсненої завдяки підтримці Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (UNDP) згідно з Кооперативною угодою та в рамках проекту ПРООН «Аграрна політика для людського розвитку».

Світова організація торгівлі, маючи на меті реформування торговельної політики, ввела показник «Сукупний вимір підтримки» (СВП) для того, щоб установити верхнє обмеження на рівень допомоги сільському господарству кожної країни щорічно з 1995 — 2000 років. Для рівня СВП обирається базовий період, наприклад, 1994 — 1996 роки. Під час цього періоду рівень загального СВП для України становив 1,38 млрд. дол.

Якщо порівняти рівні підтримки сільського господарства в різних країнах у розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь (ріллі) або 1 зайнятого в сільському господарстві, то під час базового періоду 1994—1996 років, коли СВП для України дорівнював 1,38 млрд. дол., рівень підтримки у розрахунку на 1 зайнятого у сільському господарстві України становить 275 дол. США (тоді як у Польщі — 923 дол. США, в Чехії — 1443 дол. США), а на 1 га сільськогосподарських угідь — лише 33 дол. США (що в 5—6 разів менше, ніж у Чехії та Польщі). З 1994-го по 2000 рік відбулося поступове зменшення державної підтримки сільського господарства в нашій країні, що було спричинено макроекономічними чинниками. Багато в чому проблема для України полягає у відсутності коштів у бюджеті, а також у неефективності політики витрат.

Як бачимо, правила СОТ не передбачають скасування субсидування сільського господарства, але потребують запровадження максимального порога для державних субсидій. Нині на переговорах нам пропонують рівень державної підтримки в 1,37 млрд. доларів на рік з поступовим зниженням на 13 відсотків протягом десяти років.

Доведеться скорочувати ті види субсидій, які не є міжнародно визнаними формами підтримки аграрного сектору, але можна буде збільшити субсидії, дозволені угодою про сільське господарство: на фінансування дослідницьких, навчальних, консультативних та маркетингових програм, створення державних резервів для забезпечення продовольчої безпеки, страхування та гарантування безпеки доходів, виплати на відшкодування збитків від стихійних лих, допомогу на структурну перебудову, виплати за програмами охорони довкілля.

Треба враховувати, що на поточний момент є пропозиції країн—членів СОТ з певних змін у торговельній політиці. Конференція міністрів країн—членів СОТ, яка відбулася у м. Доха (Катар) 9—14 листопада 2001 року, підтвердила, що серед довгострокових цілей СОТ передбачається істотне зменшення внутрішньої підтримки, яка справляє викривлюючий ефект на торгівлю сільськогосподарськими товарами. Нові підходи стосовно майбутніх зобов'язань повинні бути визначені не пізніше 31 березня 2003 року.

Отже, Україні доведеться приєднуватися на умовах нової угоди, а не угоди про сільське господарство, підписаної на Уругвайському раунді, якщо переговори про приєднання України триватимуть до моменту, коли буде підписано новий договір про розвиток сільськогосподарської торговельної політики (2005 рік).

Стереотип шостий:
«Без захисних заходів сільське господарство не розвиватиметься»

Наявна система, яка стала основним засобом виживання сільських жителів, не надає стимулів для розвитку ефективного сільськогосподарського виробництва. Проблеми українського сільського господарства багато в чому схожі з проблемами промисловості — це труднощі з одержанням кредитів, відсутність контрактного права та системи страхування виробництв, відсутність менеджерів, спроможних здійснювати маркетинг і збут продукції.

Потрібні серйозні інституційні зміни та повний перегляд системи держпідтримки аграрного сектору, відокремлення коштів, що спрямовуються на розвиток інфраструктури, від коштів на соціальні цілі.

Щодо статистичних показників розвитку сільського господарства після вступу до СОТ, то за оцінками Міністерства аграрної політики України, після незначних втрат від вступу до СОТ через дватри роки членства економічний ефект в АПК зросте до 460 млн. дол. проти 62 млн. дол. на момент, коли країна отримала статус спостерігача в СОТ.

Стереотип сьомий:
«Після вступу до СОТ припиняться антидемпінгові розслідування проти України»

Вступ до СОТ лише потенційно покращує позиції країни, проти якої ініціюються антидемпінгові розслідування, а не сповна усуває їх загрозу. Кількість таких розслідувань та реалізованих антидемпінгових заходів членів СОТ має тенденцію до зростання. Згідно з відомостями на 1.06.2001 року кількість антидемпінгових розслідувань, ініційованих у 1995-му — 157 (з них 118 закінчилися накладенням антидемпінгового мита), у 1996 — 224 (84), 1997 —243 (119), 1998 — 254 (162), 1999 —355 (182), 2000-му — 288 (235), з них шість були проти українських фірм, у 2001 році — 347 (159), з них три — проти українських фірм (щорічна доповідь Генерального директора СОТ «Огляд розвитку в міжнародному торговельному середовищі» 2002 року).

За даними Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, проти українських експортерів нині здійснюється двадцять п`ять антидемпінгових та спеціальних розслідувань у тринадцяти країнах світу. В результаті вжитих антидемпінгових та спеціальних заходів з 1992-го до 2002 року наші виробники втратили близько 2 млрд. дол., і майже 1,2 млрд. дол. припало на останні два роки.

Саме через те, що Україна не є членом СОТ, під час антидемпінгових розслідувань багато країн застосовують до неї довільні правила замість правил, що встановлені всередині СОТ. Українським виробникам правила СОТ допоможуть захищати інтереси вітчизняних компаній за кордоном під час проведення процедури таких розслідувань.

Водночас треба зазначити, що стратегічною метою приєднання до СОТ не повинно бути успішне завершення антидемпінгових процесів. Українські експортери мають набувати технологічних переваг для зміцнення своїх зовнішньоекономічних позицій, підвищувати структурну, а не цінову конкурентоспроможність.

Слід звернути увагу й на те, що Україні буде непросто скористатися перевагами членства в СОТ. Успішне вирішення спірних питань з використанням наявних у СОТ механізмів багатостороннього врегулювання може стримуватися відсутністю у різних сферах економіки достатнього штату висококваліфікованих фахівців у галузі міжнародного комерційного права, дефіцит яких гостро відчувається і в компаніях-експортерах, і в державних органах.

Стереотип восьмий:
«Стратегічна позиція країн ЄС полягає в рішучому руйнуванні устоїв інших країн, підпорядкуванні їх своїй політичній волі та економічному впливу через СОТ та МВФ»

Планів країн ЄС затягнути Україну до СОТ за будь-яку ціну не існує. Україна сама повинна виконати умови, необхідні для вступу, а потім вміло провести переговори з членами Робочої групи на прийнятних для нас умовах. Що довше країна веде переговори, намагаючись щось «виторгувати», що пізніше приєднується до організації, то більших поступок від неї вимагають, то більше запитів доведеться задовольнити, тому що у процесі переговорів кількість членів СОТ постійно збільшується. Якщо нові члени організації стануть безпосередніми учасниками переговорного процесу, з ними теж треба буде досягати домовленостей. Це підтверджує практика і нашої, й інших країн.

Висновки

* Вступ до СОТ справді може призвести до зниження обсягів виробництва в окремих галузях господарства. Тому вже тепер ми не повинні обмежуватися лише адаптацією системи законодавства та веденням торговельних переговорів. Процес підготовки до вступу України в СОТ передбачає розв`язання низки економічних проблем, зокрема реструктуризація виробництва, зниження структурного безробіття. Відмова від вступу до СОТ не усуне з порядку денного потреби вирішення цих завдань.

* Після вступу до СОТ можливості уряду захищати вітчизняних виробників будуть значно менші. Пом`якшити ситуацію можна, якщо вибрати пріоритетні галузі господарства і на переговорах обговорити умови відстрочки відкриття ринків для них.

* У галузі сільського господарства головне питання полягає в тому, що робити для розвитку аграрного сектору, а не в тому, вступати або не вступати до СОТ. Потрібне активне, реальне проведення земельної реформи, розвиток страхування і кредитування в сільському господарстві. Бюджетні кошти мають спрямовуватися не на поточну підтримку господарств, а вкладатися в розвиток виробничої інфраструктури. Запровадження нових видів державної підтримки, або збільшення обсягів фінансування тих чи інших її видів, повинно орієнтуватися на зобов`язання України щодо угоди про сільське господарство та на поточний переговорний процес.

* Оскільки правила та вимоги СОТ, зокрема стосовно процедур митної оцінки товарів, спрямовані на збільшення рівня збирання мита, тому не варто насправді очікувати істотного зменшення рівня тарифного захисту від імпорту після вступу країни до СОТ.

* Приєднання України до СОТ може стати значним кроком у процесі становлення цивілізованого ринкового господарства в нашій країні, прискорення її інтеграції в європейські та світові економічні структури. З другого боку, поряд з тим, що економіка країни загалом виграє, окремі галузі можуть зазнати втрат. Тому під час обговорення питання з вступу країни до СОТ потрібно розрізнювати галузевий і національний інтереси, інтереси галузі в цілому та окремих підприємств, послуги яких не завжди відповідають міжнародним нормам. Галузевий інтерес полягає в тому, щоб, захищаючи внутрішній ринок від конкуренції, мати вихід на зовнішні ринки зі своєю продукцією та доступ до імпортної сировини. Природно, що інтереси різних галузей іноді суперечать одне одному. Тому від уряду, підприємців та суспільства загалом вступ України до СОТ вимагає вміння домовлятися. А проблеми, що постають на цьому шляху, не повинні сприйматися як причина для затягування процесу. Про те, що членство в СОТ не суперечить національним інтересам, а сприяє їх реалізації, свідчать ті обставини, що жодна країна ще не вийшла з СОТ. А ті країни, які поки що залишаються за її межами, намагаються вступити до цієї організації.

* Треба чітко сформулювати і зрозуміти мету та завдання, пов`язані з міжнародними зобов`язаннями України на шляху вступу до СОТ, і активізувати на цій основі внутрішні соціально-економічні перетворення. Переваги, що отримує країна від приєднання до СОТ, є наслідком не членства як такого, а внутрішньої політики країни, спрямованої на модернізацію економіки, підвищення рівня життя населення. Для запобігання або мінімізації негативних наслідків членства в СОТ в остаточних домовленостях про умови приєднання та в урядовій програмі дій можуть бути передбачені відповідні заходи.

* Відкладення вступу України в СОТ до моменту, коли країна в умовах недосконалої внутрішньої конкуренції стане за рівнем конкурентоспроможності цілком готова до членства в СОТ, позбавить наших товаровиробників можливості вести економічну діяльність за світовими правилами і нормами.

Борис ТАРАСЮК,
голова Комітету ВР України з питань європейської інтеграції.

ТЕРОР, або Як у нас і переможців судять

(Початок на 1-й стор.).

Не думали й не гадали, кажуть селяни, що повернуться трагічні часи, описані в «Землі» Ольги Кобилянської та «Фата Моргані» Михайла Коцюбинського. Зазнавши дворічних принижень та поневірянь, переслідувань і знущань, в'язівчани прийшли до вистражданого висновку: їх підступно обдурили. А коли настане час купівлі-продажу землі, буде ще гірше. Отож, «розправившись» із минулим, у селян фактично відібрали майбутнє.

Голосуй, а то програєш

У В'язівку, як тільки розпочали реформування тутешнього КСП імені Ульянова, людей переконували, що створюване товариство майже нічим не відрізнятиметься від колишнього колгоспу. Мовляв, працюватимуть вони, як і раніше, разом, просто тепер кожен зі своїм приватним земельним паєм «увійде» до господарства, яке збереже цілісно все колективне майно. Здавалося, крутих поворотів земельна реформа не обіцяла. Та згодом з'явилося приватне — ТОВ «Агрофірма ПП «В'язівок». Зареєстроване на ім'я якогось Андрія Рябого. Під час виборів керівництва нового об'єднання селяни у В'язівку наполягали, щоб нове товариство очолив Віктор Пономаренко. Місцевий житель, якого знали як порядну і чесну людину. Два скликання його обирали головою сільради. Але того дня, коли відбувалися збори, Пономаренка раптом викликали у район. І півдня, кажуть, протримали навмисне — а тим часом у В'язівку проводили збори. На них повідомили, що Пономаренко відмовився очолити господарство, то голосуйте, люди добрі, за іншого.

Кум королю і сват міністру

Хоча навіщо було голосувати, якщо вже навесні, а особливо влітку стало очевидно, що приватний підприємець Андрій Рябий сам собі голова. Селяни цікавилися, куди щезала худоба, зібране збіжжя? І що далі, то незбагненніше діялося у В'язівку: троє «варягів» заснували ще одне ТОВ — «Стимул», якому від агрофірми ПП «В'язівок» переходить усе майно колишнього КСП імені Ульянова. Збагнули це селяни лише з часом. Бо було три тисячі голів великої рогатої худоби, потім насилу сотню зібрали. А все «начиння» тваринницьких комплексів вирізали і вивезли на брухт...

Поворот од воріт

Отак пошили людей у дурні. Ні, вирішили селяни, не на тих напали! Скликали збори і проголосували за дострокове припинення договорів оренди з ТОВ «Агрофірма «В'язівок». 664 власники земельних паїв утворили своє товариство — «Перемога». А головою нового товариства обрали Віктора Пономаренка.

Чиї холопи будете?

О, що тоді зчинилося! Як розповідала пенсіонерка Степанида Степанюк, «навіть не в облогу взяли Пономаренка і «Перемогу», а як окупанти почали товктися у В'язівку та як шуліки налітати на всіх». Начальства наїхало, з ним і міліції. Мало не як череду намагалися завернути й загнати усіх назад.

Тоді в'язівчани-переможці виставляли цілодобові пости біля залишків збіжжя на току та на спорожнілих фермах. Бо ночами приїжджали машини вантажитися. Довелося навіть призначати чергового по селу, який міг би оповіщати громаду про біду.

Врешті-решт А. Рябий здався. Не з власної волі — мусив. «Відписав» у сільраді договори на оренду майнових паїв, тобто погодився з припиненням їх дії — і накивав п'ятами...

То перемога людей очевидна і остаточна? Якби ж то! Агрофірма «В'язівок» зі щезненням Рябого не зникла. Тепер у ній новий директор — якийсь Володимир Кротов. Нові власники вважають, що спір з «Перемогою» ще не закінчився. А коли так, то все почалося спочатку...

Рятуйте, хто може

І ось нас запросили в село, на «прес-конференцію», щоб розповісти про реформомор.

Прес-конференцію відкрила Галина Киба — головбух ТОВ «Перемога»:

— Ми прямо запитуємо: чи зможете захистити нас від бандитів, правоохоронних органів і влади? Влітку 2000 року, коли ми вийшли з ТОВ «Агрофірма ПП «В'язівок» і утворили своє селянське товариство «Перемога», то залишилися голі й босі. На наших полях — тисяча триста гектарів вирощеного, але не зібраного озимого хліба. Навколо нього і спалахнула бійня. Нам не давали, заважали його збирати. Навезли омонівців, щоб ті не пускали наші комбайни. Ці озимі, мовляв, належать агрофірмі «В'язівок», а «Перемога» до них жодного стосунку не має. Ми кажемо: постривайте, як це вони нам не належать? На нашій землі — і не наші? А ось, показують, є рішення господарського суду. Коли той суд відбувався та на яких підставах він залишив нас з облизнем, нам невідомо було. А тільки нас ще здивувало, що це, з'ясовується, ми заважали агрофірмі збирати вирощений наче нею врожай, а не вона нам —вирощений нами. То ми справедливо зауважили: якщо суд без нас узявся вирішувати, нам чи не нам належить нами на наших землях посіяний хліб, то чому він не береться з'ясовувати, де поділася так і не розпайована сила-силенна майна колишнього нашого КСП? А ми раніше, ніж агрофірма, привертали до цього увагу прокуратури!

Не суд — одна лиш потіха

Та домоглися одного: суд уточнив, що «предметом спору було усунення перешкод під час збирання урожаю на вказаних полях», а «факт права власності на урожай не був предметом спору». Чи то викрутився суд, чи схитрував, але фактично нічого не вирішив. Виходить, що над усе перейматися лише тим, що вирощена пшениця не буде зібрана і пропаде, чи як? Дарма він цим переймався. Ми тут не нездари якісь, маємо голови на плечах, і руки в нас ростуть звідти, звідки треба, щоб самотужки не дати загинути врожаю. А ось суд ще й насміshив село добряче: зажадав, щоб «Перемога» не заважала фірмі «В'язівок» косити зернові. А фірмі «В'язівок» уже нічим було косити — жодного комбайна в неї не залишилося...

То скосили ми. І слава Богу. Цей урожай дав можливість уперше за багато років виплачувати людям хоч якусь зарплату та за паї розраховуватися, а також стягуватися на пальне, насіння, добрива тощо. Для нас уже було зрозуміло, що вскочили у велику біду. Але тепер згуртовувалися, щоб разом пережити й пересилити її. Сподіваючись, що в цьому нас підтримає влада. Та що вийшло насправді, страшно далі й розповідати.

Для кого в нас влада

Людмила Цимбал, інспектор з паювання:

— Агрофірма «В'язівок» не заспокоїлася і подала позов до того самого господарського суду. За зібраний і реалізований хліб «Перемога», мовляв, винна фірмі мало не два мільйони гривень. З якої речі знову за рибу гроші? Як це ми можемо бути винні за реалізований урожай, який самі виростили? І на своїй приватній землі! Їдемо гуртом в область, в обласну держадміністрацію. З боєм нас там приймають. І заспокоюють, що не дадуть скривдити. Ми й повірили. А за тиждень чи два суд упаяв «Перемозі» виплачувати мільйон дев'ятсот шістдесят з гаком тисяч гривень фірмі «В'язівок». Ви розумієте, що це означало? Що «Перемозі» кінець — розпускайте своє товариство або здавайтеся на милість тій самій агрофірмі.

Ми, жінки, самі збираємося і їдемо до господарського суду. Жадали тільки побачити суддю Жукову, подивитися їй у вічі. До приміщення нас не пускають, кажуть, що Жукової немає. А ми не розходимося. Нарешті якась добра душа вийшла і шепнула: Жукова на місці, нас дурять, наче її немає. Ми тоді мало не штурмом уперед. Погоджуються пропустити одну чи двох із нас. Ми — ні, тільки всіх. Пропустили таки всіх. Жукова вислухала нас, була розгублена і не знала, куди свої очі дівати. Сказала, наче вона не знала, що агрофірма «В'язівок» — це тепер лише три засновники, які до вирощеного нами хліба мають стосунок, як мірошник до чужого борошна. І що якби вона всю правду знала, то не винесла б такого рішення. А тепер скасувати його не може, тому порадила подавати касаційну скаргу до апеляційного суду. Запевнила, що її буде розглянуто на нашу користь.

Ми, жінки, цій жінці теж повірили. На свою голову і свою біду. То тепер надивилися вволю, ситі по горло, яка в нас влада і які в нас суди. І яка прокуратура, також знаємо, бо зверталися і до обласної прокуратури.

На селі, як у підпіллі

Галина Киба:

— О шостій ранку заявилися одного разу в селі два міліціонери, не нашого, Павлоградського, а сусіднього, Юр'ївського, району. Повідомляють, що прибули затримувати чи й арештовувати Віктора Олексійовича Пономаренка. За що? А все за те саме! Що зібрав і реалізував чужий хліб, а розраховуватися не збирається. Люди злетілися, як по тривозі. Стали горою і не віддали Пономаренка. То за кілька днів прибув сам прокурор із сусідньої Юр'ївки. Думав, ми злякаємося. Не на тих натрапив! Поїхав теж ні з чим. А Віктор Олексійович відтоді вдома не жив — ми всі його переховували, ночував то там, то там. Виставили і сторожові пости. Село перейшло на партизанський режим.

Голос із зали:

— Ми й досі тут усі, як солдати. Тільки по рації оголошують збір, кидаємо варене й смажене.

Таке хіба що в кіно побачиш

Галина Киба:

— Але не вберегли Пономаренка. Він сам одного надвечірку покинув схованку і подався у степ. До тракторів та комбайнів. Скільки я, сказав, буду у своєму рідному селі і своєму господарстві на нелегальному становищі? Я що, злодій? То їх он на волі скільки ходить, і хоч би що. Коли хтось примчав з поля: Віктора Олексійовича в'яжуть. Ми туди прожогом. Побачили свого директора побитим до крові і в наручниках. Били Пономаренка й на наших очах — по ребрах, як собаку. А потім тягли по землі головою вниз — таке раніше ми бачили тільки в кіно про гестапівців. Забрали Пономаренка, і він уже півроку сидить у Юр'ївці, не випускають.

І як повернули свою підлість? Суд мусив визнати, що спірний урожай агрофірмі «В'язівок» справді не належав. А належав, постановив суд, людям — собі нам, пайовикам. Усім разом і кожному зокрема. То Пономаренко, стверджують тепер, як лише один із засновників «Перемоги», не мав права самочинно розпоряджатися людським хлібом. Але ми йому довірили! І яке кому діло до того, що в'язівчани довірилися Пономаренку? І це нас треба питати спершу, згодні чи ні ми з тим, що під позичку закладався наш урожай зерна. І це ми можемо питати Пономаренка, якою мірою це вигідно та треба. Чому це раптом прокуратура, нарешті, ні сіло ні впало отак забідкалася про народ? А я вам скажу прямо: «Перемогу» навмисне обезглавили. Понадіялися, що ізолюють Пономаренка, і в селі всі неслухняні і вперті бунтівники замовкнуть і принишкнуть. Де й подінеться норов — підуть, як миленькі, у найми. Якщо не в найми в агрофірму, то однаково розбредуться, розпорошаться, і «Перемоги» не стане.

Поля під охороною

Людмила Цимбал:

— Пономаренка забрали, а нам косити треба. Приїжджає зі степу бригадир: пшеничні поля оточили омонівці чи беркутівці — хто вони, ми тоді й не знали. У нас, заявляють, комерційний договір з агрофірмою «В'язівок» на охорону полів, бо агрофірма на них збиратиме. Старі жінки прийшли. Та на яких це правах, синочки, агрофірма тут хазяйнуватиме? — питають. А вони: «Вон отсюда, пока живы!»

Леонід Векленко, начальник мехзагону:

— Я вухам і очам своїм не вірив. І не повірив, що це серйозно. Даю команду комбайнерові: «Заїжджай!» То мене угріли кийком і збили з ніг. Підвівсь я на коліна, то один ухопив за голову і тричі вдарив нею об землю. На всіх інших, в тому числі і на старих жінок, солдати пішли шеренгою. Ці жінки в німецьку окупацію такого не бачили. Облава! Люди почали кричати і відбиватися. Мене відтіснили геть. Увечері приходжу додому — жінка і дочка у плач. Бігають по селу і мене шукають: оголосили, що затримуватимуть за спротив правоохоронцям. Наступного ранку справді перестрівають. На чолі зі старшим лейтенантом. Той скомандував: «Взять его!» Шість вояків схопили, скрутили, наділи наручники і повезли у Павлоград. Возили по відділеннях міліції — ніхто мене брати не хоче. Тоді під'їхали до приміщення, де офіс Кротова, і за півгодини пришили, наче я вияв непокору і побив солдатів. І в суд. Примчали люди з села, чоловік двадцять. Свідчать, що я нікого не бив, показують документи, що сутичка сталася за поля, які належать «Перемозі». Я домагаюся, щоб з мене побої зняли — нуль уваги. І виніс мені вирок — десять діб.

Як одна жінка трьох міліціонерів побила

Олена Гордієнко, працівниця відділу кадрів:

— А далі агрофірма викосила 30 гектарів нашого соняшнику, де поділа зібране насіння, досі невідомо. І ніхто з правоохоронців не з'ясовує цього грабунку серед білого дня. Зате влаштували полювання на всіх наших ватажків. Бачать, що ми не скоримося і тримаємося купи, то й далі хапають ватажків. Пономаренка немає, на хазяйстві залишилася головбух Галина Киба — то примчали знову міліціонери з Юр'ївки. Наше завдання, повідомляють, зловити і затримати Кибу. З якої причини? А вона, кажуть, у розшуку. В якому розшуку, коли он днює і ночує на току?! Однак через день «виманили» жінку в Павлоград. Ми слідом. На наших очах тягли Галину Михайлівну спочатку за поли, потім за волосся. Вона впала. Почала підводитися — ударили по голові, жінка знову впала. Ми здійняли гвалт. Вибігли з Павлоградської прокуратури хлопці. «Ви що робите?». До нас: «Тихіше!». Відбили ми Галину Михайлівну. Та незабаром новий наряд залітає в село. Ось протокол, наче Галина Михайлівна трьох міліціонерів побила. Одна жінка трьох чоловіків — ви повірите в це? То невже в нашій державі немає уже ні влади, ні сил, здатних припинити терор над нами?

Голос старої жінки в залі:

— Колись німці Хатинь спалили, а тут свої виловлюють і душать. Світ перевернувся.

Назвався керівником — до в'язниці

До Галини Киби головбухом була Надія Гречка — жінка, що вже в літах. Її першу почали тягати. Тримали в Юр'ївці, потім у слідчому ізоляторі Дніпропетровська. А тепер Надія Петрівна лежить геть хвора, з ліжка не підводиться. І ми прекрасно розуміємо, чому Віктор Дерев'янко, заступник директора «Перемоги», за відсутності Пономаренка не бере владу до своїх рук.

Віктор Дерев'янко, заступник директора ТОВ «Перемога»:

— Мене попередили: візьмешся верховодити — буде те саме, що з Пономаренком. І це попередження зробили люди в погонах.

«Рвіть їх усіх на шматки»

Параска Слобченко, пенсіонерка:

— Ми з дідом по сорок років від'ішачили в колгоспі. Одержали землю. Подивилися, що в тій розумній агрофірмі нам не підходить, і, як усі, передали свої паї у «Перемогу». А нам заявили, що передавати чи не передавати і кому передавати — це як наче не нашого розуму діло. І прийшла повістка із суду. Я за діда і в Павлоград. Там суддя і каже: «Якщо, бабо, завтра у суд не з'явитеся і не зрозумієте, кому віддавати свою землю, то ми й без вас віддамо її». Як почула таке, в мене і ноги отерпли. У мене є діти і внуки, отож є кому свою землю віддавати. Кажу, що кістьми ляжу, а не віддам. А суддя сміється: «Ну хай тоді заростає кураєм».

Людмила Цимбал:

— Як почнеться посівна, почнеться, дізналися ми, і суд над Пономаренком. Ми всі поїдемо на суд. Це вже точно. Суд усіх нас повинен вислухати. Ніхто з нас не візьме крихти до рота, поки його не вислухає суд. Це теж уже вирішено. Помирати будемо, а від свого рішення не відступимо. Але просимо і журналістів приїхати й показати процес по всіх каналах та у всіх газетах. Такий відкритий процес, переконані ми, потрібен не тільки для нас. Настає момент істини для всієї України. Без нього вже не обійтися.

Віктор БОРЩЕВСЬКИЙ, народний депутат України,

Микола НЕЧИПОРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України» у Дніпропетровській області.

Від редакції: ***Для «Голосу України» ця публікація — повернення до раніше надрукованого. У номері за 11 травня минулого року із села В'язівок Павлоградського району Дніпропетровської області було вміщено журналістське розслідування «Переможців не судять». Ми далекі від амбіцій, що на виступ газети мають доповідати про «вжиті заходи», як раніше казали. Але й ні на йоту не сумніваємося, що коли публікації критичні чи тривожні, то на них мусять зважати і відповідно реагувати на місцях ті правоохоронні органи чи органи державної влади, місія яких — не допускати такого. І якби за попередньою статтею «ГУ» сумлінно розібралися, що воно коїться у селі та хто в колотнечі винен, навряд чи довелося б друкувати сьогоднішній матеріал.***

Оцінювати треба об'єктивно

Документ реалістичний — пристрасті політичні

19 лютого уряд представив на розгляд депутатів Верховної Ради та громадськості проект програми своєї діяльності під назвою «Відкритість, дієвість, результативність». Відразу слід відзначити, що це досить сміливий крок нового складу уряду.

Повернімося в недалеке минуле і згадаймо аналогічні дії або бездіяльність попередніх урядів, що змінювалися в нашій державі щороку: одні розробляли програму, але не могли її виконати; стан виконання програм інших не задовольняв парламентаріїв; деякі уряди взагалі не розробляли жодних програм, а тому і не виконували їх. Тобто позитивне в діях уряду вже те, що проект програми підготовлено та міністри гарантують його виконання. Положення цього проекту враховують норми чинного законодавства щодо виконання тих чи інших державних програм, фінансування тих чи тих проектів, розвитку або підтримки окремих галузей економіки тощо. Крім того, за своїм змістом проект програми відповідає положенням послання Президента України до Верховної Ради України «Європейський вибір. Концептуальні засади економічного і соціального розвитку України на 2002—2011 роки» та політичної Угоди між Верховною Радою і Кабінетом Міністрів України про співпрацю і солідарну відповідальність. Останнє є знаковою рисою, оскільки означає єдність дій різних гілок влади і завдяки цьому відкриває перспективи досягнення очікуваних результатів. Положення проекту програми уряду відповідають вимогам, закладеним у проекти законів України, які вже були розглянуті у першому або другому читанні й мають бути ухвалені найближчим часом. Це, зокрема, «Про податок на доходи фізичних осіб», Податковий кодекс України, «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про іпотеку» тощо.

Здавалося б, усі зовнішні ознаки проекту програми дають змогу ухвалити її після відповідного доопрацювання і вдосконалення завдяки активній участі представників усіх зацікавлених сторін, у тому числі депутатів. Але ми знову повертаємося до старої проблеми: документ економічний і реалістичний, а пристрасті навколо нього — політичні, та ще й без об'єктивного аналізу і висновків.

Маю на увазі звинувачення на адресу розробників проекту програми в тому, що вони підготували документ, який наскрізь декларативний, недійовий і нереальний. До того ж абстрактні характеристики на кшталт «декларативність», «недійовість», «нереальність», можна застосувати до будь-якої програми. Будь-який закон України, проект закону або вже затверджену державну програму можна звинуватити в декларативності, бо механізми їх реалізації або застосування визначаються відповідними підзаконними актами (положеннями, інструкціями, порядками тощо). Стосовно проекту програми: хоча його і критикують за великий обсяг (30 сторінок), та цей обсяг сформувався саме за рахунок переліку конкретних, і головне — дійових, заходів у кожному напрямі діяльності уряду (розбудова фінансового сектору, реформування податкової системи, розкриття потенціалу регіонів тощо). Хотілося б зупинитися на декількох напрямах діяльності та шляхах їх реалізації.

Статистика свідчить, що останніми роками темпи економічного зростання в Україні падають. Збереження таких тенденцій на тривалу перспективу може повернути економіку знову на спадні позиції. Тому заслуговує на увагу поставлене урядом завдання щодо прискорення темпів приросту ВВП (2003 р. — 6 відсотків, 2004 — 8 відсотків). Однак саме по собі таке завдання — не більше, ніж гарне слово. Значно більший інтерес викликає те, як уряд передбачає досягти запланованого. І тут також аналіз змісту програми свідчить на її користь.

Головний напрям — реформування податкової системи

Одним із найважливіших напрямів своєї програми уряд назвав реформування податкової системи. Справді, саме вона є підгрунтям, на якому базується економічне зростання і, як наслідок, належне фінансування соціальної та гуманітарної сфер, охорони навколишнього природного середовища; зменшення кількості населення, що перебуває за межею бідності; відродження і підтримка вітчизняного виробника; підвищення якості життя народу.

Середні показники податкового тягаря в Україні не занадто високі. Втім, загальновідомий факт, що наші платники поділяються на дві категорії: пільговики і ті, хто фактично наповнює бюджет. Проблема полягає в тому, що перша категорія занадто численна. Зі 100 потенційних платників реально сплачують податки лише 25. Це означає, що податковий тиск на останніх значно вищий від середнього показника і фактично непомірний. У цьому напрямі уряд передбачає конкретні кроки. До того ж ці кроки плануються на виконання вимог чинних законів України стосовно оподаткування та проектів законів України, які вже ухвалені Верховною Радою в першому або другому читанні. І є впевненість, що їх буде прийнято до закінчення III сесії Верховної ради України IV скликання («Про податок на доходи фізичних осіб», Податковий кодекс, «Про спрощену систему оподаткування»). Серед положень, викладених у цих проектах, можна виділити найголовніші позитивні зрушення, що сприятимуть виконанню поставлених урядом завдань. Це — поетапне зниження:

— податку на прибуток — до 20 відсотків;

— податку на додану вартість — до 15 відсотків;

— податку на доходи фізичних осіб — не більш як 20 відсотків;

спрощення процедури адміністрування податків, істотне скорочення податкових пільг та розширення бази оподаткування, поетапне наближення до прожиткового мінімуму мінімального неоподатковуваного доходу та удосконалення механізму оподаткування та звітності суб'єктів малого підприємництва.

Ухвалення вищезазначених законопроектів створить умови для підвищення рівня життя населення. До категорії бідних у нашій країні належать 13 млн. осіб, а доходи значної частини громадян все ще залишаються нижчими за прожитковий мінімум — 365 гривень. Вирішення цієї проблеми залежить від багатьох чинників, насамперед від зростання доходів населення, основним джерелом якого має бути збільшення рівня зарплати. Незважаючи на позитивні зрушення у цьому питанні, у сфері оплати праці є ще низка невирішених проблем, розв'язання яких і передбачає програма діяльності уряду. Якщо окреслити їх коротко, то можна зупинитися на трьох найголовніших кроках:

— по-перше, поетапне підвищення рівня заробітної плати до 25 відсотків, поступове наближення заробітної плати до розміру прожиткового мінімуму, запровадження механізму компенсацій грошових доходів населення у випадку несвоєчасного їх одержання;

— по-друге, це збільшення розміру пенсій залежно від трудового внеску особи, чому сприятиме ухвалення двох першочергових законів, які завершать реформування пенсійної системи в нашій державі — «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і «Про недержавне пенсійне забезпечення»;

— по-третє, підвищення рівня зайнятості населення працездатного віку майже до 70 відсотків, збільшення обсягів охоплення непрацюючого населення заходами активної політики зайнятості а також зменшення рівня та термінів тривалості безробіття.

Ефективно використати потенціал регіонів

Подальше ринкове реформування економіки неможливе без подальшої зміни економічного базису. Знаково, що нинішній уряд як ніколи чітко розуміє це. Рік у рік ми маємо лише підтвердження неефективності функціонування підприємств державної форми власності. Лише конкурентні умови та відсутність державної підтримки можуть навчити цих суб'єктів не тільки виживати (поглинаючи ресурси держави), а й розвиватися. Тому запланований Кабінетом Міністрів подальший розвиток приватизаційних процесів заслуговує на увагу. Тим паче що паралельно уряд береться забезпечити одну з обов'язкових умов цивілізованої приватизації —прозоре функціонування фондового ринку.

Водночас уряд планує новий підхід до вирішення регіональних проблем через перерозподіл державних доходів на користь місцевих бюджетів. Передбачається передача частини доходів центрального бюджету до місцевих. Однак нам відомий той факт, що на місцях, у регіонах витрачання коштів менш контрольоване. У зв'язку з цим цілком логічною є пропозиція уряду про посилення фінансового контролю в регіонах та цілковите переведення місцевих бюджетів на казначейське обслуговування. Держава має піклуватися про свої регіони, але при цьому забезпечувати збереження державних коштів.

■ ■ ■

Досягти європейського рівня одразу неможливо

■

Реалізація плану ефективного використання потенціалу регіонів, окрім перерахованих вище заходів, передбачає:

— врегулювання питань власності територіальних громад;

— підготовку проекту закону щодо врегулювання питань адміністративно-територіального устрою;

— удосконалення законодавства щодо спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку з метою підвищення їх ефективності, забезпечення їх функціонування відповідно до міжнародних принципів;

— укладення договорів між урядом та відповідними обласними радами щодо розвитку регіонів тощо.

Для задоволення потреб критиків стосовно декларативності проекту програми залишилося тільки вказати в програмі номери і дати реєстрації таких договорів (між урядом та обласними адміністраціями).

Хотілося б сказати декілька слів і про реальність економічних показників, викладених у програмі, та відповідності їх іншим документам.

Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку, викладені в проекті програми уряду, відповідають показникам, закладеним в Основних засадах грошово-кредитної політики на 2003 р., Основних напрямах бюджетної політики на 2003 рік та в Законі України «Про Державний бюджет України на 2003 рік», ухвалених Верховною Радою України.

Наприклад, порівняємо основні показники макроекономічного розвитку проекту програми і Основних засад грошово-кредитної політики на 2003 рік:

№ п/п	Показники	Проект Програми діяльності України "Відкритість, дієвість, результативність"	Основні засади грошово-кредитної політики на 2003 рік
1.	Зростання ВВП у 2003 році	5-6%	4,8-5,2%
2.	Інфляція	не > 6-8%	6-7%
3.	Приріст іноземних інвестицій	0,8 - 1 млрд. дол. США	1,27 млрд. дол. США
4.	Реальна заробітна плата збільшиться	на 12-15%	на 16,9%
5.	Темпи приросту експорту та імпорту	5% (експорт) 4% (імпорт)	5% (експорт) 6,2% (імпорт)

Тобто основні показники макроекономічного розвитку, закладені в проекті програми уряду, відповідають аналогічним показникам, ухваленим Верховною Радою України, але критиків програми стосовно її «нереальності» ці показники в програмі вже не влаштовують.

Надійний захист прав кредиторів

Було б неправильно не зупинитися на такому напрямі діяльності уряду як розбудова фінансового сектору. У проекті програми Кабінет Міністрів України задекларував пріоритет захисту прав інвестора та кредитора, а не позичальника, удосконалення механізмів відчуження заставного майна, забезпечення вимог кредиторів. Недосконалість правового захисту кредитора — це одна з причин, через яку ставки з кредитів, незважаючи на те, що вони протягом 2002 року майже вдвічі знизилися, все-таки залишаються високими. Наслідками такого становища кредиторів є висока ризиковість кредитних операцій банківських установ. Саме з метою покращення ситуації у сфері кредитування уряд планує чітко регламентувати відносини позичальників і кредиторів, зокрема, надати дійовіші права виконавчим судовим органам, оскільки на сьогодні не виконується 90—95 відсотків рішень судів у цій сфері.

Надійний захист прав кредиторів позитивно вплине на всі сфери економіки України:

— зменшаться процентні ставки по кредитах;

— збільшиться кількість виданих кредитів;

— зменшиться ризик неповернення кредитів або їх неповернення компенсується оперативною реалізацією забезпечення по кредитах;

— зросте фінансування суб'єктів господарювання в промисловості, а передусім — середнього, малого бізнесу та населення, оскільки саме цей сектор потерпає від незадовільного забезпечення і підвищення комерційного ризику;

— унаслідок зростання ділової активності зменшиться рівень безробіття, збільшаться доходи населення, зростатиме доходна частина бюджетів усіх рівнів, розкриється, нарешті, потенціал регіонів.

Серед інших запланованих заходів уряду в фінансовому секторі також слід відзначити їхню цілеспрямованість:

— розгортання системи фінансового моніторингу та контролю за фінансовими операціями, реалізація рекомендацій FATF;

— взаємодія з Національним банком України з метою проведення обгрунтованої грошово-кредитної політики;

— участь у розробці і, головне, реалізації Комплексної програми розвитку банківської системи на 2003—2006 роки;

— забезпечення фінансового оздоровлення державних банків;

— створення умов для іпотечного кредитування.

Усі перераховані заходи разом із запланованими напрямами боротьби з тінізацією економічних оборотів, захисту прав кредиторів, боротьби з відмиванням коштів допоможуть Україні зміцнити свою економіку та досягти запланованого рівня зростання. На цій основі можна бути впевненим у вирішенні низки соціальних проблем. Виходячи з викладеного, нам здаються цілком реальними завдання щодо підвищення заробітної плати. Випередження темпів її зростання порівняно з темпами інфляції означає підвищення самої реальної зарплати, а відтак покращання добробуту населення. Звичайно, це не буде європейський рівень життя. Але досягти його відразу неможливо. Лише поступове наближення в результаті реформування економіки країни забезпечить нам достойне майбутнє.

Нарешті треба зазначити, що програма розроблялася великою кількістю представників органів влади, наукових і ділових кіл, міністерств, громадських і експертних організацій. Крім того, у її підготовці мали можливість взяти участь і народні депутати. Розглядалися всі ідеї та пропозиції. Позитивне те, що проект програми погоджуватиметься з керівниками обласних державних адміністрацій, і тільки після цього вона розглядатиметься у Верховній Раді України.

Тож у всіх, в тому числі критиків, була можливість попрацювати над проектом програми «Відкритість, дієвість, результативність». Є така можливість і на даний час, оскільки проект програми направили на доопрацювання. Тому замість витрачання сил на критику проекту програми діяльності уряду було б краще спрямувати їх на внесення пропозицій щодо вдосконалення програми.

Василь ГОРБАЛЬ,
народний депутат України.

Власники об'єктів інтелектуальної власності. Хто вони?

Проблеми реалізації права

Одним з найкращих шляхів розвитку інтелектуальної, творчої діяльності є створення таких умов, за яких творець об'єктів інтелектуальної власності буде впевнений, що суспільство його творчі зусилля належним чином оцінить — як морально, так і матеріально. Суспільство має всіляко стимулювати творчість. Чим більше людей братиме участь у творчому процесі, тим більше буде результатів цього процесу. Якісні результати інтелектуальної, творчої діяльності і є той найцінніший інтелектуальний капітал.

Президент України Леонід Кучма в Посланні до Верховної Ради зазначав, що інтелектуальний потенціал, наука, високі технології справляють визначальний вплив на розвиток сучасної постіндустріальної цивілізації. Вони виводять на вершину економічного розвитку і окремі галузі, і країни, створюють умови для формування в людей високих суспільних цінностей. Україна має адекватно реагувати на ці процеси, ефективніше використовуючи свій значний науково-технічний потенціал та його конкурентні переваги.

Чинне законодавство України про інтелектуальну власність проголошує право власності на результат творчої діяльності. Проте слід підкреслити, що Закон України «Про авторське право і суміжні права» це право проголосив дуже обережно. Тільки шляхом порівняння окремих статей цього закону можна прийти до висновку, що він таки визнає право власності на твори науки, літератури і мистецтва.

Патентні закони України чітко й однозначно проголошують право власності на результати науково-технічної творчості. Однак проблема полягає в тому, хто визнається суб'єктом права власності на творчий результат. В Україні на 80-90 відсотків власниками об'єктів промислової власності стають роботодавці.

Якщо глянути з другого боку, то від 80 до 90 відсотків і навіть більше творців права власності на створені ними науково-технічні досягнення права власності позбавляються (в твори науки, літератури і мистецтва цей відсоток трохи більший на користь авторів і становить приблизно 50 на 50). Отже, власниками об'єктів промислової власності за чинним законодавством України про промислову власність є лише від 10 до 20 відсотків творців. 80-90 відсотків (іноді навіть більше) патентовласників є роботодавці.

Проблеми захисту

Творці — люди, які своїм інтелектом, трудом, енергією, творчим натхненням створюють об'єкти інтелектуальної власності, накопичують інтелектуальний капітал, — у своїй переважній більшості майнових прав на створені ними інтелектуальні досягнення, які часто є гордістю нації, не мають. Вони в них відібрані відповідно до закону. Простіше сказати, творці серед білого дня

Олександр БАНДУРКА.

пограбовані, обібрані. Навряд чи таке ставлення держави в особі її закону належним чином стимулюватиме творчість. У створенні об'єкта інтелектуальної власності вирішальну роль відіграє інтелект творця, а не кошти.

Не можна вважати відповідною чи належною винагородою ту, яку творець має одержати від роботодавця згідно з укладеним між ними договором. Стороною, яка диктує свої умови, завжди буде роботодавець, і своєю перевагою він не забуде скористатися. Адже Україна в період переходу до ринкової економіки перебуває в стадії «дикого капіталізму».

Позбавлення творців майнових прав є відвертою несправедливістю. Творець позбавляється саме тих (майнових) прав, заради яких він у більшості випадків створює об'єкти інтелектуальної власності: створює з метою поліпшення власного та своїх близьких добробуту.

Ця несправедливість має бути вирішена принципово.

Творець має бути оголошений власником усього, що він створив своїм інтелектуальним трудом. Його слід визнати власником своїх творінь в усіх випадках без жодних винятків.

На користь цього висновку можна навести такі аргументи.

Держава від проголошення всіх творців власниками їх витворів нічого не втрачає, не зазнає ніяких фінансових чи будь-яких інших втрат. Певною мірою таких втрат зазнають роботодавці, в тому числі і державні. Ці втрати можна відшкодувати наданням роботодавцям права на використання створених їхніми працівниками об'єктів інтелектуальної власності протягом встановленого законом строку на умовах невиключної ліцензії.

Працівники-творці можуть укладати з роботодавцем договір, в якому передбачити права й обов'язки сторін стосовно об'єкта інтелектуальної власності, створеного в порядку виконання службового обов'язку. В такому договорі, зокрема, сторони могли б передбачити умову, за якою всі вигоди і витрати діляться між сторонами порівну. Щось подібне пропонує проект Цивільного кодексу України, але, на жаль, це ще проект. За такої умови у творця службового об'єкта інтелектуальної власності була б певна зацікавленість в активізації творчості.

■ ■ ■

Чинним законодавством України про інтелектуальну власність держава взагалі суб'єктом права інтелектуальної власності не визнається.

■

Інтелектуальна власність і держава

Світовий досвід показує, що визнання за творцем права власності на створені ним об'єкти інтелектуальної власності істотно піднімає рівень творчої активності і в кількісному значенні, і в якісному. Яскравим прикладом можуть бути США, законодавство яких право власності визнає тільки за творцями. Інтелектуальна, творча діяльність у США за кількісними і якісними показниками може бути взірцем.

Єдиним винятком із загального правила про визнання власником тільки творця може бути лише визнання власником за певних умов об'єктів інтелектуальної власності держави.

Чинним законодавством України про інтелектуальну власність держава взагалі суб'єктом права інтелектуальної власності не визнається.

■ ■ ■

Творець має бути оголошений власником усього, що він створив своїм інтелектуальним трудом. Його слід визнати власником своїх творінь в усіх випадках без жодних винятків.

■

Але ж така ситуація не відповідає ані загальним цивільно-правовим приписам, ані практиці. Адже держава може стати правонаступником власника будь-якого майна, в тому числі і інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність допускає її спадкування, але держава як спадкоємиця не згадується. Тим часом ніхто не позбавлений права заповісти свою інтелектуальну власність державі. Проте це не єдиний випадок, коли держава стає суб'єктом права інтелектуальної власності.

Держава може стати власником інтелектуальної власності і в інших випадках, причому в деяких з них держава зобов'язана це зробити. Наприклад, патентовласник з тих чи інших причин відмовляється від свого патента на об'єкт промислової власності. За чинним законодавством України про інтелектуальну власність у такому разі в зазначеного об'єкта немає власника. Його може використовувати будь-хто і без виплати будь-якої винагороди, незважаючи на цінність науково-технічного досягнення. Але ж це абсурд. На нашу думку, в такому разі суб'єктом права на об'єкт промислової власності повинна стати держава.

Патент може бути визнано недійсним через формальні порушення правил оформлення заявки, але науково-технічний рівень заявленої пропозиції від цього не змінюється — пропозиція за своїми ознаками залишається патентоспроможною, але без патентної охорони. Її також може використати будь-хто і без виплати винагороди. І в цьому випадку суб'єктом права на зазначений об'єкт повинна стати держава. Адже в наведених прикладах ідеться про розтринькування інтелектуального капіталу, яке треба припинити.

Доцільно в законодавстві України про інтелектуальну власність чіткіше встановити, що об'єкти інтелектуальної власності, строк правової охорони яких минув, стають власністю держави, а не надбанням суспільства. Суспільство взагалі не може бути суб'єктом права, держава може бути.

Який орган центрального управління має стати суб'єктом державної власності на творчі результати — це справа держави. Ним міг би стати Фонд інтелектуальної власності або Державний департамент інтелектуальної власності. Але це питання правової техніки. Головне полягає в тому, що безсуб'єктних об'єктів інтелектуальної власності не повинно бути. Ще раз наголошуємо: інтелектуальна власність — найцінніший капітал, який потребує надійної правової охорони. При цьому цей капітал може служити державі навіть після закінчення строків його формальної охорони.

Визнання права власності на об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності за їх творцями в усіх випадках без винятку (крім права власності держави) зумовлює необхідність відмови від поділу зазначених об'єктів на службові і неслужбові. Автори роботи усвідомлюють, що дана пропозиція буде сприйнята неоднозначно і важко. Адже в поділі об'єктів творчості на службові і неслужбові зацікавлені передусім роботодавці, серед яких будуть і державні.

Але під час розв'язання цієї проблеми треба виходити передусім з інтересів держави і суспільства. Державних підприємств та організацій, які не можуть бути роботодавцями, стає дедалі менше. Отже, втрат від цього зазнають роботодавці — приватні підприємці. Зате в цілому виграє суспільство. Відсутність поділу творчих результатів на службові й неслужбові і визнання права власності на ці результати за творцями викличе в них впевненість у своєму праві на зазначені результати та зумовить піднесення творчої активності.

Суспільство повинно усунути будь-які перешкоди до широкого розгортання творчої ініціативи і діяльності. Творець має бути абсолютно вільний у творчому процесі і впевнений у тому, що його праця буде належно оцінена суспільством. Однією з форм такої оцінки є визнання за творцем права власності на його творчий результат. Це буде найбільш ефективний шлях до розгортання творчої активності. Треба визнати, що в Україні за роки незалежності активність інтелектуальної, творчої діяльності досить істотно зменшилася, незважаючи на спроби прискорити її.

Олександр БАНДУРКА, народний депутат України, доктор юридичних наук, академік Академії правових наук України;
Олена МЕЛЬНИК, провідний науковий співробітник Навчально-методичного центру Національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Вільна тема

Це — моє кіно!

***Н**айкраще у сновидіннях те, що їх бачимо лише ми. А коли їх комусь і розповідаємо, то самі вирішуємо, що ретушувати і якою мірою.*

Ці передсвяткові сторінки теж вийдуть з певною часткою ретуші. Адже журналістки, які готують «Сім'ю», присвятили випуск снам про чоловіків — справжнім та ймовірним. Хоча жінки, як відомо, ніколи не діляться всією правдою у таких делікатних питаннях.

Можна собі уявити, як нестримно хочуть чоловіки проникнути хоч раз у сонний світ жінки. Якою вона його там бачить? Про що вони розмовляють? Наскільки близькі?.. Ми попросили кількох пань та панянок обнародувати деякі свої сонні історії.

Свідомо уникаємо посилань на Фрейда та його послідовників, які суб'єктивно і спрощено тлумачили сновидіння.

А ще ми хотіли заспокоїти дорогоцінних чоловіків: у сни жінок, усіх без винятку, ви навідуєтеся часто. І це не такий уже й жах. У снах ви буваєте значно кращі, розумніші, добріші, ніжніші — досконаліші. Вранці, напівсонно попиваючи каву, ми дивимося в одну точку, пригадуючи нічні пригоди. «Це — моє кіно!» — каже кожна собі.

А ті, кого представили на сторінці, гіпотетично теж ходять у чиїсь сни. Може, такі є й серед наших читачок.

Журналістки «Сім'ї», які люблять дивитися сни.
Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Хочете – вірте, хочете – ні

Формула щастя,

або Ще раз про нового Калієстро

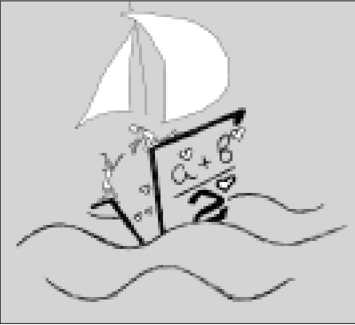
***К**ілька років тому, після перших публікацій про сучасного Каліостро, який знає формулу єднання сердець, редакцію атакували читачі. І не лише ті, хто бажав довідатись секрет свого любовного майбутнього. Деякі просто хотіли дізнатися, який він,* **Олександр ВИСОЦЬКИЙ,** *теоретик людської сумісності. «Може, все це чиясь колективна вигадка або ж ідеться про якогось віртуального псевдонауковця?» — запитували нас. Запевняємо: Олександр є, він живе у Луцьку. А стосовно «псевдо», то це право кожного — вірити чи не вірити, сприймати чи ні. Доведеться вас засмутити: Олександр і тепер не дав нам своєї фотографії. Каже, що це ні до чого.*

— Олександре, читачі просили пояснити докладніше, у чому все-таки суть вашої формули кохання?

— Нагадаю, для зародження і розвитку кохання потрібен збіг інтелектуальних, емоційних та фізичних біоритмів. Інакше виникатимуть проблеми.

— Будь ласка, популярно: що таке біоритми?

— У середині 80-х років теорія біоритмів була досить популярна, але нині її трохи забули. Старт біоритмам дає момент народження. Тому піднесення (максимуми) та спади (мінімуми) — інтелектуальні, фізичні, емоційні — індивідуальні для кожної людини. Кожний графік біоритмів являє таку собі синусоїду. Коли максимуми та мінімуми у двох людей однакові (чи майже однакові), це і є ідеальна пара.

— Усе так просто: порахували, і коли все гаразд — єднайтеся... А чи позначається несумісність батьків на подальшій долі дітей?

— Маєте на увазі, якщо батьки не підходять одне одному, то дітям не бачити щастя, як власних вух? Є така тенденція. Хоча це — не закон.

— Які біоритми, так би мовити, більш чоловічі, а які жіночі?

— Поведінка інтелектуальної синусоїди більш істотна для чоловіків. Емоційної — для жінок. Узагалі сумісність емоційних біоритмів — розрада для жіночих сердець. Збіг фізичних — запорука сексуального задоволення закоханих.

— Олександре, що змінилося у вашому житті за цей час, що ми не бачилися?

— Видав книжку, в якій сконцентровано підсумки моєї практики за десять років. Відкрив сторінку в Інтернеті, а отже, став ближче до тих, хто прагне визначити сумісність із партнером.

— Скільком ви вже подали надію, скількох розчарували?

— Протягом шістнадцяти років, що вивчав біоритми, визначив сумісність понад 20 тисяч пар (!).

— Ну добре. Ось, приміром, хтось притягує тебе, ніби магніт, ти нічого не можеш з собою вдіяти. А біоритми збігатися відмовляються. То що, піти і застрелитись?

— У жодному разі. Основна ідея формули кохання саме в тому й полягає, що людина — володар своєї долі. І свого кохання зокрема.

— Даруйте за відверте запитання, але ви й досі не одружені. Невже за цей час не «вирахували» для себе жінку?

— Чому ж... Проте моя історія не підлягає розголосу.

Розмовляла Ольга КРАСОВСЬКА.

Луцьк — Київ.

Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Інь-Ян

Ударимо нашою логікою по їхньому раціо

***Б**езперечно, без чоловіків наше життя було б нудне, прісне і позбавлене емоцій. До речі, й основана на емоціях славнозвісна жіноча логіка також не мала б сенсу. Хоча вони при згадці цього поняття іронічно посміхнуться, багато що з характеристик жіночої логіки так само добре застосовувано до чоловіків. Просто ми, жінки, не кажемо «чоловіча логіка» хоча б тому, що будемо неоригінальні. Але...*

1. Непередбачуваність. Головна складова жіночої логіки, за словами чоловіків, але на дії «творців невідгадуваного вчинку» (тобто нас) вони відповідають своєю непередбачуваністю. Та як!

Мій знайомий одного разу ввечері в темному під'їзді чекав ліфт, аж раптом забігла переляканa дівчина. Щоб якось відволікти її, він почав мило всміхатися. Відчинився ліфт. Дівчина кулею туди влетіла, а коли він спробував увійти слідом, забризкала йому обличчя нервово-паралітичним газом. (Він просто не уявляв, на які думки наводить і так перелякану молоду особу здоровенний мужик, що ласкаво шкіриться в темному коридорі).

... Наступного разу, коли перед дівчиною в темному під'їзді відчинився ліфт, у ньому стояв мій знайомий зі зворушливим букетиком фіалок і балончиком зі щадливішим газом у подарунок. Тепер чоловіки з її будинку бояться заходити до темного під'їзду, а мій знайомий безмежно щасливий зі своєю новоспеченою дружиною.

2. Нелогічність. Знову можна посперечатися, що вона властива тільки жінкам. Просто у чоловіків вона геть не така, як у нас.

Сусід моєї подруги вирішив зробити їй своєрідний подарунок до дня народження — поки вона буде у від'їзді, потруїти її тарганів заразом зі своїми якимось чудодійним засобом. Після приїзду, побачивши, що вони зовсім зникли, пішла подякувати. А сусід скуйовджений, пом'ятий — наче не тарганів труїв, а вагони розвантажував. З'ясовується, скуштувавши «чарівного» засобу, таргани не здохли, а повилазили всі як один на стелю. Сусід чекав. Вони не падали. У результаті йому довелося зібрати їх пилососом зі стелі. Коли прийшов з цим пилососом до себе додому, його таргани ще не встигли зайняти місце на стелі. Ліг спати. Ранок мудріший від вечора. Вранці всі його таргани були на потрібному місці, та ще й у шаленій кількості. Майже половина — сірі. З іще одним сусідом з'ясували, що ця половина — подружчині, вони були в пилюці з пилососа.

3. Забобонність. Навіть скептично налаштованому до всіх повір'їв чоловікові, коли ми зустрічали з друзями нове тисячоліття на Хрещатику, довелося висадити мене до себе на плечі в перші хвилини мілениуму в пошуках компанії, яка несподівано загубилася. Бо іншим способом знайти решту було нереально. То він потім довго бідкався з цього приводу. Мовляв, як Новий рік зустрінеш... А тут — початок тисячоліття, і дружина на шиї! Я спробувала його заспокоїти, що за все тисячоліття йому нема чого перейматися.

А як зворушливо, коли круті хлопці, ідучи «на діло», хрестяться або амулети до різних місць прикладають. Чи коли машина з вочевидь чоловіком за кермом розвертається перед беззахисною кішкою (чорною) і їде городами до місця призначення. Жінки на цей випадок для себе нове повір'я вигадали — взятися за ґудзика і йти, незважаючи на кішку. Треба ж якось боротися із забобонами.

4. Ще одна ходова думка чоловіків, що ***жінка може із домашньої сварки зробити державний скандал.*** То вона хоч робить це у колі сім'ї. А ось уже коли чоловік візьметься...

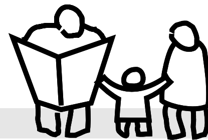
Як фіксує історія, вождь пролетаріату В. І. Ленін написав Сталіну листа в ультимативній формі. Майбутній генералісимус «мав грубість вилаяти» по телефону Крупську, що Ленін сприйняв як особисту образу і попросив «зважити», чи згоден він узяти сказане назад і вибачитися, чи «воліє порвати стосунки» між ними. І якби Сталін негайно не вибачився, то невідомо, чи відбувся б він як відомий усьому світові правитель «великого і могутнього».

* * *

Так, жінка, коли запропонують купити машину, спочатку запитає, якого вона кольору, а потім — якого року. Ідучи на зустріч, думає передусім, що одягти, а потім — що сказати. Але, може, це не суперечності, а баланс між слабкою і сильною половинами людства? Адже без жіночої логіки життя чоловіків не було б таке яскраве і різноманітне.

А в нас, без акуратно поставленого в холодильник порожнього пакета від молока, без термінового сушіння шкарпеток феном для волосся та інших приємних дрібниць життя було б нудне, прісне і позбавлене емоцій.

Марічка КОРМУШКІНА.
Мал. Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Герої наших снів

«Я перетворив би чоловіків-хамів на тюльпани»

Він розумний, сильний і привабливий. Заради врятування жінки, не замислюючись, ризикне власним життям. Скажете, що таких не буває? Ризикну з вами не погодитися. Кожного понеділка він з'являється на екранах наших телевізорів і розповідає про злочинців. Упізнали? Це — ведучий телепрограми «Кримінал» Костянтин СТОГНІЙ.

— Костя, як вдалося водночас поєднати дві професії? Адже ви — підполковник міліції і один з найкращих журналістів нашого телебачення...

— Спочатку я потрапив до міліції. Після закінчення університету працював у апараті Міністра внутрішніх справ України. Потім перейшов на оперативну роботу в управління карного розшуку столичної міліції. А трохи згодом мені запропонували створити пробний варіант програми, яка розповідала б про розкриття резонансних злочинів. Спробував...

— Багато хто з представниць прекрасної статі вас ідеалізує. А чи є для вас ідеальний образ жінки?

— Спочатку хочу сказати, що ідеал я для тих жінок, котрі мене не знають. Бо ті, які зі мною знайомі, вже не вважають мене за такого.

А ідеал жінки? Вони всі такі різні... Одна може успішно просуватися кар'єрними сходами, але через постійні відрядження у неї може не складатися особисте життя. Дивишся на неї і міркуєш: ні, такою жінка не має бути. Друга може сидіти вдома і виховувати дітей. Але ж ти розумієш, що й це не найліпше. Оптимальний варіант, коли жінка — чудова господиня, ще й якось реалізує себе, почувається потрібною не лише на кухні.

— Цікаво, а щоб ви пробачили коханій жінці і чим могли заради неї пожертвувати?

— Коли я повернувся з Афганістану, зрозумів, що кожна мить життя має величезне значення. Аби нічого не прогавити, нам необхідно навчитися багато чого пробачати. І не лише коханим, а й стороннім людям. Тому, гадаю, що коханій жінці пробачив би все. Хоча, ні. Одне все-таки є... У роботі стикаюся з ситуацією, коли дружини «замовляють» власних чоловіків. От якщо б щось подібне сталося зі мною, то такого б я не пробачив. Я сильно образився б і, мабуть, почав би навіть мститися. А пожертвував би... Та всім і пожертвував. Окрім, звичайно, роботи. Проте коханій жінці можу багато чого подарувати. Наприклад те, що я дізнався і побачив. Це ж багатство, яке не можна купити за гроші. Отже, воно цінніше.

— А подарувати себе комусь цілком і повністю?

— Не вважаю, що я створений для кохання. Отож, і дарувати нема кого...

— Костянтине, як ви ставитеся до рівності між чоловіком і жінкою?

— Чоловіки та жінки завжди були в різних площинах. Вони геть різні і бути на рівних не можуть. Я не кажу зараз про те, хто стоїть на щабель вище, а хто нижче. Адже лідером може виступати і жінка, і чоловік. Жінки, наприклад, витриваліші, чоловіки — сильніші. Чи можна це назвати рівністю? Не думаю.

— Для багатьох чоловіків зовнішня краса супутниці важливіша за внутрішню...

— Для мене, можливо, не важливіша, але посідає не останнє місце. Адже зустрічають за одежею. Але з роками до цього питання підходиш по-філософськи. Якщо думати про спільне життя, тоді те, що всередині, переважує.

— На що ви звертаєте насамперед увагу, коли спілкуєтеся з жінкою?

— Спочатку, природно, на зовнішність. Потім важлива її внутрішня краса і вміння розмовляти. Адже буває, що жінка гарна, але й два слова зв'язати не може. Значну роль відіграє хода. Іноді трапляються досить кумедні ситуації: стоїть біля дороги симпатична дівчина, коротка спідниця, високі підбори. А дорогу переходить на напівзігнутих ногах. Так одразу стає прикро! Навіть дивитися в той бік не хочеться! А ще я одразу уявляю жінку за кермом і в екстремальній ситуації. Дуже цікаво, як вона поводитиметься, коли потрапить у незвичайне для неї становище.

— Якщо ви були б чарівником, що зробили б для прекрасної половини людства?

— Перетворив би всіх чоловіків-хамів на тюльпани. А взагалі я нечасто користуюся громадським транспортом, але іноді, через службову потребу (якщо, наприклад, відслідковуємо угруповання кишенькових злодіїв), доводиться. Хамство чоловіків по відношенню до жінок мене обурює. Впевнений, що, на жаль, у нас півміста було б прикрашене цими квітами.

Наближається 8 Березня, і я хотів би побажати, щоб наші прекрасні жінки не забували, що без їхньої підтримки і любові в цьому світі нічого не відбувається. Хай їм на шляху зустрічаються лише гідні чоловіки, які кожного дня засипали б їх квітами.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.
Фото з домашнього архіву Костянтина СТОГНІЯ.

У нього їх тепер чотири

Нещодавно «Сім'я» отримала листа від молодої львів'янки на ім'я Лілія, мами двох чудових дітей. Молодшого Сашка вона назвала на честь своєї «першої й останньої любові», героя її юнацьких мрій — співака **Олександра ПОНОМАРЬОВА.** Лілія пише, що все в її сім'ї склалося нормально: мають гарну квартиру у старому центрі, чоловік Любомир носить дружину на руках і добре заробляє. Та спокою Лілії вже багато років не дає платонічне кохання до кумира, на жаль, нездійсненне. Олександр регулярно навідує її у снах, після чого вона ладна кинути весь свій облаштований побут і піти за своїм знаменитим коханим, який і не здогадується про її існування. Лілія чудово розуміє, що мріє про нього марно.

Олександр Пономарьов прийшов у сни українських жінок 1993 року, після першої премії на «Червоній руті». А постійним мандрівником у снах став через рік — після другої премії «Слов'янського базару-94». Увага представниць слабкої статі до яскравого виконавця і симпатичного чоловіка (до речі, ледь не першої справжньої зірки нашої країни) наростала прямо пропорційно його сценічним успіхам, яких не бракувало. Банальна істина: жінки люблять успішних публічних чоловіків, і часто у снах замість своїх супутників бачать, приміром, Дольфа Лундгрема, Мела Гібсона чи того самого Олександра Пономарьова...

Тож про те, чи такі вже безглузді марення нашої читачки Лілії. Ні, не безглузді, а дуже навіть корисні, животворні. Маючи за ідеал відому постать, ти ростеш, не даєш собі скласти руки і чогось чекати, будуєш свою долю, притягуєш успіх.

В одному з перших своїх розгорнутих інтерв'ю дев'ять років тому Сашко Пономарьов казав автору цих рядків: «Дівчини в мене немає. На неї бракує часу». Можливо, трохи лукавив, але дуже підігрівав інтерес до себе з боку шанувальниць. Колеги і друзі радили Сашкові не поспішати зі шлюбом: мовляв, самотній Пономарьов привабливіший за батька сімейства. І, з'ясовується, помилялись. Сімейний статус лише додав Пономарьову шарму й інтриги. Тепер він не скаже, що на жінок часу не вистачає. Та йому ніхто й не повірить. Бо їх у нього вже четверо: дружина Олена, дві донечки, ну і, звісно, мама. Олександр каже, що в ролі сина, батька, чоловіка почувається дуже комфортно.

Фото УНІАН.

Дослідник безкінечності краси

Поділ, двір-колодязь, сходи над мереживом виноградної лози. Подих чи то Львова, чи то Одеси. Майстерня з книжками, фортепіано, антикварним тромбоном, кавою, і, звісно, полотнами й фарбами. Тут творить **Олександр КУДРЯВЧЕНКО.** У тому, що він художник, певне, є витівка генетики. Батько Сашка — відомий київський скульптор Георгій Кудрявченко.

Він дуже різний усередині свого мікровсесвіту — як і кожен митець. Його роботи лише за останні кілька років виказують пошук. Уже два роки, як Олександр вийшов зі стін Академії мистецтв, де навчався у Миколи Стороженка. Потім набирався професійної мудрості у храмах Острога, Житомира. Розписував священні стіни і в Македонії. Те, що нині прийшов до біблійних сюжетів, навряд чи свідчення того, що пошук завершився. Скоріше, навпаки: це — професійне дорослішання й накопичування міці перед новим поворотом. Олександр не називає те, що робить, храмовим живописом. Бо найчастіше пише самостійні картини. Одну з них, до речі, було оцінено на Паризькому салоні кілька місяців тому, про що наша газета вже писала.

27-річний Олександр Кудрявченко не зациклюється. Про це розповідають і його досліди як фотохудожника. На фотографіях — досконалі лінії жіночого тіла, красу якого можна відкривати безмежно. Особливо, коли йдеться про кохану дружину.

Ніла ІВАНЕНКО.
Фото з домашнього архіву Олександра КУДРЯВЧЕНКА.

А потім ми з Челентано...

Бліцопитування: що тобі сниться?

Анастасія, 25 років: «Якось наснилося, що виходжу заміж. Біла шикарна сукня, море квітів, гарні й веселі гості, наречений зі свідками в авто. І раптом за десять хвилин до церемонії бачу хлопця, з яким прийшла моя подруга. Кинувши все напризволяще, я втікаю з ним з власного весілля. А найцікавіше те, що той, хто мене вкрав, існує, на відміну він інших персонажів мого сну, у реальному житті...»

Ніна, 28 років: «Після бою Віталія Кличка, коли його дружина ще носила першу дитину, мені наснилося, що він б'ється в пологовому будинку з власною дружиною. А вранці, після мого сну, я дізналася, що в них народився син».

Олена, 35 років: «Якось наснилося, що я виграла поїздку на Кіпр. На острові, окрім мене, нікого не було. І раптом на третій день мого чудового неробства я зустріла Його. З морської піни вийшов красивий блакитноокий шатен з білозубою посмішкою. З одягу на ньому були лише окуляри для підводного плавання. Він підійшов до мене і... Отут мене на найцікавішому місці розбудив будильник. Що ж, лишається тільки сподіватися, що цей сон колись здійсниться, і кінець буде оригінальніший».

Лариса, 38 років: «Із відомих людей до моїх снів приходив хіба що італієць Адріано Челентано. Ні, не сьогоднішній. А той — молодий запальний чоловік з оксамитовим, хрипluватим голосом, від якого мліли й трепетали дівчата минулого покоління. А уві сні ми з Челентано гомоніли й сміялися. Так, по-простому, наче давні друзі».

Євгенія, 36 років: «Один мій сон схожий на хронічну хворобу. Двадцять років тому, уявіть собі, я симпатизувала однокласнику. Між нами тоді нічого не було. Я навіть не вважала себе в нього закоханою. Але всі ці роки він приходить в мої сни. Деколи пропадає на півроку — і знову з'являється. Найцікавіше, що у снах ми вже багато чого пережили. Там у нас кохання. До того ж пристрасть не спадає. Я ходила до психіатра, і він заспокоїв: якщо я «проговорила» свою проблему, вона має зникнути. Минуло небагато часу, і мій шкільний приятель знову прийшов у мій сон. Відверто кажучи, я навіть радію з цього».

Галина, 29 років: «Мені часто сниться, що я кохаюся з високими державними керівниками. У житті я до них жодного потягу не відчуваю. А уві сні... Розумні люди пояснили мені, що це означає мою завищену життєву планку. Та щось наяву у мене таких варіантів не спостерігається. На жаль».

Народна мудрість

Небезплатні задоволення

У старовинних сонниках ми знайшли деякі тлумачення сновидінь про чоловіків і того, що з ними пов'язано. Ці тексти підтверджують стару істину: за все у житті треба платити. Навіть за приємні картинки і задоволення, яких насправді не було.

Отже, сниться знайомий чоловік — хвороба; власний чоловік — переміни у житті; поцілунки — проблеми зі здоров'ям, зради; голий чоловік — неприємність; пестощі — сварки, хвороби; фізичне кохання — перепони для справ, поїздок.

Єдина втіха: незнайомий чоловік віщує довге життя.

Тож приємних вам знайомств під ковдрою ночі.

А ще ми хотіли заспокоїти дорогоцінних чоловіків: у сни жінок, усіх без винятку, ви навідуєтеся часто

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Авторський проект Оксани Марченко «Імена».
09.50 Клуб «Суперкниги».
10.15 Нова армія.
10.45 Територія безпеки.
11.05 Крок до зірок.
11.35 Модна лінія.
12.05 Здоров'я.
12.30 Подорож у дитинство.
12.50 Аеросалон.
13.05 Сільський час.
14.00 Діловий світ. Тиждень.
14.30 Мультфільм на замовлення.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
15.30 Док. серіал «Визначні дні століття».
16.30 Перехрестя.

КДРТРК
17.00 Пілігрим.
17.20 Архімісто.
17.35 Оплески, оплески.
18.00 Недільні зустрічі.
18.30 Люди і долі.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
19.00 Новини.
19.15 Світ. Огляд.
19.40 Аудієнція.
20.00 Телевізійне шоу «Бінго Бум Лото».
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Панорама.
22.00 Футбольні діалоги.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)
01.25 «Полустанок любові». Співає А.Матвійчук. Частина 2.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

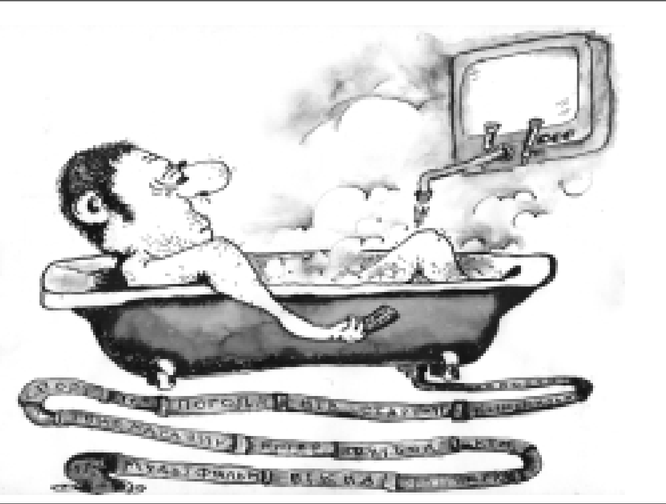
УТ-2
10.00 Телефортуна.
10.40 Акорд без ностальгії.
12.15 Милосердя.
12.50 Хай щастить.
13.30 Резонанс.

КАНАЛ «1+1»
07.00 Бокс по-справжньому. Аселіно Фрейтас — Хуан Карлос Рамірес.
08.00 Прихована камера.
09.00 Лото-забава.
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Чорний плащ».
14.30 Дісней. Мультфільм «Русалонька».
15.00 Крісло.
16.00 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Брудний негідник Шейм».
17.55 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Гарячі голови».
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 Аншлаг, аншлаг.
21.20 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Дракула».
23.45 Проспорт.
00.05 Бокс по-справжньому. Аселіно Фрейтас — Хуан Карлос Рамірес.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»
06.05 Худ. фільм «Голова над водою».
07.35 Сміхопанорама.
08.10 Поле чудес.
09.10 Прокинься і співай!
10.05 Уїк-енд.
10.45 Караоке на майдані.
11.20 Все для тебе.
11.55 Інтелект-шоу LG-Еврика.
12.50 Кубок І.Дерюгіної. «Нафтогаз-2003».
13.55 ВВС. «Жива природа».
14.55 КВН-2003.
17.10 Худ. фільм «Дідьє».
19.05 Екстрим-шоу «Команда «Еквітес».
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ. фільм «Добрі та погані».
22.35 Кубок І.Дерюгіної. «Нафтогаз-2003».
00.15 Худ. фільм «Моллі Фландерс».
02.25 Худ. фільм «Лістоманія».
04.05 Великі романи XX ст.
04.30 Худ.фільм «Брудний бізнес».
05.55 Мультфільм для дорослих.

ICTV
05.10 Худ. фільм «Чорна магія».
06.40 Подорожі натураліста.
07.15 Серіал «Мисливиці».
08.10 Мультсеріал «Тіммі і чарівники».
08.35 Мультсеріал «Маленькі привиди».
09.00 Худ. фільм «Воїн часу-5. У загадковій печері».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.40 Коронна страва.
11.25 Телевізійний центр моди.
12.00 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Серіал «Мисливиці».
13.45 Худ. фільм «Пташка на дроті».
15.45 Серіал «Сімдесят дві години».
16.45 Серіал «Псі-фактор».
17.45 Шоу Олени Степаненко.
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Суддя Дредд».
21.05 Худ. фільм «Брехня близнюків».
22.55 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
23.30 Спортпрогноз.
23.35 Ковток історії.
23.55 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
00.25 Кентавр.
00.50 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
Мовлення на Київ і область
01.40 Худ. фільм «Здобич».
04.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».

Михайла САЧКА.

СТБ
07.05 РанОК.
08.50 Моськи-шоу.
09.10 Ні хвоста ні луски».
09.30 М-стиль.
10.00 На перший погляд.
10.25 Худ.фільм «Чарівний принц».
12.20 «Вікна» у світ.
12.50 Док. серіал «Передова». «Останній оплот».
13.20 Худ.фільм «Ізабелла Ебергард».
15.30 Колія.
15.50 Худ.фільм «Хто я?».
18.00 Автостиль.
18.20 Худ.фільм «Ніжний вік».
20.30 Бізнес-студія.
21.20 Прогноз погоди.
21.25 Італійський футбол. Серія «А». «Удінезе» — «Інтер».
23.25 Худ.фільм «Острів Лесбос».
01.20 Італійський футбол. Серія «А». Центральний матч туру.

НОВИЙ КАНАЛ
07.50 Церква Христова.
08.05 Телепузики.
08.35 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».
09.00 Мультсеріал «Мишеня Лапич».
09.30 Серіал «Біттлборгі».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.35 Мультфільм «Якось у лісі».
11.50 Худ.фільм «Котик».
13.20 Худ.фільм «Уроки кохання, або Не вчора народилася».
15.10 Худ.фільм «Вавилон-5. Ріка душ».
16.55 Чемпіонат України з футболу. «Шахтар» — «Дніпро». У перерві — Репортер.
18.55 Худ.фільм «Вид на проживання».
21.00 Худ.фільм «Солдати фортуни».
23.00 Гол!
23.55 Худ.фільм «Джошуа тоді і тепер».
01.55 Худ.фільм «Вавилон-5. Ріка душ».
03.25 Худ.фільм «Котик».
04.50 Худ.фільм «Солдати фортуни».

ГРТ
07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Служу Росії!
09.40 «Ералаш».
09.50 VRS-камера.
10.20 Дог-шоу.
11.05 Розумниці і розумники.
11.30 Генії і злодії. Уолт Дісней.
12.00 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
12.20 Доки всі вдома.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.10 У світі тварин.
13.55 Хто хоче стати мільйонером?
14.50 Клуб мандрівників.
15.30 Великі батьки. Є.Євстигнєєв.
16.00 Вундеркінди. «Випереджаючи час».
16.30 «Єралаш».
16.55 КВН. Українська ліга.
18.30 Худ. фільм «Російський рахунок».
20.00 Часи.
21.15 Останній герой-3.
22.20 90 років Сергію Михалкову. Ювілейний вечір.
00.00 Реальна музика.
00.25 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР
05.35 Худ.фільм «Розклад на післязавтра».
06.55 «Джуманджі». Мультсеріал.
07.20 Російське лото.
08.05 ТБ «Бінго-шоу».
08.35 Вісті — Москва.
09.15 Ранкова розмова з Д.Кисельовим.
09.45 Містечко.
10.20 Худ.фільм «Бадді».
11.55 «Ха». Маленькі комедії.
12.10 Парламентський час.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Навколо світу.
14.20 Діалоги про тварин.
15.20 Світ на грані.
15.55 Кімната сміху.
16.55 Худ.фільм «Історія про нас».
18.50 У «Містечку».
20.10 Спеціальний кореспондент.
20.35 Ювілейний вечір Е.Рязанова.
22.25 Худ.фільм «Спаси й сохрани».
00.30 Біатлон. Чемпіонат світу. Гонка переслідування 10 км. Жінки.
01.25 Легка атлетика. Чемпіонат світу в закритих приміщеннях.

НТБ
05.20 Серіал «Блакитне дерево».
06.05 Полундра!
06.35 Смачні історії.
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «Надзвичайні пригоди панди».
08.25 Куля удачі.
09.05 Серіал «Бурхлива планета».
10.05 Рослинне життя.
10.35 Ви будете сміятися!
11.05 Вплив.
12.05 Худ. фільм «Заручниця».
13.50 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Телефільм «Історії мисливця за крокодилами».
15.45, 16.05 Принцип доміно.
17.05 Новітня історія. «Удар по своїм».
18.00 «Сьогодні» з К. Поздняковим.
18.30 Серіал «Сищики». 2 серія.
19.35 Худ. фільм «Універсальний солдат» .
21.35 Худ. фільм «Охоронець для доньки».
23.40 Серіал «Клан Сопрано».
00.35 Журнал Ліги чемпіонів.
01.05 Ніч.

У МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — **КАШАЛОТ**

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ТИЖДЕНЬ 10 — 16 БЕРЕЗНЯ

Жіноча логіка

У березні ми зможемо спостерігати експансію класично весняних тем і віянь. На каналі «1+1» жіночу тему подано, а точніше посилено, презентацією нового телевізійного продукту. До того ж різножанрового та несподіваного. Вже з 3 березня — російський детективний серіал «Жіноча логіка» з Алісою Фрейндліх у головній ролі.

Останнім часом актриса отримувала чимало пропозицій знятися в тому чи тому серіалі. Але нічого її не надихало. Прима санкт-петербурзького театру не хотіла відволікатися від сцени на всілякі «дрібниці». Але сценарій, надісланий їй режисером Ельдором Уразбаєвим (відомий глядачу за фільмами «Транссибірський експрес», «Візит до Мінотавра») зацікавив Алісу Брунівну. Ось лише назва їй не сподобалася. Спочатку історія працівника видавництва Ольги Туманової, котра полюбляє детективи і сама розслідує злочин, скоєний у неї вдома, називалася «Легка хода». Автор так назвав свій твір, керуючись фактом біографії героїні — в минулому вона була балериною. Але коли сценарій потрапив до Фрейндліх, актриса лежала зі зламаною ногою в гіпсі. Тому сценарій перейменували на «Жіночу логіку».

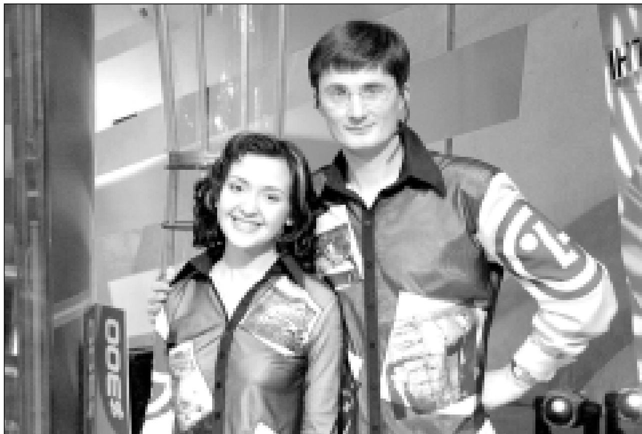
«Еврика» з новим обличчям

Ведуча програми «Інтелект-шоу LG «Еврика!», на каналі «Інтер» Міла Макаревич вийшла заміж за москвича і тому вибула з гри. А в оголошеному на місце напарниці Ігоря Кондратюка конкурсі перемогла студентка Києво-Могилянської академії Любов Казарянц, майбутній політолог.

Люба два роки тому була сама учасницею «Еврики». За підсумками сезону тоді вона стала першою в номінації «Краса і розум». А нині перемогла в кастингу на посаду ведучої шоу. Дівчина захоплюється постмодернізмом і національною боротьбою «Спас». Свою кар'єру на телебаченні вона розпочне 16 березня, саме цього дня Любов з'явиться в ефірі.

На знімку: ведучі «Еврики» Любов Казарянц та Ігор Кондратюк.

Фото Анатолія ФЕДОРЦІВА.

Ахіллесова п'ята

«Інтер», вівторок, 21.35

Пригодницький фільм. У потяг вриваються чеченські бандити і захоплюють пасажирів у полон. Серед заручників опиняється відомий журналіст, за звільнення якого терористи вимагають величезний викуп. На тлі жорстокої дійсності відбувається двобій Добра і Зла, в котрому перемагає Кохання...

Реж. І. Талпа. У ролях: Є. Сидіхін, О. Дробишева, Р. Наурбієв, О. Битюцька.

Порушниця

СТБ, середа, 21.40

Трилер. У пошуках нового життя Кетрін переїздить до Канади й одружується з музикантом Ніком Жиравом, перша дружина якого трагічно загинула. Невдовзі у новій домівці Кетрін починають відбуватися події, котрі лякають її. Вони свідчать про те, що в неї з'явилася невидима, але небезпечна суперниця. А коли знайомий науковець пояснює бідолашній дівчині, що наш світ можуть відвідувати непрохані гості з інших вимірів, Кетрін зазирає в минуле свого чоловіка...

Реж. Д. Бейлі. У ролях: Н. Кінскі, Ш. Гейнсбур, Д. Ханна, Ч. Пауелл.

АНОНСИ

Зробімо це швидко

Канал «1+1», п'ятниця, 22.15

Олег, привабливий і жорстокий бос російської мафії, готує вечірку в Нью-Йорку з нагоди річниці успішного існування свого бізнесу. Родина і гості збираються в щойно придбаному маєтку в Малібу, і в повітрі витає зловіще питання про те, до кого перейде справа: Олег вирішив вийти з бізнесу. Поки найближчі та найвірніші його друзі виборюють одне в одного владу і місце під сонцем, Олег одержує попередження, що його мають убити...

Реж. С. Бодров-ст. У ролях: В. Машков, Дж.-Дж. Лі, С. Бодров-мол.

№ 43 (3043) ГОЛОС УКРАЇНИ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.10 Художньо-просвітницький фільм «Душа з призначенням прекрасним».
10.35 Мультфільм на замовлення.
11.00 IV Міжнародний фестиваль «Мелодія двох сердець». Частина 1.
12.05 Худ. фільм «Жити як королі».
13.40 IV Міжнародний фестиваль «Мелодія двох сердець». Частина 2.
14.40 Для тих, хто вдома.
15.00 Новини.
15.15 IV Міжнародний фестиваль «Мелодія двох сердець». частина 3.
16.15 Парламент.
17.00 Третій щорічний Всеукраїнський конкурс кращих засобів масової інформації «Золоте перо». Частина 2.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.20 Крихітка.
17.40 Конкурент.
18.00 Інформаційно-аналітична програма «Україна: день за днем».
18.50 Історія однієї картини.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
19.00 Новини.
19.15 Вікно в Америку.
19.40 Урочистості з нагоди 189-ї річниці від дня народження Т.Г.Шевченка.
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Світ спорту.
21.50 Наш футбол.
22.30 Єгерата.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)
01.25 Муз. програма «Автограф».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.10 «На схилах Дніпра». Співає народний артист України М. Гнатюк.
10.45 Телевистава «Капітанша».
12.20 У світі хороших новин.
12.50 Родом з України. С. Рікель.
13.30 Док.фільм «Людина і справа її життя».

КАНАЛ «1+1»
07.00 Концерт Ф. Киркорова. «Мила, єдина, тільки для Вас...»
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Вовочка».
14.30 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Срібне весілля».
16.25 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Дівчина з гітарою».
18.05 М. Задорнов. «Науковий трактат — ми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Дві долі».
21.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Ромео і Джульєтта».
23.25 Берлінале-2003.
00.15 Худ.фільм «Цілуй мене на смерть».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
06.00 Новини.
06.05 Худ. фільм «Сімейка недоумків».
07.35 Худ. фільм «Ліворуч від ліфта».
09.05 Мелодрама «Дикунка».
11.00 Сміхопанорама.
11.30 ВВС. «Жива природа».
12.30 Інтелект-шоу LG-Еврика.
13.25 Сольний концерт М.Галкіна.
14.45 Худ. фільм «Перемикаючи канали».
16.35 Пісня-2003.
17.45 Худ. фільм «Чого хочуть жінки».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Святковий вогник «Тобі, кохана».
22.30 Худ. фільм «Полювання за спадком».
00.15 Худ. фільм «Містер Ревнощі».
02.00 Худ. фільм «Перемикаючи канали».
03.40 Худ. фільм «Полювання за спадком».
05.05 Великі драми ХХ ст.
05.50 Мультфільм для дорослих.

ICTV
05.20 Худ. фільм «Не було б щастя».
06.30 Худ. фільм «Забута мелодія для флейти».
08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
08.55 «З душею, з коханням — назавжди». Концерт.
11.10 Худ. фільм «Тріумф кохання».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Під укіс».
14.40 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
15.25 Мультсеріал «Справжні монстри».
15.50 Серіал «Клеопатра 2525».
16.15 Серіал «Джек-шибайголова».
16.50 Худ. фільм «Схід є схід».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Серіал «Комедійний квартет».
19.50 Худ. фільм «Принцеса на бобах».
22.05 Худ. фільм «Полювання за спадщиною».
23.50 Серіал «Квантовий стрибок».
00.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу». Мовлення на Київ і область
01.35 Худ. фільм «Таємниці минулого».
04.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».

СТБ
07.05 РанОК.
09.00 Мультфільм «Хто боїться монстрів».
10.15 Худ.фільм «Фландрійський пес».
12.15 Худ.фільм «Аляска, сер!».
14.15 Худ.фільм «Чудовисько».
16.30 Серіал «FM та компанія».
17.00 Серіал «Театральна академія».
17.35 Худ.фільм «Чорні берети».
19.00 «Вікна». Новини.
19.25 Худ.фільм «Здрастуйте, я ваша тьотя».
21.30 Італійський футбол. Серія «А». Огляд матчів туру.
22.40 Lottocalcio.
22.50 Ні пуху ні пера.
23.10 Автостиль.
23.30 Худ.фільм «Смертельна ніжність».
02.00 Прогноз погоди.

НОВИЙ КАНАЛ
06.25 Худ.фільм «Спляча красуня».
07.55 Мультфільм «Казка про царя Салтана».
08.35 Телепузики.
09.00 Мультсеріал «Мишеня Лапич».
09.30 Серіал «Біттлборгі».
10.00 Худ.фільм «Ураганний вітер на Ямайці».
12.00 Худ.фільм «Веселі зірки».
13.50 Худ.фільм «Година пік».
15.50 Худ.фільм «Корона Російської імперії».
18.30 Репортер.
19.00 Худ.фільм «Джентльмени удачі».
20.40 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.35 Худ.фільм «Купити собі чоловіка».
23.25 Худ.фільм «Бий у кістку».
01.30 Служба розшуку дітей.
01.40 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
02.05 Спецрепортер.

ГРТ
07.00 Новини.
07.15 Док.детектив «Дуель на Північному Клондайку». Справа 2000 року.
07.50 Худ. фільм «Свідоцтво про бідність».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Армійський магазин.
09.40 Серіал «Салон краси».
10.40 Дог-шоу.
11.20 Клуб мандрівників.
12.00 «Непутні нотатки» з Д. Криловим.
12.20 Доки всі вдома.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.10 У світі тварин.
13.55 Валерій Брумель. Життя вище планки.
14.25 Худ. фільм «Допінг для янголів».
16.00 Рятувальники. Екстрений виклик.
16.25 «Срібна куля». О.Коренєва.
17.05 Святковий «Єралаш».
17.30 Худ. фільм «Армавір».
20.00 Часи.
21.15 «Криве дзеркало». Є. Петросян представляє.
23.55 Концерт Алсу.
00.55 Серіал «Салон краси».
01.45 На футболі.

РТР
05.30 Худ.фільм «Пеппі — Довгапанчоха».
07.35 «Джуманджі». Мультсеріал.
08.00 «Збірна Росії». Спортивна програма.
08.35 Вісті — Москва.
09.15 Ранкова розмова з Д.Кисельовим.
09.45 Містечко.
10.20 Худ.фільм «Аргентинець у Нью-Йорку».
11.55 «Ха». Маленькі комедії.
12.10 Парламентський час.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Навколо світу.
14.20 Діалоги про тварин.
15.20 Світ на грані.
15.55 «Ха». Маленькі комедії.
16.05 Кімната сміху.
17.05 Клуб «Театр + ТБ».
19.25 Дзеркало.
19.50 «Чесний детектив». Авторська програма Е.Петрова.
20.15 Святковий вечір «Тобі, кохана!».
22.25 Худ.фільм «Чужий квиток».
00.35 Худ.фільм «Удалечині від дому».

НТБ
05.20 Серіал «Блакитне дерево».
06.05 Полундра!
06.35 Смачні історії.
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00 Сьогодні.
07.05 Худ. фільм «Заморожений».
08.30 Подорожі натураліста.
08.55 Погода на завтра.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.05 Олена Степаненко. «Знімається кіно!».
11.05 Професія-репортер.
11.25 Служба порятунку.
12.05 Худ. фільм «Острів головорізів».
14.35 Телефільм «Історії мисливця за крокодилами».
15.20 Худ. фільм «Кохання літньої людини».
17.05 Новітня історія. «Бійці епохи соціалізму».
18.00 «Сьогодні» з К. Поздняковим.
18.30 Гала-концерт «Зоряна весна».
20.30 Худ. фільм «Повернення немає» .
22.40 Серіал «Клан Сопрано» .
23.40 Журнал ліги чемпіонів.

Мал. Михайла САЧКА.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ
06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
09.05 Одвічні істини.
09.15 Зірки, на сцену!
09.45 Дитяча лінія.
10.10 Мультсеріал «Сільван».
11.00 Від сузір'я до сузір'я.
11.25 Хто в домі хазяїн?
11.50 Характер.
12.20 Кордон.
12.40 Панорама.
13.00 Антракт з А.Солов'яненком.
13.25 Реліквії та храми України.
13.35 Футбол. Ліга чемпіонів. Тижневий огляд.
14.40 Для тих, хто вдома.
15.00 Новини.
15.20 Не все так погано.
15.50 Милосердя.
16.15 Новини Європи.

КДРТРК
17.00 За київським часом.
17.15 Крихітка.
17.35 Естафета.
17.50 Шлягер представляє.
18.00 Острів скарбів.
18.20 На своїй землі.
18.45 Пані, панночка, панянка.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
19.00 Новини.
19.15 Серіал «Трудівники моря».
20.15 Анатолій Хостикоєв. «Освідчення в коханні».
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект Оксани Марченко «Імена».
22.30 У світі хороших новин.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)
01.20 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ
УТ-2
10.10 Прописи.
10.35 Естрадна прем'єр-ліга.
11.20 Пенсійна реформа.
11.55 Надзвичайна ситуація.
12.15 Відеофільм «Корпоративна ідеологія».
12.35 Чітко і ясно.
13.05 За великим рахунком.
13.30 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»
07.00 Серіал «Подружка осінь».
08.00 Серіал «Марш Турецького-3».
09.00 Музично-розважальна програма «Ранок з Кирковим».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Дісней. Мультфільм «Чорний плащ».
14.30 Дісней. Мультфільм «Русалонька».
14.55 Останній герой-3.
16.05 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Моє побачення з дочкою президента».
17.50 КВН. Українська ліга.
19.30 ТСН.
20.10 Останній герой-3.
21.20 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Брудний негідник Шейм».
23.20 Кінопристрасті. Худ.фільм «Еліта вбивць».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ
«ІНТЕР»
06.05 Серіал «Кодове ім'я «Вічність».
06.55 Худ.фільм «Афера».
08.25 Камера сміху.
08.55 Планета Здоров'я.
09.30 Бадьорого ранку!
10.10 Смачно з Борисом Бурдою.
10.50 Дискавері.
11.55 Перехрестя кохання.
12.50 Худ. фільм «Десяте королівство».
14.20 Худ. фільм «Російське диво».
15.45 Святковий вогник «Тобі, кохана».
17.40 Худ. фільм «Голова над водою».
19.25 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Що? Де? Коли?
21.55 Худ. фільм «3000 миль до Грейсленда».
00.15 Худ. фільм «Секрет Чорного Будди».
02.10 Дискавері.
03.10 Великі романи ХХ ст.
04.00 Худ. фільм «Російське диво».
05.15 Велике прання.

ICTV
05.30 Худ. фільм «Паніка».
07.00 «Перехрестя» представляє фільм «Енергозаможність».
07.45 Телевізійний центр моди.
08.15 Мультсеріал «Тіммі і чарівники».
08.35 Худ. фільм «Голлівудське сафарі».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.15 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
10.45 Худ. фільм «Повість про перше кохання».
12.25 Ковток історії.
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.30 Серіал «Мисливиці».
14.25 Худ. фільм «Ціль — Земля».
16.10 Серіал «Сімдесят дві години».
17.05 Галопом по європах.
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Пташка на дроті».
21.15 Клара Новікова у програмі «Ви будете сміятись».
21.25 Худ. фільм «Чорна магія».
23.15 Сторінками тележурналу «Плейбой».
23.50 Худ. фільм «Романтична пристрасть. Вдвоє більше або нічого». Мовлення на Київ і область
01.20 Худ. фільм «Брехня близнюків».
02.50 Худ. фільм «Хлопчаки».
04.30 Серіал «Псі-фактор».

СТБ
07.05 РанОК.
08.30 Моськи-шоу.
09.00 Імпреза.
09.30 Домовий.
09.45 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.25 Док.серіал «Світ дикої природи».
11.00 Худ.фільм «Людина, що плакала».
13.20 Живе кіно.
13.40 Експансія.
14.00 Рейс.
14.20 Цілком таємно.
15.20 «Екстремальні ситуації» з М. Фоменком.
16.15 «Вікна». Спорт.
16.50 Серіал «Суто англійські вбивства».
19.00 «Вікна». Новини.
19.20 Худ.фільм «Кінг-Конг».
22.00 Італійський футбол. Серія «А». «Реджина» — «Мілан».
00.10 Худ.фільм «Секрет».

НОВИЙ КАНАЛ
08.00 Телепузики.
08.25 Мультфільм «Весела карусель».
08.30 Серіал «Кліщ».
09.00 Мультсеріал «Мишеня Лапич».
09.30 Серіал «Біттлборгі».
10.00 Посміхніться. Вас знімають!
10.35 За гроші.
11.10, 13.25 Світ індійського кіно.
13.00 Запитайте у лікаря.
15.05 Худ.фільм «Заморожені внески».
16.55 Худ.фільм «Де знаходиться нофелет?».
18.30 Репортер.
19.00 Худ.фільм «Уроки кохання, або Не вчора народилася».
20.55 Худ.фільм «Секретні матеріали».
23.00 Худ.фільм «Секрет покоївки».
00.45 За гроші.
01.20 Світ індійського кіно.
04.10 Худ.фільм «Де знаходиться нофелет?».
05.30 Худ.фільм «Секретні матеріали».

ГРТ
07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Грай, гармонь улюблена!
09.50 Здоров'я.
10.35 Смак.
10.55 Поле чудес.
11.50 Подорожі натураліста.
12.20 Сміхопанорама.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.15 Таємниці забутих перемог. «Місячна гонка».
13.45 «Великий фитиль».
14.50 Людина і закон.
15.35 Худ. фільм «Російський бізнес».
17.00 Новини.
17.15 «Єралаш».
17.30 Худ. фільм «Російське диво».
18.55 Хто хоче стати мільйонером?
20.00 Час.
20.30 Що? Де? Коли?
21.50 Концерт Олександра Малініна.
22.45 Худ. фільм «27 украдених поцілунків».
00.25 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР
05.30 Худ. фільм «Прощальна гастроль «Артиста».
06.45 «Джуманджі». Мультсеріал.
07.10 Студія «Здоров'я».
07.40 Золотий ключ.
08.00 «Збірна Росії». Спортивна програма.
08.30 Військова програма.
08.50 Ранкова пошта.
09.25 «Сто до одного». Телегра.
10.15 Сам собі режисер.
11.15 У пошуках пригод.
12.10 Клуб сенаторів.
13.00, 19.00 Вісті.
13.20 Худ.фільм «Катерина Вороніна».
15.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Торпедо-Металург» (Москва) — «Спартак» (Москва).
17.00 Моя сім'я.
18.00 Аншлаг.
19.25 Дзеркало.
19.50 «Чесний детектив». Авторська програма Е. Петрова.
20.15 Худ.фільм «Секта».
22.05 Худ.фільм «Обитель зла».
00.10 Біатлон. Чемпіонат світу. Спринт 10 км. Чоловіки.

НТБ
05.00 Серіал «Блакитне дерево».
05.40 Серіал «Джеймс Бонд — агент 007».
07.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00 Сьогодні.
07.55 Без рецепта. Доктор Бранд.
08.30 Подорожі натураліста.
09.05 Кулінарний поєдинок.
10.05 Квартирне питання.
11.05 Професія-репортер.
11.25 Служба порятунку.
12.05 Худ. фільм «Таємниці Бургундського двору».
14.05 Своя гра.
15.20 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
16.05 Суботній концерт.
17.05 Серіал «Бурхлива планета. Повені».
18.00 «Сьогодні» з К. Поздняковим.
18.30 Серіал «Сищики». 1 серія.
19.40 Худ. фільм «Американ бой».
21.55 Супербокс. Мохаммед Алі проти Джорджа Формана.
22.35 Худ. фільм «Таємне життя».
00.10 Худ. фільм «Наречений із Маямі».

АНОНС

Повість про перше кохання

ICTV, 10.45

Сергій Столяров

Мелодрама. Дмитро й Аркадій — друзі нерозлийвода. І в школі, і в спортзалі, і після уроків. Та ось хлопці закохуються в одну дівчину — і дружби наче й не було. Невже це остаточний розрив?

Реж. Василь Левін. У ролях: Кирило Столяров, Сергій Столяров, Володимир Землянікін.

№ 43 (3043) ГОЛОС УКРАЇНИ

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Служба розшуку дітей.
09.50 Серіал «Маленькі Ейнштейни».
10.30 Серіал «Академія танцю». Заключна серія.
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Муз. фільм «Андрій Шкурган. Без протоколу».
11.30 Цвіт папороті.
11.50 Із золотого фонду «Укртелефільму». «Мрії дівочі».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Худ. фільм «Про кота».
13.35 Мультсеріал «Сільван».
14.00 Служба розшуку дітей.
14.05 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Бельфегор». 1 серія.
16.25 Надвечір’я.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Мультфільм.
17.20 Домашній доктор.
17.40 Приймальня столичної влади.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Фаза.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «Батько мимоволі».
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Ситуація.
21.40 Світ спорту.
21.55 Питання дня.
22.00 Парламентський вісник.
22.30 Бути жінкою.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Служба розшуку дітей.
01.25 Худ. фільм «Утеча від смерті».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Хто в домі хазяїн?
10.30 Крок до зірок.
ОСВІТНІЙ КАНАЛ
11.05 Цей день в історії.
11.10 «Бачу землю». Есе В. Скуратівського. Т. Шевченко. «Орфей» у пеклі.
11.35 Освітянські новини.
11.50 «Цей таємничий світ» з А. Дмитруком.
12.10 Мультфільм на замовлення.
12.40 Перехрестя.
13.05 Право.
13.40 Абетка безпеки.
13.45 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 00.10 ТСН.
07.30 Серіал «Подружка осінь».
09.00 Серіал «Марш Турецького-3».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
16.00 Серіал «Всі жінки — відьми».
17.00 Серіал «Обережно, модерн».
17.30 Серіал «Дві долі».
18.30 Серіал «Подружка осінь». 4 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Прихована камера.
21.10 Серіал «Марш Турецького-3».
22.15 «Імперія кіно» представляє. Худ.фільм «Давай зробимо це швидко».
00.10 ТСН.
00.30 «Аргумент кіно» представляє. Худ.фільм «Біжи, Лоло, біжи».

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00 Новини.
06.05 Караоке на майдані.
06.30 Академія сміху.
07.10 КВН. 40 років жартуючи.
08.20 Серіал «Ахілесова п’ята».
09.25 Серіал «Вона написала убивство».
10.15 Інтелект-шоу LG-Еврика.
11.05 Серіал «Злодійка-2».
12.15 Серіал «Есмеральда».
13.05 Програма «Все для тебе».
13.35 Мультсеанс. «Каспер».
14.15 Серіал «Мисливець за старовиною».
15.15 Серіал «Одного разу і знову».
16.05 Серіал «Право на захист». Заключна серія.
17.10 Серіал «Ізабелла».
18.05 Камера сміху.
18.30 Афера.
19.20 Худ. фільм «Постріл в опері».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Поле чудес.
21.40 Худ.фільм «Афера».
23.25 Худ.фільм «При виконанні службових обов’язків. Поліцейський для вбивства».
01.05 Королівські секрети.
01.45 Худ. фільм «Полювання на Купідона».
03.15 Великі романи ХХ ст.
04.10 Серіал «Сум’яття серця».
05.40 Мультфільми для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.50 Серіал «Династія».
06.40 Служба розшуку дітей.
06.45 Триста секунд.
06.50 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
07.15 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.10 Триста секунд.
08.15 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Серіал «Справи Кепських».
09.35 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.30 Худ. фільм «Плезантвіль».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Двійник».
14.45 Мультфільми.
15.00 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
15.25 Мультсеріал «Справжні монстри».
15.50 Серіал «Клеопатра 2525».
16.15 Серіал «Джек-шибайголова».
16.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Ціль — Земля».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Погода.
22.15 Худ. фільм «Щупальця-2».
00.05 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.40 Худ. фільм «Паніка».
Мовлення на Київ і область
02.10 Худ. фільм «Романтична пристрасть. Вдвоє більше або нічого».
04.50 Серіал «Псі-фактор».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
07.25 Серіал «Театральна академія».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 Серіал «FM та компанія».
09.00 «Вікна». Столиця.
09.20 Ран ОК.
09.40 Серіал «Поліцейські».
11.05 Худ.фільм «Дивовижні поцілунки з Гонконгу».
13.00 Серіал «Багаті і знамениті».
14.00 «Вікна». Новини.
14.40 День ОК.
16.00 Цілком таємно.
17.00 Серіал «Театральна академія».
17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Асуль-Текіла».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Серіал «Асуль-Текіла».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Час «К».
20.05 Худ.фільм «Подорож у щасливу Аравію».
21.40 Худ.фільм «Людина, що плакала».
23.50 Прогноз погоди.
23.55 «Вікна». Опівночі.
00.15 «Екстремальні ситуації» з М. Фоменком.
01.05 Худ.фільм «Директорія смерті».
01.50 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.15, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-11».
09.55 Принцип доміно.
11.10 Худ.фільм «Клоун-2».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
14.50 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
15.15 Мультсеріал «Пучині».
15.40 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
16.00 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Деніс-мучитель».
16.25 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.45 Мультсеріал «Сейлормун».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
18.00 Серіал «Кобра -11».
19.00 Репортер.
19.30 Один за усіх.
20.25 Худ.фільм «Заморожені внески».
22.15 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Зона ночі.
01.05 Худ.фільм «Чорна планета».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
03.40 Зона ночі.
03.45 Кунсткамера.
04.25 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
04.55 Серіал «Кобра -11».
05.40 Зона ночі.
05.45 Худ.фільм «Чорна планета».
07.20 Мультфільм.
07.40 Мультсеріал «Сейлормун».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.25 Дог-шоу.
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 VRS-камера.
12.55 Останній герой-3.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Морський вовк». Заключна серія.
15.45 Худ. фільм «Трест, що лопнув». Заключна серія.
17.00 Новини.
17.30 Доки всі вдома.
18.05 Велике прання.
19.05 Серіал «Земля любові,земля надії».
20.00 Час.
20.35 Поле чудес.
21.40 Худ. фільм «Якщо наречена відьма». Заключна серія.
22.30 Знай наших!
23.10 Худ. фільм «Листи до Эльзи».
01.10 Док. детектив «Чорний нал для талібів». Справа 2001 року.

РТР

04.45 — 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Леді мер».
08.40 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 2 «Полювання на першого».
09.40 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Вісті.
10.20 У пошуках пригод.
11.20 Серіал «Титани».
12.15 Експертиза.
12.30 Мусульмани.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Моя сім’я.
14.15 Кімната сміху.
15.15 Агентство самотніх сердець.
15.45 Експертиза.
16.20 Сам собі режисер.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Аншлаг.
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Серіал «Леді мер».
20.55 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 2 «Полювання на першого».
21.50 Худ.фільм «Заміна».
00.15 Легка атлетика. Чемпіонат світу в закритих приміщеннях.
01.45 Дорожній патруль.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.00 Серіал «Швидка допомога-7» .
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Увага, розшук!
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Новітня історія. «Бійці епохи соціалізму».
11.05 Серіал «Вічний поклик».
12.25 Професія-репортер.
12.45 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Без рецепта.
13.35 Серіал «Вона написала убивство» .
14.35 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Бандитський Петербург».
17.20 Команда.RU.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Свобода слова.
19.50 Худ. фільм «Людина із золотим пістолетом».
22.20 Усе відразу!
22.55 Худ. фільм Небезпечна гра» .
00.55 Ніч.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Музичні кліпи.
09.25 Одвічні істини.
09.35 Для тих, хто вдома.
09.50 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.30 Серіал «Академія танцю».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Прем’єра. «Роздуми біля афіші». Культурно-мистецький тиждень України.
11.40 Немеркнучі зірки. Р.Кириченко. Фільм 1.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Дні хірурга Мишкіна». 1 серія.
13.40 Мультсеріал «Сільван».
14.05 Абетка безпеки.
14.10 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю».
16.35 Резонанс.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Київ діловий.
17.30 Музичні історії.
17.45 Світ здоров’я.
17.55 «Автографи» Ю.Вересоцького.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Казна держави.
19.30 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «Батько мимоволі».
20.45 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.20 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Інтер» (Мілан, Італія) — «Ньюкасл» (Англія).
23.35 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 День уряду у Верховній Раді України.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.45, 00.20 ТСН.
07.30 М. Задорнов. «Науковий трактат — ми».
09.20 Серіал «Вовочка».
10.00-14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
16.00 Серіал «Всі жінки — відьми».
17.00 Серіал «Обережно, модерн».
17.30 Серіал «Дві долі».
18.30 Серіал «Подружка осінь». 1 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Дві долі».
21.15 Серіал «Марш Турецького-3».
22.20 Подвійний доказ. «Легалізація наркотиків».
23.20 Серіал «Жінки у розвідці». «Зоя Воскресенська».
00.20 ТСН.
00.40 Служба розшуку дітей.
00.45 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00,12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Новини.
06.05 Мелорама.
06.35 Мультфільм.
07.10 Справжній детектив.
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Моя сім’я.
09.25 Серіал «Вона написала убивство».
10.20 Сім’я від А до Я.
10.50 Уроки гарної поведінки.
11.10 Мультфільм.
11.20 Уїк-енд.
12.15 Серіал «Есмеральда».
13.00 Планета тварин.
14.00 Серіал «Мисливець за старовиною».
14.50 Худ. фільм «Чого хочуть жінки».
17.10 Серіал «Ізабелла».
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.00 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Право на захист».
21.35 Серіал «Ахіллесова п’ята».
22.40 На лінії вогню.
23.15 «Подробиці». Підсумки дня.
23.35 Серіал «Страж».
00.25 Серіал «Голод-2».
01.05 Серіал «Зловісні небеса».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.45 Триста секунд.
06.50 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
07.15 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.10 Триста секунд.
08.15 Серіал «Комедійний квартет».
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Серіал «Справи Кепських».
09.55 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.00 Худ. фільм «Схід є схід».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Принцеса на бобах».
15.00 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
15.25 Мультсеріал «Справжні монстри».
15.50 Серіал «Клеопатра 2525».
16.15 Серіал «Джек-шибайголова».
16.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Заміна-4. Без права на поразку».
21.00 Кримінальні історії.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Погода.
22.15 Худ. фільм «Таємниці минулого».
00.05 Серіал «Квантовий стрибок».
01.00 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».

СТБ

07.00 Ран ОК.
07.25 Серіал «Театральна академія».
08.00 Бізнес-студія.
08.40 Серіал «FM та компанія».
09.40 Серіал «Поліцейські».
11.25 Живе кіно.
11.45 Експансія.
12.05 Зворотний бік медалі.
12.35 Час «К».
13.00 Серіал «Багаті і знамениті».
14.00 «Вікна». Новини.
14.40 День ОК.
16.30 Серіал «FM та компанія».
17.00 Серіал «Театральна академія».
17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Асуль-Текіла».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Серіал «Асуль-Текіла».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Месники».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Об’єкт переслідування».
23.35 «Вікна». Опівночі.
23.55 Прогноз погоди.
00.00 Серіал «Поліцейські».
01.25 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.15, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра -11».
09.55 Принцип доміно.
11.10 Магазин на дивані.
11.25 Худ.фільм «Джентльмени удачі».
13.00 Репортер.
13.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.05 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
14.55 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
15.15 Мультсеріал «Пучині».
15.40 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
16.00 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Деніс-мучитель».
16.25 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.50 Мультсеріал «Сейлормун».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.00 Серіал «Кобра-11».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Комісар Рекс-3».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.25 Худ.фільм «Стен Беккер. Судний день».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Худ.фільм «Торговець смертю».
01.35 Зона ночі.
01.55 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
02.40 Зона ночі.
02.45 Принцип доміно.
03.45 Зона ночі.
03.50 Худ.фільм «Торговець смертю».
05.25 Зона ночі.
05.30 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
06.10 Мультсеріал «Сейлормун».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.10 Серіал «Салон краси».
10.10 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Хто хоче стати мільйонером?
13.05 Чекай мене.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Морський вовк». 1 серія.
16.10 Здоров’я.
17.00 Новини.
17.30 Зірки великим планом. М.Лавровський.
18.05 Велике прання.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.45 «Основний інстинкт». Шоу С.Сорокіної.
21.45 Худ. фільм «Якщо наречена відьма». 1 серія.
22.40 Теорія неймовірності.
23.10 Ударна сила. Танк, що літає.
23.40 Нічний «Час».
00.05 Серіал «Салон краси».
01.00 Апологія.

РТР

04.45 — 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Худ.фільм «Чужий квиток».
09.40 Вісті. Чергова частина.
10.00 , 13.00, 16.00, 19.00, 21.50 Вісті.
10.20 Серіал «Пуаро Агати Крісті. Коробка шоколадних цукерок».
11.20 Серіал «Титани».
12.15 Експертиза.
12.30 Колосальне господарство.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Троє проти усіх-2».
15.15 Агентство самотніх сердець.
15.45 Експертиза.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Серіал «Леді мер».
20.55 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 1 «Князь пітьми».
22.20 Вісті — спорт.
22.30 Худ.фільм «Бродяга».
00.15 «Футбол Росії». Спортивна програма.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.00 Серіал «Швидка допомога-7» .
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Команда.RU.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Рослинне життя.
10.35 Ви будете сміятися!
11.05 Худ. фільм «Повернення немає» .
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
13.35 Серіал «Вона написала убивство» .
14.30 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Гангстерські війни». «Невловимий зломщик».
17.20 Увага, розшук!
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Таємниці слідства-2».
19.45 Серіал «Бандитський Петербург». «Адвокат».
21.00 Країна і світ.
21.40 Серіал «Секс у великому місті» .
22.20 Серіал «Таємниці слідства-2».
23.25 Гордон.
00.10 Серіал «Доктор» .
00.55 Щоденник Ліги чемпіонів.
01.40 Ніч.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.15 Служба розшуку дітей.
10.25 Серіал «Академія танцю».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 До 115-річчя від дня народження В.Чеч'янського. Прем'єра. «М'який характер».
11.20 Немеркнучі зірки. Р.Кириченко. Фільм 2.
11.50 Краса і віра.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Абетка безпеки.
12.30 Серіал «Дні хірурга Мишкіна». 2 серія.
13.35 Мультсеріал «Сільван».
14.00 Закон є закон.
14.50 Новини.
15.00 Парламентські слухання «Про функціонування української мови в Україні».

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Наодинці з музикою.
17.25 Шлягер представляє.
17.35 На своїй землі.
17.55 Люди і долі.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Експосвіт.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «Батько мимоволі».
20.45 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Суперлото», «Кено».
21.00 Новини.
21.20 Ситуація.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Ювентус» (Турин, Італія — «Депортиво» (Іспанія).
23.35 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Служба розшуку дітей.
01.25 Футбол. Ліга чемпіонів. Огляд матчів.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.20 Інформотерапія.
ОСВІТНІЙ КАНАЛ
10.50 Цей день в історії.
10.55 «Грані пізнання». Загадки доісторичного життя.
11.20 «Українське козацтво. Сторінки історії». Фільм 1.
11.45 «Слобожанські університети».
11.55 Казна держави.
12.15 Сільський час.
13.05 Служба розшуку дітей.
13.10 Ситуація.
13.20 Телефортуна.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.45, 00.05 ТСН.
07.30 Серіал «Подружка осінь». 1 серія.
09.00 Серіал «Марш Турецького-3».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
16.00 Серіал «Всі жінки — відьми».
17.00 Серіал «Обережно, модерн».
17.30 Серіал «Дві долі».
18.30 Серіал «Подружка осінь». 2 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Дві долі».
21.10 Серіал «Марш Турецького-3».
22.20 Без Табу з О. Герасим'юк.
23.10 Серіал «Жінки у розвідці». «З. Зарубіна».
00.05 ТСН.
00.25 Служба розшуку дітей.
00.30 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00,15.00, 17.00, 18.00 Новини.
06.05 Хто крайній?
06.30 Джентльмен-шоу.
07.10 На лінії вогню.
07.35 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Ахілесова п'ята».
09.30 Серіал «Вона написала убивство».
10.30 Сміхопанорама.
11.05 Серіал «Злодійка-2».
12.15 Серіал «Есмеральда».
13.05 Планета тварин.
14.00 Мультсеанс. «Каспер».
14.20 Серіал «Мисливець за старовиною».
15.15 Серіал «Одного разу і знову».
16.05 Серіал «Право на захист».
17.10 Серіал «Ізабелла».
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.00 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Право на захист».
21.35 Серіал «Ахілесова п'ята».
22.40 Золотий Гусак-шоу.
23.25 «Подробиці». Підсумки дня.
23.45 Серіал «Страж».
00.40 Серіал «Голод-2».
01.15 Серіал «Зловісні небеса».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.50 Серіал «Династія».
06.40 Служба розшуку дітей.
06.45 Триста секунд.
06.50 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
07.15 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.10 Триста секунд.
08.15 Кримінальні історії.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Заміна-4. Без права на поразку».
14.45 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
15.25 Мультсеріал «Справжні монстри».
15.50 Серіал «Клеопатра 2525».
16.15 Серіал «Джек-шибайголова».
16.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Закоханий робот».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Погода.
22.15 Худ. фільм «Вбивця у моєму будинку».
00.10 Серіал «Квантовий стрибок».
01.05 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
07.25 Серіал «Театральна академія».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 Серіал «FM та компанія».
09.00 «Вікна». Столиця.
09.15 На перший погляд. Жінки в Америці.
09.40 Серіал «Поліцейські».
11.15 Худ.фільм «Месники».
13.00 Серіал «Багаті і знамениті».
14.00 «Вікна». Новини.
14.40 День ОК.
16.30 Серіал «FM та компанія».
17.00 Серіал «Театральна академія».
17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Асуль-Текіла».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Серіал «Асуль-Текіла».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Дівчина на мосту».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Порушниця».
23.35 «Вікна». Опівночі.
23.55 Прогноз погоди.
00.00 Серіал «Поліцейські».
01.35 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.15, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра-11».
09.55 Принцип доміно.
11.00 Магазин на дивані.
11.15 Худ.фільм «Стен Беккер. Судний день».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
14.55 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
15.15 Мультсеріал «Пучині».
15.40 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
16.00 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Деніс-мучитель».
16.25 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.45 Мультсеріал «Сейлормун».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів-2».
18.00 Серіал «Кобра -11».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Комісар Рекс-3».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.25 Худ.фільм «Вогненна пастка».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Худ.фільм «Божевільний світ Джуліуса Врудера».
01.35 Служба розшуку дітей.
01.40 Зона ночі.
02.00 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
02.50 Зона ночі.
02.55 «Вікна» із Д. Нагієвим.
03.35 Зона ночі.
03.40 Худ.фільм «Божевільний світ Джуліуса Врудера».
05.10 Зона ночі.
05.15 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
05.55 Мультсеріал «Сейлормун».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.05 Серіал «Салон краси».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Теорія неймовірності.
12.40 Зірки великим планом. М. Лавровський.
13.10 Людина і закон.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Морський вовк». 2 серія.
15.45 Худ. фільм «Трест, що лопнув». 1 серія.
17.00 Новини.
17.30 Сміхопанорама.
18.05 Велике прання.
19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 «Основний інстинкт». Шоу С.Сорокіної.
21.45 Худ. фільм «Якщо наречена відьма». 2 серія.
22.35 Війна напередодні війни.
23.05 Російський екстрим.
23.40 Нічний «Час».
00.05 Серіал «Салон краси».
00.55 Апологія.

РТР

04.45 — 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Леді мер».
08.40 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 1 «Князь пітьми».
09.40 Вісті. Чергова частина.
10.00 , 13.00, 16.00, 19.00, 21.50 Вісті.
10.20 Серіал «Пуаро Агати Крісті. Тихоня».
11.20 Серіал «Титани».
12.15 Експертиза.
12.30 Москва — Мінськ.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Троє проти усіх-2».
15.15 Агентство самотніх сердець.
15.45 Експертиза.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Серіал «Леді мер».
20.50 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 1 «Князь пітьми».
22.20 Вісті — спорт.
22.30 Худ. фільм «Знайти і знешкодити».
00.15 Сінеманія.
00.40 Дорожній патруль.
00.55 Гаряча десятка.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.00 Серіал «Швидка допомога-7» .
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Очна ставка.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Кулінарний поєдинок.
11.05 Серіал «Вічний поклик».
12.25 Професія—репортер.
12.50 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Подорожі натураліста.
13.35 Серіал «Вона написала убивство» .
14.30 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Бандитський Петербург».
17.20 Щиросерде зізнання.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Таємниці слідства-2».
19.45 Серіал «Бандитський Петербург». «Адвокат».
21.00 Країна і світ.
21.35 Футбол. Ліга чемпіонів. «Боруссія» (Німеччина)—«Локомотив». (Росія).
23.35 Гордон.
00.25 Серіал «Доктор» .
01.10 Щоденник Ліги чемпіонів.
01.45 Ніч.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Серіал «Маленькі ейнштейни».
10.25 Серіал «Академія танцю».
11.00 Новини.
УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 Док. фільм «Вікентій Хвойко».
11.40 Співає Софія Ротару.
11.50 Док. фільм «Хтось тут був».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.25 Серіал «Дні хірурга Мишкіна». 3 серія.
13.35 Мультсеріал «Сільван».
14.00 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.15 Для тих, хто вдома.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНИЙ КАНАЛ «СТУДІЯ «5»
15.35 Серіал «Академія танцю». Заключна серія.
16.25 Крок до зірок.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.10 Світ авіації і туризму.
17.45 Хіт-базар.
18.10 Ліки майбутнього.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Енергетичне поле.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «Батько мимоволі».
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Ситуація.
21.40 Світ спорту.
21.55 Питання дня.
22.00 Прем'єра муз. програми «Відлуння Євробачення».
22.25 Служба розшуку дітей.
22.30 У світі єдиноборств.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.20 Худ. фільм «Міські торпеди».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 Подорож у дитинство.
10.30 Від сузір'я до сузір'я.
10.50 Бути жінкою.
ОСВІТНІЙ КАНАЛ
11.10 Цей день в історії.
11.15 «Грані пізнання». Геологи та антропологи про життя доісторичних людей.
11.40 «Не хлібом єдиним...» Лауреат Шевченківської премії 2003 року. В. Медвідь.
12.00 «Вихід поряд». Нешкідливі поради.
12.05 Духовний вісник.
12.25 Зірки, на сцену!
12.55 Модна лінія.
13.25 Абетка безпеки.
13.35 Служба розшуку дітей.
13.40 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.45, 00.10 ТСН.
07.30 Серіал «Подружка осінь». 2 серія.
09.00 Серіал «Марш Турецького-3».
10.00—14.00 Програми УТ-2.
14.00 Серіал «Пристрасті по-італійськи».
15.00 Серіал «Люба, я зменшив дітей».
16.00 Серіал «Всі жінки — відьми».
17.00 Серіал «Обережно, модерн».
17.30 Серіал «Дві долі».
18.30 Серіал «Подружка осінь». 3 серія.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Дві долі».
21.15 Серіал «Марш Турецького-3».
22.20 Я так думаю. «Що таке бідність?».
23.15 Серіал «Жінки у розвідці». «Коен».
00.10 ТСН.
00.30 Служба розшуку дітей.
00.35 Остання барикада.

ТРЕТІЙ КАНАЛ УТ

«ІНТЕР»

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00 Новини.
06.05 Смачно з Борисом Бурдою.
06.30 Великі романи ХХ ст.
07.10 Прокинься і співай!
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Ахілесова п'ята».
09.30 Серіал «Вона написала убивство».
10.25 Сім'я від А до Я.
10.55 Англійський алфавіт для дітей.
11.05 Серіал «Злодійка-2».
12.15 Серіал «Есмеральда».
13.05 Планета тварин.
14.00 Мультсеанс. «Каспер».
14.20 Серіал «Мисливець за старовиною».
15.15 Серіал «Одного разу і знову».
16.05 Серіал «Право на захист».
17.10 Серіал «Ізабелла».
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.05 Велике прання.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Право на захист». Заключна серія.
21.35 Серіал «Ахілесова п'ята».
22.40 Перехрестя кохання.
23.45 «Подробиці». Підсумки дня.
00.10 Серіал «Страж».
01.00 Серіал «Голод-2». Заключна серія.
02.05 Серіал «Зловісні небеса».
02.50 Великі романи ХХ ст.
03.45 Серіал «Сум'яття серця».
05.10 Велике прання.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.55 Серіал «Династія».
06.45 Триста секунд.
06.50 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
07.15 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.10 Триста секунд.
08.15 Каламбур.
08.45 Факти. Ранок.
09.10 Серіал «Справи Кепських».
09.45 Серіал «Квантовий стрибок».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Закоханий робот».
14.50 Мультфільм.
15.00 Мультсеріал «Зоомагазинчик».
15.25 Мультсеріал «Справжні монстри».
15.50 Серіал «Клеопатра 2525».
16.15 Серіал «Джек-шибайголова».
16.45 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Двійник».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Погода.
22.15 Худ. фільм «Прихована загроза».
00.00 Серіал «Квантовий стрибок».
00.55 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
Мовлення на Київ і область
01.45 Худ. фільм «Щупальця-2».
04.05 Серіал «Під сонцем Сен-Тропе-2».

СТБ

07.00 «Вікна». Опівночі.
07.25 Серіал «Театральна академія».
08.00 «Вікна». Бізнес.
08.30 Серіал «FM та компанія».
09.00 «Вікна». Столиця.
09.20 Ви практично здорові.
09.40 Серіал «Поліцейські».
11.10 Худ.фільм «Дівчина на мосту».
13.00 Серіал «Багаті і знамениті».
14.00 «Вікна». Новини.
14.40 День ОК.
16.30 Серіал «FM та компанія».
17.00 Серіал «Театральна академія».
17.40 «Вікна». Кримінал.
17.50 Серіал «Асуль-Текіла».
18.15 «Вікна». Столиця.
18.25 Серіал «Асуль-Текіла».
19.00 «Вікна». Новини.
19.35 Худ.фільм «Дивовижні поцілунки з Гонконга».
21.20 «Вікна». Бізнес.
21.40 Худ.фільм «Епізод війни».
23.40 «Вікна». Опівночі.
00.00 Прогноз погоди.
00.05 Серіал «Поліцейські».
01.35 «Вікна». Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.15, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Кобра -11».
09.55 Принцип доміно.
11.00 Магазин на дивані.
11.15 Худ.фільм «Вогненна пастка».
13.00 Репортер.
13.10 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
14.55 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц».
15.15 Мультсеріал «Пучині».
15.40 Мультсеріал «Дещо про Мімі».
16.00 Територія «Fox kids». Мультсеріал «Деніс-мучитель».
16.25 Мультсеріал «Пригоди Джекі Чана».
16.45 Мультсеріал «Сейлормун».
17.10 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
18.00 Серіал «Кобра-11».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Комісар Рекс-3».
20.30 «Вікна» із Д. Нагієвим.
21.25 Худ.фільм «Клоун-2».
23.15 Репортер.
23.35 Швидкий гол.
23.45 Погода.
23.50 Зона ночі.
23.55 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.40 Зона ночі.
00.55 Худ.фільм «Ми стали іншими».
02.15 Зона ночі.
02.20 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
03.05 Принцип доміно.
03.50 Зона ночі.
03.55 Худ.фільм «Ми стали іншими».
05.15 Зона ночі.
05.20 Серіал «Дикий янгол. Повернення».
06.00 Мультсеріал «Сейлормун».

ГРТ

07.00 Новини.
07.05 Телеканал «Доброго ранку».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Доброго ранку».
09.05 Серіал «Салон краси».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.10 Російський екстрим.
12.40 Сміхопанорама.
13.15 Лубянка. Серіал «Звичайний тероризм». 1 серія.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Морський вовк». 3 серія.
15.40 Худ. фільм «Трест, що лопнув». 2 серія.
17.00 Новини.
17.30 Самі з вусами.
18.05 Велике прання.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Основний інстинкт. Шоу С.Сорокіної.
21.45 Худ. фільм «Якщо наречена відьма». 3 серія.
22.40 Підводний світ А.Макаревича.
23.10 Генії і злодії. Уолт Дісней.
23.40 Нічний «Час».
00.05 Серіал «Салон краси».
00.55 Апологія.

РТР

04.45 — 07.45 Доброго ранку, Росіє!
07.45 Серіал «Леді мер».
08.40 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 1 «Князь пітьми».
09.40 Вісті. Чергова частина.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 21.50 Вісті.
10.20 Серіал «Пуаро Агати Крісті. Жовті ириси».
11.20 Серіал «Титани».
12.15 Експертиза.
12.30 Уся Росія.
12.45 Вісті — Москва.
13.20 Що хоче жінка.
14.10 Серіал «Троє проти усіх-2».
15.15 Агентство самотніх сердець.
15.45 Експертиза.
16.20 Вісті. Чергова частина.
16.50 Дорожній патруль.
17.05 Вісті — спорт.
17.20 Вісті — Москва.
17.50 Серіал «Комісар Рекс».
18.50 Вісті. Чергова частина.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малята!
19.55 Серіал «Леді мер».
20.55 Серіал «Кобра. Антитерор». Фільм 2 «Полювання на першого».
22.20 Вісті — спорт.
22.30 До 90-річчя Сергія Михалкова. Фільм М.Михалкова «Батько».
23.20 Худ.фільм «Бал чудовиськ».
01.30 Дорожній патруль.

НТБ

05.00 Ранок на НТБ.
08.00 Серіал «Швидка допомога-7» .
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Щиросерде зізнання.
10.00, 11.00 Сьогодні.
10.05 Квартирне питання.
11.05 Серіал «Вічний поклик».
12.40 Кримінал.
13.00, 14.00, 15.00 Сьогодні.
13.05 Подорожі натураліста.
13.35 Серіал «Вона написала убивство» .
14.35 Принцип доміно.
16.00, 17.00 Сьогодні.
16.05 Серіал «Бандитський Петербург».
17.20 Очна ставка.
18.00 «Сьогодні» з Т. Митковою.
18.35 Серіал «Таємниці слідства-2».
19.45 Серіал «Бандитський Петербург». «Адвокат».
21.00 Країна і світ.
21.40 Серіал «Секс у великому місті» .
22.20 Серіал «Таємниці слідства-2».
00.15 Серіал «Доктор».
01.00 Кома.
01.35 Ніч.

Знову Лівобережна і Правобережна?

Нещодавно на сторінках газет «Голос України», «Українське слово» та «Літературна газета» з'явилися матеріали, в яких ішлося про стан мовної політики в Україні та законопроект «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов та мов національних меншин». Мова про те, щоб Україна взяла на себе зобов'язання за 42 пунктами й підпунктами (хоча було б досить і 35) стосовно забезпечення мовної політики та прав меншин, що живуть в Україні. Тобто всім національним меншинам має бути створено умови для розвитку їхніх мов, що гарантує Конституція України, і ще деякі умови, яких не мають (і ще довго не матимуть) українці.

Але, на жаль, це ще півбіди. Хартією впроваджується новий термін «регіональні мови», які «традиційно використовуються в межах певної території держави громадянами цієї держави». Цей термін можуть присвоїти російській мові (якщо згідно з хартією цю мову вважати мовою мігрантів, що не підпадає під дію її положень), котра домінує нині на переважній частині нашої країни. У законопроекті, поданому Президентом, Україна зобов'язується будувати свою політику на принципах «поважання кордонів кожної географічної місцевості, в якій використовується регіональна мова або мова меншин». Те саме говориться про дошкільну та початкову освіту. Передбачається також «використання регіональних мов або мов меншин у рамках регіонального або місцевого самоврядування; ...публікування органами регіонального самоврядування своїх офіційних документів також відповідними регіональними мовами або мовами меншин; ...заохочувати трансляцію телевізійних програм (радіопрограм) регіональними мовами або мовами меншин на регулярній основі...». У такому само дусі йдеться і про «культурну діяльність», «судочинство», «економічне та соціальне життя». А що тоді залишиться від Закону «Про мови...», 10 статті Основного Закону та роз'яснення Конституційного Суду щодо неї? А ціле нічого! Бо статті міжнародних договорів мають верховенство над законами держави. Нині головним питанням для наших законодавців, напевно, є встановлення «кордонів регіональних мов», дарма, що державний кордон ще остаточно не делімітовано.

Гадаємо, що після ухвалення цього закону в Україні розпочнеться будівництво «вавилонської вежі», а не української держави. Чим закінчується таке «будівництво», історії вже відомо. Адже поділ України «регіональними кордонами» може призвести до її розколу на дві рівновеликі половини: Лівобережну та Правобережну, з різними мовами та цінностями, що аж ніяк не сприятиме єднанню народу та самої держави. Приклади Криму, Кубані та Придністров'я мусять бути гіркою пересторогою. Не можна гарантувати, що через рік-два десь у Харкові чи Донецьку не відбудеться якийсь «Всеукраинский съезд народных депутатов», який і проголосить таку собі «Славянскую Республику Украина» в кордонах, які збирається «поважати» Україна. Тоді й «заспіваємо» на «региональных языках»! Бо конфлікт, який розпочнеться, може бути значно страшніший за югославський та придністровський разом узяті.

Немає в законопроекті, поданому Президентом, і застережень, які є в «Гаазьких рекомендаціях про права національних меншин на освіту», прийнятих у жовтні 1996 року. Зокрема, «...разом з тим, особи, які належать до національних меншин, зобов'язані інтегруватися у більш широке суспільство держави через належне володіння державною мовою... така інтеграція вимагає набуття міцних знань і мови національної меншини, і державної мови...». Тобто застерігаються не тільки права національних меншин, а й їхні обов'язки.

Протилежним у цьому напрямі є п. 5 проекту закону, де стверджується, що «при застосуванні положень хартії заходи, спрямовані на утвердження української мови як державної... не вважаються такими, що перешкоджають чи створюють загрозу збереженню або розвитку мов, на які... поширюються положення хартії...». Про які «заходи» йдеться, шановні укладачі закону? Чому не навпаки? За таким законопроектом розвитку, наприклад, російської мови вона має право створювати загрозу «утвердженню української мови як державної» (бо що не забороняється, те дозволяється). Згідно з «Рамковою Конвенцією про захист національних меншин» в європейській державі розвиток мов національних меншин «має відбутися без шкоди для вивчення офіційної мови або викладання цією мовою». Цей міжнародний документ прийнятий пізніше і має переважаючу юридичну силу над хартією. То чому ми дбаємо про ратифікацію одних міжнародних документів і «забуваємо» про інші? Їх що, також хтось скасував? Звідси виходить, що цей проект, як і під час першого подання, є антиконституційним! Воістину: пусти свиню під стіл — вона й ноги на стіл. Здається, що наші можновладці, та й частина законодавців захворіли на «синдром національного імунодефіциту» (СНІД). Бо національно свідомий законодавець такого закону не запропонує. Чому, наприклад, у Росії навіть згадки про цю хартію немає? Що, Росія мононаціональна держава? Звичайно, ні! Там просто пам'ятають вислів Шульгіна, що «русский язык и культура охраняют империю лучше, чем тысячи солдат и пушек».

Мільйони росіян в Україні вже мають свої державні школи, університети, театри, цього не мають і ніколи не матимуть мільйони українців у Росії.

Хіба українці не такі самі, як росіяни, котрі ставляться до своєї рідної мови, як до найбільшої святині? Мабуть, такі само. Просто живуть вони поки що в державі, яка не лише не дбає про українську мову та культуру, а й до них ставиться вороже. Українці більш як 300 років жили в чужій, а сьогодні вже у «своїй» державі, котра їх може не тільки карати за цю любов, а й просто фізично знищувати. Головною ідеологією більшості наших «державників» є відсутність будь-якої ідеології та моралі з елементами зневаги до всього суто українського. Тому сподіватися на совість та розум не доводиться. І як казав наш відомий сучасник ще в 1939 році: «Нас визволили і немає на то ради!».

За 11 років життя в самостійній державі ми (наша влада) не змогли ані зробити життя українців заможнішим та соціально захищенішим, ані підняти престиж мови та культури народу, котрий є творцем цієї держави.

Нам завжди чогось бракує. Але, напевно, не коштів, а політичної волі та мудрості не вистачає нашим можновладцям. Бо хто, як не вони, мусять бути першими захисниками і гарантами законів держави і її Конституції?

Стосовно хартії, думаємо, рано її приймати. А якщо українофоби і захочуть на цьому «погріти руки», то нічого в них не вийде — чи приймуть у Верховній Раді законопроект, чи не приймуть, чи буде в Україні рік Росії, чи не буде. Мова і народ як існували тисячі років, так житимуть і розвиватимуться ще тисячі років після цього голосування.

Володимир БОНДАР,
народний депутат України;
Василь ШВАБ'ЮК,
професор.

«Мотор Січ» і «Укрросметал» готові дати дешеву енергію

«Мотор Січ» — підприємство добре знане у світі як виробник авіаційних, гелікоптерних та ракетних двигунів. Проте, окрім цієї продукції, тут виготовляють і багато іншої. Зокрема, це різні газотурбінні електростанції: ЕГ — 1000, ПАЕС — 2500, ЕГ — 2500, ЕГ — 2500—Т, ЕГ — 6000, ЕГ — 8000, ЕГ — 10000 (цифри означають номінальну потужність станції в кіловатах). Вони працюють на рідкому чи газоподібному паливі і призначені для живлення електроенергією промислових і побутових об'єктів, допомагають компенсувати брак електроенергії під час пікових навантажень тощо. Блок-схема станцій досить проста: газова турбіна плюс електрогенератор.

Робота таких широко розповсюджених в багатьох країнах джерел живлення супроводжується викидом гарячих газів — продуктів згорання з турбін. А чи не можна приборкати цей шалений потік з температурою до 500 градусів, примусити працювати на користь людям?

Навіть нефахівцю зрозуміла надскладність такого технічного завдання. Але з розвитком високих технологій його вдалося розв'язати, створити пристрої — спеціальні котли, які утилізують енергетичний потенціал цих продуктів, перетворюючи воду на пару з температурою у кілька сотень градусів. Ця надгаряча пара, маючи високий тиск, подається на лопатки парової турбіни, а та, в свою чергу, обертає ще один електричний генератор. Отже, коефіцієнт корисної дії установки значно (майже вдвічі) збільшується, а відповідно знижується вартість електроенергії! Додайте до цього, що пара, відпрацювавши в газовій турбіні, віддає своє тепло воді, яку, залежно від потреб, можна використовувати для обігріву приміщень чи для якихось технологічних операцій, де потрібна гаряча вода або температура, яку може забезпечити ця вода. До того ж вартість гігакалорії дорівнюватиме 42 гривні, а в середньому по країні вона сягатиме 72.

Таке комбіноване виробництво теплової та електричної енергії з використанням скидного енергопотенціалу дає змогу підняти коефіцієнт корисного використання палива до 90—92 відсотків, знизити більш як удвічі вартість електроенергії. Тобто перед нами високоефективна енергозберігаюча технологія.

Привабливості їй надає і можливість наблизити виробників електричної енергії до споживачів і за рахунок цього ліквідувати істотні її втрати в мережах (наприклад, втрати під час передачі електроенергії на мережах «Закарпаттяенерго» — 56 відсотків!).

Дуже важливо те, що термін окупності обладнання, про яке йдеться, — два, й навіть трішки менше, роки. І це тоді, як середній термін повернення інвестиційних вкладень дорівнює шести-семи рокам. До цього слід додати, що у великій енергетиці вартість капітальних вкладень для одержання однієї кіловат-години становить у середньому 1200 доларів (на АЕС — дві тисячі), а в разі створення цих установок — 300—400 доларів.

Перелік «плюсів» цієї технології можна продовжити. Але обмежимося ще одним: виникає можливість істотно знизити шкідливі викиди від спалювання палива.

Не хотілося б оперувати новими для більшості читачів технічними термінами, але один використати доцільно, бо його варто запам'ятати: «когенерація» — одночасне перетворення енергії палива на електричну і теплову. Відповідно установки, про які ми розповідаємо, звуться парогазовими або когенераційними. Думаємо, досить скоро цей термін уже не різатиме вухо своєю незвичністю, бо життя нагально вимагає енергійно впроваджувати такі технології.

Цим і почало займатися ВАТ «Мотор Січ».

Створення когенераційних установок неможливе без високої культури виробництва, застосування найсучасніших технологій виготовлення деталей, вузлів і агрегатів конструкцій. Все це є на підприємстві: і необхідна техніка, і досвід, і висококваліфіковані кадри.

Але ці плани з випуску когенераційних установок на найближчу і віддаленішу перспективу — ще не все. Бо маємо ще один дуже цікавий аспект в реалізації на «Мотор Січі» когенераційної технології. Живити газову турбіну — перший рушійний елемент усього технологічного ланцюга в установці — має газ під тиском 12 або 24 атмосфери. А в когенераційних системах часто виникатиме потреба саме там, де є лише газопроводи низького тиску в 0,5 чи 3 атмосфери. Теоретично було зрозуміло, як розв'язати проблему в такому разі — поставити компресор. Та, як відомо, практика відрізняється від теорії конкретністю. Коли була придумана і продумана схема ракети для космічних подорожей, а скільки десятиріч знадобилося, аби з'явилися необхідні технічні передумови, відповідний технологічний рівень, щоб фантастичні, на думку багатьох сучасників того самого Ціолковського, задуми втілити в реальні вироби!

Звичайні поршневі компресори, на жаль, разом із стисненим повітрям «видихають» і частинки мастила, яке використовується для змащення в компресорі. Ці частинки, потрапляючи у форсунки, в умовах високих температур коксуються, і, як наслідок, твердий продукт забиває ці форсунки. Ставити фільтри для очищення стиснутого повітря від частинок мастила — означає багато втратити на ефективності установки. Є, правда, інша конструкція енергозберігаючих компресорів нового покоління, так звані гвинтові, в яких повітря стискують дві паралельно розташовані гвинтові конструкції, що з дуже високою швидкістю обертаються назустріч одна одній, всмоктуючи і стискуючи повітря (певною мірою аналогом може бути звичайна побутова м'ясорубка, шнек якої просуває продукт, що перемелюється, а тут пересуваються об'єми повітря). Щоб такий компресор працював, відстань, проміжок між обома «гвинтами» не мусить перевищувати долі мікрона, і корпус має бути зроблений надточно, бо зазор між ним і деталями, що рухаються, теж потрібен майже мікроскопічний. Зрозуміло, який рівень виробництва має бути, щоб виготовляти такі компресори. Звичайно, можна було б знайти потрібну імпортну техніку, але... Є добре російське прислів'я: «За морем телушка — полушка, да рубль перевоз». «За морем» така «телушка», як гвинтовий компресор, коштує не «полушку», а дуже, дуже великі гроші, та й «перевоз» з усіма митними зборами теж тягне не на «рубль», а на значно вагомішу суму.

Аби висока вартість імпортного обладнання не звела нанівець переваги установок, про які ми розповідаємо, запоріжці прагнули відшукати партнера безпосередньо в Україні. І знайшли.

Вже декілька років, як одне з підприємств концерну «Укрросметал» — ВАТ «Науково-виробниче акціонерне товариство ВНДІкомпресормаш» (м. Суми) — освоїло випуск гвинтових компресорів. Практика їх експлуатації довела, що сумчани роблять машини не гірші за кращі зарубіжні аналоги: надійні, економічні. Тому й вирішили обидва колективи об'єднати свої можливості, стати партнерами з виготовлення і виведення на український ринок когенераційних систем.

Найближча перспектива — створення установки за такою схемою, яку ми щойно описали, безпосередньо на території «Мотор Січі». Установка потужністю 2,5 МВт з сумським компресором не лише постачатиме дешеву електроенергію, яка знизить собівартість виробів підприємства, не лише даватиме дешеву гарячу воду для потреб «Мотор Січі», а й стане своєрідним демонстраційним експонатом. На власні очі господарники, керівники органів місцевого самоврядування зможуть побачити тут, що воно таке — мала енергетика: альтернатива чинній в країні системі виробництва електроенергії на потужних теплових, атомних, гідроелектричних станціях.

Будь-яка система має межі, в рамках яких вона ефективна. Це стосується і великих виробників електрики. Знаючи про ці межі енергогігантів, споживачі, яких більше задовольнили б порівняно невеликі автономні потужності, все одно мусять стукати у двері обленерго — монополістів у тому чи тому регіоні (а вади монополізму відомі).

Високоефективні когенераційні генеруючи потужності за своїми масштабами поступово, крок за кроком, створюватимуть в енергетиці конкурентне середовище, і дуже важливо, аби з перших кроків свого існування воно було здорове. Про це варто думати вже тепер, коли когенерація у нас ще в пелюшках. Але то вже тема окремої публікації.

В'ячеслав БОГУСЛАЄВ,
голова правління — генеральний директор ВАТ «Мотор Січ»;

Григорій ДАШУТІН,
народний депутат України, член Міжвідомчої робочої групи з координації здійснення особливо важливих енергозберігаючих проектів.

«До тарифів і цін ми підходимо дуже виважено. І відповідально»

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Останнім часом дружно і враз почали говорити про підвищення тарифів на залізничному транспорті. Хвиля розмов докотилася навіть до Кабінету Міністрів, де під час одного з їх засідань теж було порушено це питання.

Що сталося? Що стоїть за цією проблемою? З таким запитанням ми звернулися до державного секретаря Міністерства транспорту України ***Ельбруса АБДУЛЛАЄВА.***

— Міністерство транспорту, «Укрзалізниця», — сказав він, — завжди виважено, навіть обережно підходять до такої складної проблеми, як тарифна політика. Здійснюючи внутрішні перевезення, ми скрупульозно вивчаємо всі складники, які впливають на формування тарифів, вивчаємо їх вплив на загальну економічну ситуацію у країні. За останні два роки тарифи на залізничні перевезення в Україні не змінювалися ані на копійку. В Україні вони найнижчі не тільки серед країн СНД, а й навіть Європи.

Приміром, у країнах СНД, зокрема в Росії, протягом останніх років ціни на внутрішні перевезення зросли аж утричі. А ми говоримо про якісь 10 відсотків, на які збільшилися тарифи на перевезення в Україні. Ми просто не могли не зреагувати на загальну тенденцію формування цін у сусідніх країнах.

Ці невеличкі зміни провадили відповідно до закону про ціноутворення, було прийнято постанову Кабінету Міністрів.

Узгоджували ціни в міністерствах економіки, юстиції, інших відомствах. Крім того, ретельно вивчали, як підвищення тарифів вплине на індекс цін, зокрема на споживчому ринку.

— І як це позначиться на гаманці споживача?

— У тім-то й річ, що практично ніяк. Цим, наголошую, невеличким нововведенням найбільше невдоволений могутній гірничо-металургійний комплекс. Там вважають, що ми наступили на його інтереси. Сам він лише останнім часом підвищив ціни на власну продукцію на 20 відсотків. Ми одні з основних споживачів металургійної продукції. А електроенергія, паливно-мастильні матеріали? Плата за них за півроку збільшилася на 14 відсотків. То як можна за такої незбалансованості цін рухатися далі?

Хочу сказати, що в загальному транспортно-дорожньому господарстві країни залізниця працює стабільно, весь час динамічно розвивається. Політика, якою вона керується, будується на максимально економічній ефективності. Її відпрацьовану програму «Грошима — гроші» міністерство активно запроваджує в інших транспортних підрозділах.

Можна повчитися в залізничників і в питанні підтримання власного товаровиробника. Залізниця використовує продукцію металургійної промисловості, машинобудування, енергетики і, розбудовуючи власне господарства, активно стимулює ці та інші галузі. Тільки протягом двох останніх років на розроблення і придбання продукції вітчизняного товаровиробника «Укрзалізниця» спрямувала 1,2 мільярда гривень. У співпраці з машинобудівниками, наприклад, залізничники відродили вітчизняне вагонобудування, зокрема і пасажирське. Нині з конвеєра Крюковського вагонобудівного заводу виходять пасажирські вагони, які відповідають усім світовим стандартам.

На Луганському тепловозобудівному заводі будують, окрім тепловозів, дизель-поїзди, електрички. Дніпропетровський електровозобудівний завод на замовлення «Укрзалізниці» розробляє нові моделі електровоза, їх називають електровозами майбутнього. Чи треба казати, що до створення цих машин залучаються цілі галузі народного господарства. Можна навести чимало інших прикладів і того, як наші залізничники своїми замовленнями, як мовиться, влили свіжу кров у машинобудівний та інші комплекси України.

Згідно із законом про залізничний транспорт оновлення рухомого складу має відбуватися державним коштом. Але за весь цей час залізниця одержала тільки 19 мільйонів гривень. Порівняйте цю цифру з півтора мільярдами гривень, про які йшлося.

Та й це ще не все. Здійснюючи програму розвитку швидкісного руху поїздів між столицею та Харковом, Дніпропетровськом, Львовом, як, до речі, підтримав Президент України, залізничники надали 400 мільйонів гривень на оновлення пасажирського транспорту, вокзалів, станцій, сервісної мережі.

Нинішнього року після відкриття руху швидкісних поїздів до Харкова ми, саме враховуючи надходження коштів від десятивідсоткового підвищення тарифів, плануємо вкласти додатково 640 мільйонів гривень для налагодження швидкісного руху поїздів на лінії Київ—Дніпропетровськ.

Знаючи складнощі нашого бюджету, крім власне зароблених грошей, залізничники вдаються і до кредитів. Вони позичили в банках чималі кошти для підтримання Крюковського вагонобудівного заводу, Луганського тепловозобудівного та інших підприємств. Залучаються до цієї справи і європейські інвестиційні структури. За програмою ЄБРР, наприклад, проводитиметься реконструкція Бескидського тунелю, який уже вкрай зносився.

Але кредити така штука, що їх треба повертати. Отож залізниця просто зобов'язана була узгодити свої тарифи з підвищенням цін у металургії, енергетиці, паливному господарстві.

— А ще залізничники безплатно перевозять дітей під час літніх канікул, надають пільги студентам, інвалідам.

— Пасажирські перевезення завжди збиткові. Ми втрачаємо щороку від них понад мільярд гривень. А державний бюджет покриває лише до п'яти відсотків цих втрат. І все-таки я твердо заявляю: ми допомагали й допомагатимемо і дітям, й іншим категоріям населення. І ніколи не допустимо соціальної напруженості, пов'язаної з підвищенням тарифів. Ми розуміємо ситуацію у країні й завжди виважено, об'єктивно підходимо до своїх дій.

— Недавно ви провели цікавий експеримент у сфері повітряних перевезень, знизивши удвічі вартість квитків. Як ви вважаєте, Ельбрусе Фармановичу, він удався?

— Експеримент удався настільки, що ми й не чекали такого. Він зробив відчутний поштовх у відродженні внутрішніх авіаційних перевезень. Однак було в нас немало й опонентів. Деякі «праведники» навіть надіслали звернення до прокуратури, мовляв, ми шкодимо економіці. Насправді авіакомпанії, які пішли на цей експеримент, були з прибутком.

Та не це головне в нашому нововведенні. Ми пожвавили авіаційні перевезення, роботу аеропортів, залучили нові пасажиропотоки. Тисячі людей, які вже забули, коли й літали, потяглися до аеропортів України. Ми фактично відродили цілу транспортну галузь. Хіба не варто було ризикувати заради такого результату?

Експеримент примусив авіаторів скрупульозно переглянути маршрути мережі перевезень. Колись розроблення маршрутів між містами, визначення частоти рейсів, залучення тих чи інших типів літаків до певного рейсу було поставлено на наукову основу. Нині за перевезення мізерної кількості пасажирів усе робилося спонтанно.

Наше завдання — уже цього року вийти на рівень літніх пасажирських перевезень з науково обґрунтованими розрахунками у новій маршрутній мережі.

Було випущено з поля зору і таку важливу роботу, як систему продажу авіаквитків. Нині їх продають кому тільки не лінькі. Тож часто трапляються серйозні неузгодженості з виплатою комісійних, з організацією цієї справи загалом, з відповідальністю. Ми, звичайно, не збираємося ламати всю систему, як кажуть, підім'яти усіх під себе. Але розробимо чіткі правила гри для всіх агентських компаній.

— Отже, ви вірите, що авіаційні перевезення відродять свою славу й популярність, піднімуться на нову висоту?

— Безперечно!

Інтерв'ю взяв Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

ОТАКОЇ!

Надокучатимуть боржникам

Оригінальним способом пообіцяв боротися з боржниками керівник «Рівнеоблводоканалу» Володимир Нецький. Найближчими днями у квартирах рівнян, які заборгували за воду понад 500 гривень, через кожні тридцять хвилин з 7-ї до 23-ї години лунатимуть телефонні дзвінки з нагадуванням про необхідність погасити борг. Досі це практикували лише зв'язківці, та й то не так настирливо. До такого непопулярного заходу змусило вдатися те, що мешканці Рівного заборгували за воду 11,4 мільйона гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

ФОТОФАКТ

Активістки жіночого руху одержали відзнаки від столичної влади.

На знімку: заступник голови Київської міської держадміністрації Валерій Бідний вручає почесну грамоту Атені Пашко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У ФРАКЦІЯХ ВР

Ініціативи Мінпаливенерго знайшли підтримку у «Демініціатив»

На початку парламентського тижня Міністр палива та енергетики України Сергій Єрмілов зустрівся з парламентською фракцією «Демократичні ініціативи», з легкої руки якої він і став членом теперішньої урядової команди.

Відомство, очолюване Сергієм Єрміловим, останнім часом опинилося серед ньюсмейкерів, і тому депутати мали нагоду безпосередньо довідатися про ефективність роботи вітчизняного ПЕКу та про особливості національного реформування вугільної галузі.

Пан Єрмілов розпочав з того, що й вдалося зробити міністерству за недовгий термін — фактично за сто днів роботи нового складу Кабміну, а також про поточний стан справ у ПЕКу.

Він підкреслив, що Мінпаливенерго продовжує курс на фінансове оздоровлення ПЕКу і посилює насамперед роботу з покращення платіжної дисципліни з розрахунків за енергоносії. «Курс на поліпшення фінансових розрахунків — єдиний шлях, який нам сьогодні допоможе налагодити сталу роботу ПЕКу», — зазначив міністр.

Сума коштів за електроенергію, яка надійшла на енергоринок за два місяці 2003 року, дорівнює сумі платежів за перший квартал минулого року. В січні на енергоринок надійшло 1 млрд. 472 млн. грн., в лютому — 1 млрд. 410 млн. грн. С. Єрмілов звернув увагу, що на 500 млн. грн. електроенергії спожили безплатно у січні-лютому побутові споживачі. «Поки не реформуємо житлово-комунальне господарство, не зможемо вирішити проблеми паливно-енергетичного комплексу», — наголосив Сергій Єрмілов.

У лютому вдалося досягти 100-відсоткових розрахунків за відвантажене вугілля, але були труднощі із розрахунками за газ. Сергій Єрмілов запевнив, що у березні розрахунки за газ буде доведено до 100 відсотків.

Він також повідомив, що за останні три місяці значно покращилася сплата податків, яка збільшилася приблизно на 20 відсотків порівняно з аналогічним періодом минулого року. З грудня по лютий 2003 року рівень сплати податків становив 92,4 відсотка від суми нарахувань при 83,5 відсотка за аналогічний період. Водночас він констатував, що 100-відсоткового рівня сплати податків ПЕК ще не досяг. Не сплачують податки НАК «Нафтогаз України» та вугільна галузь.

Інформуючи про особливості реформування вугільної галузі, Сергій Єрмілов підкреслив, що сьогодні цей сектор характеризується різким погіршенням роботи. Він звернув увагу народних депутатів, що зменшення видобутку вугілля у 2002 році на 1,5 млн. тонн сталося здебільшого через недофінансування з державного бюджету технічного переоснащення лав на 189 млн. грн.

З огляду на ситуацію, що склалася у вугільній галузі, Мінпаливенерго розробило антикризову програму, яка передбачає комплекс заходів, спрямованих на фінансове оздоровлення вугільних підприємств. «Розпочавши структурну перебудову галузі, Мінпаливенерго зіткнулося з таким опором, якого не було навіть під час виведення з "тіні" енергетики, — сказав Сергій Єрмілов. — Складається таке враження, що майже вся країна займається продажем вугілля».

За оцінками фахівців, сьогодні приблизно 25 відсотків вугілля перебуває в «тіні». В галузі господарює більш як 200 постачальників вугілля — це вугільні підприємства, за якими стоять сотні комерційних структур. Після проведеного з Державною митною службою докладного аналізу експорту вугілля встановлено, що майже все тверде паливо вивозять комерційні структури.

Тому постала потреба удосконалити і організаційну, і правову структури галузі, залишивши тільки 20—25 постачальників вугілля та зробивши їхню роботу прозорою. Як констатував С. Єрмілов, з правової точки зору, сьогодні вугільних холдингових компаній як таких нема. Лише деякі шахти зареєстрували випуски акцій, але їх не було зареєстровано та передано до холдингу і на їх основі не було створено статутний фонд.

Відповідаючи на запитання депутатів про ситуацію навколо ДХК «Павлоградвугілля», міністр назвав її найкращою вугільною компанією, яку планували спочатку збалансувати, щоб потім приватизувати за більші кошти, ніж від продажу компанії у її нинішньому стані. Водночас С. Єрмілов зауважив, що минулий рік «Павлоградвугілля» завершила зі збитками у розмірі 100 млн. грн. за 1 млрд. грн. товарообігу. «Нема сумніву, що цей збиток — не інакше як виведені комерційними структурами кошти», — підкреслив С. Єрмілов.

Неважливо, буде це державне підприємство, чи відкрите акціонерне товариство, головне, щоб це була унітарна структура з одним директором, а не з тридцятьма, як зараз. Через два місяці «Павлоградвугілля» можна було б збалансувати, а вже через шість місяців — відмовитися від держпідтримки на собівартість». Міністр зазначив, що на вугільних підприємствах, які було перетворено на держпідприємства, «вже спостерігається позитивна динаміка».

За результатами обговорення з членами фракції «Демократичні ініціативи», очолюваної Степаном Гавришем, проблем вітчизняного ПЕКу та шляхів їх вирішення, народні депутати пообіцяли Сергію Єрмілову всебічну підтримку з боку фракції у проведенні законодавчих ініціатив міністерства та спільних з урядом. Голова фракції «ДІ», член профільного парламентського комітету Степан Гавриш, зокрема, зазначив: «Ми делегували С. Єрмілова на найвідповідальнішу посаду в Кабміні як фахівця, який достатньо компетентно володіє всіма проблемами комплексу. На нього покладено особливо відповідальну місію, адже питання ПЕКу — це питання стабільного розвитку України, і якщо там не буде проведено серйозних структурних реформ, говорити про будь-які успіхи в інших сегментах розвитку неможливо».

Власна інформація.

ОСВІТА: ПЕРЕРВА НА РЕФОРМИ

Хто ми без кваліфікованих кадрів?

НЕКУЛУАРНІ БЕСІДИ

Нещодавно в Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти відбулися слухання «Про стан і проблеми розвитку професійно-технічної освіти та удосконалення законодавства». Розмова нашого кореспондента з головою парламентського комітету ***Станіславом НІКОЛАЄНКОМ*** *— продовження актуальної теми.*

— Станіславе Миколайовичу, 11 березня ц. р. на черговому дні уряду у Верховній Раді слухатиметься питання про розвиток професійно-технічної освіти. Чому саме ця проблема винесена на розгляд?

— Наш комітет опікується всіма сегментами освіти, законодавчим забезпеченням розвитку науки. Ми детально проаналізували наявну законодавчу базу і дійшли висновку, що вона в цілому відповідає вимогам сьогодення. Та головна проблема в тому, що закони нехтує виконавча влада. Тому і сконцентрували увагу на виконанні законів про освіту і науку. В жовтні торік на парламентських слуханнях ми проаналізували стан справ у середній школі, в січні цього року розглянули з участю провідних вчених і виробничників ситуацію з інноваційною діяльністю, роботою технопарків, а через кілька днів обговорюватимемо стан справ у профтехосвіті. Паралельно мої колеги вивчають, як реалізується законодавство про вищу школу.

Чому ми хочемо знати позицію уряду з питань профтехосвіти, підготовки робітників? Бо ця галузь, на нашу думку, найбільше постраждала від так званих реформ, виявилася найслабшою, найвразливішою ланкою в освіті. Тут є об'єктивні і суб'єктивні чинники. Серед перших — глибока інтегрованість профтехосвіти у виробництво. Розвал оборонних підприємств, криза в машинобудуванні, сільському господарстві боляче вдарили по навчальних закладах. Уряд, Міносвіти не змогли вчасно відреагувати на зміни у структурі виробництва, недооцінюють роль профтехосвіти, як відтворювального чинника в системі продуктивних сил. Часто-густо колективи училищ залишаються сам на сам із жорстокими реаліями життя. Наявне дублювання в діяльності навчальних закладів із центрами зайнятості, абсолютно віддалені від їх потреб місцеві органи влади.

— Може, ця ланка освіти взагалі не потрібна державі?

— Ну якщо нам не потрібні їжа, одяг, верстати, літаки, то так можна говорити. Мені, скажімо, імпонує дуальна схема підготовки кадрів у ФРН. Там держава два дні вчить дітей в училищах, а три — вони працюють на виробництві. Такі само системи діють у Франції, США, де ліві і праві, більшість і опозиція розуміють: без кваліфікованих кадрів не обійтися.

На 1 січня цього року потреба підприємств країни у робітничих кадрах сягнула 124 тисяч. Прикро, але кваліфіковані токарі, фрезерувальники, слюсарі, які кілька років проторгували на ринках, до верстата повертатися не поспішають. Єдина надія на молодь. На слуханнях у комітеті переконливо виступав директор «Київміськбуду» Володимир Поляченко. Його компанія готова щорічно приймати майже тисячу молодих робітників.

— А чи готова система профтехосвіти відгукнутися на пропозиції підприємств?

— За десять років ми втратили понад 200 профтехучилищ, кожне третє із нині діючих потребує капітального ремонту, лише 10 % наявного обладнання відповідає сучасним вимогам. У колективах не вистачає майже 4,5 тисячі майстрів і викладачів. Зарплата педагогів, стипендія дітей, їх харчування такі мізерні, що говорити боляче.

Проте інженерно-педагогічні колективи, а це 970 державних, 1500 закладів інших форм власності, більшою мірою готові до співпраці з виробничниками. Закон «Про професійно-технічну освіту» є тим правовим підгрунтям, яке забезпечить цю діяльність. Але училищам потрібна швидка і дійова допомога. Президент, уряд, врешті-решт, мають поставитися до цієї галузі по-державному. Не слід забувати і про підготовку робітників безпосередньо на виробництві.

— Станіславе Миколайовичу, що конкретно запропонує ваш комітет Верховній Раді, уряду, Президенту в день уряду на підтримку профтехосвіти?

— На нашу думку, розпочати слід з головного. Уряду потрібно, врешті-решт, визначитися на перспективу — яких і скільки робітників державі потрібно. Це завдання Мінекономіки, Мінпраці і Міносвіти. Слід встановити, хто буде опікуватися підготовкою сучасних робітників: Міністерству освіти це завдання не під силу. 17 працівників департаменту ПТО в міністерстві та по 2—3 особи в обласних управліннях проблеми не вирішать. Організованість, за висловом класика, подесятиряє силу. А профтехосвіті якраз бракує організованості. Тому на часі створення центрального органу, який би опікувався підготовкою висококваліфікованих кадрів. Він міг би поєднати деякі функції Міносвіти, Мінпраці, Мінекономіки, ліквідувати наявне дублювання. Але чому уряд боїться зробити цей крок? Щоб хтось не звинуватив його в антиринкових намірах.

Практики, науковці, підприємці впевнені, що без реорганізації не обійтися. В сучасних ринкових умовах цим могло б зайнятися агентство із підготовки робітників. Воно мало б науковий, методичний, юридичний, економічний центри, які допомагали б навчальним закладам, виробництву ефективно працювати, розробляти стратегію відтворення кваліфікованих спеціалістів.

Ми підготували на розгляд Верховної Ради спільно з Міносвіти, промисловцями, підприємцями, Асоціацією працівників профтехосвіти низку пропозицій щодо змін до чинних законів, постанов уряду, які сприятимуть відновленню повнокровного життя профтехосвіти. Йдеться про спрямування частини прибутку підприємств на підготовку кадрів, перенесення витрат на ці потреби із прибутку підприємств до їх валових витрат. На часі звільнення від оподаткування навчально-виробничої діяльності. Звичайно, слід фінансувати навчальні заклади за нормативами. Сьогодні цього немає, тому в училищах холодно і голодно. Хіба це нормально, коли директор вищого профтехучилища № 42 із Погребищ на Вінниччині Є. Огороднік змушений заклasти в банку власні автомобіль і будинок, щоб взяти кредит на ремонт гуртожитку? Такі самовіддані люди, на щастя, є, але на ентузіазмі далеко не поїдеш.

Більшого ми чекаємо від Академії педнаук, Міносвіти. Потрібна сучасна концепція розвитку системи профтехосвіти з урахуванням глобалізаційних процесів, формування сучасного інформаційного суспільства.

В училищах навчається нині більш як півмільйона юнаків і дівчат. Це майбутнє нашої держави. Без їхньої компетентності, майстерності, освіченості економіка і вся держава не розвиватимуться.

Я ВАМ ПИШУ...

Кому дякувати за непомірні ціни?

Я — давня шанувальниця вашої газети, особливо суперрубрики «Освіта: перерва на реформу». З нею і хочу поділитися наболілим.

Місто наше невелике, зайняти дітей після школи дуже складно, а ще хочеться, щоб із користю.

Є в нас художня школа і дві музичні, то батьки й намагаються прищепити дітям любов до мистецтва, розуміючи, що не з усіх вийдуть моцарти чи співакови.

А державі, схоже, однаково, чи будуть її громадяни освіченими, вихованими на добрих смаках людьми, чи виростуть бовдурами.

Цього року плата за навчання в музичній школі зростала вже двічі і становить 35 гривень на місяць. Додайте ще вісім гривень на «маршрутку».

Хочу, щоб моя дитина виросла розумною, освіченою в усьому, та де брати щомісяця 43 гривні? Викладачі теж незадоволені, бо в їхніх кишенях після підвищення плати грошей не додалося. Зате діток стало вчитися менше...

Були в місцевого начальства — кажуть, наказ згори. А в області стверджують, що цінова політика — це справа місцевої влади.

Якщо на культуру не зважати, з дитинства не вчити любити музику, мистецтво, то звідки взятися духовності, про яку так гарно говорить Президент?

З повагою
Наталія ПОЙДИН.

Мукачеве Закарпатської області.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

БАТЬКІВСЬКІ ЗБОРИ

Прогавив — відшкодовуй збитки

У моєї доньки у школі поцупили пальто. Чи несуть відповідальність охоронці за збереження речей у навчальному закладі?

Ілля САМАРЦЕВ.
Кагарлик
Київської області.

Згідно з чинним законодавством школа не несе відповідальності за зникнення дитячих речей. Але якщо в договорі між школою та державною службою охорони передбачено відповідальність охоронців за особисті речі учнів, вони зобов'язані відшкодовувати завдані збитки. Адміністрація школи, у свою чергу, повинна гарантувати учням безпечні умови навчання, організувавши роботу роздягальні.

***

Три роки тому я кинув школу після десятого класу. Чи можна тепер продовжити навчання у вечірній школі?

Тимур С.
Приазовський район
Запорізької області.

До вечірньої школи приймають усіх бажаючих незалежно від місця проживання на підставі особистої заяви (для неповнолітніх — заяви батьків або осіб, які їх замінюють) або направлення місцевих органів виконавчої влади, свідоцтва про неповну освіту. Осіб, які не мають цих документів, можуть прийняти за їхніми заявами на основі атестації, проведеної спеціалістами школи. Приймають до вечірньої школи, як правило, напередодні навчального року, але можливе зарахування учнів і у середині року. Радимо звернутися до директора навчального закладу, бо рішення — за ним.

Збори провела
Наталія ХОМЕНКО.

А ЯК У НИХ?

Починати заняття в школі треба з дев'ятої

Дані медичних обстежень учнів австрійських шкіл свідчать про те, що їх працездатність близько восьмої ранку на найнижчому рівні і лише після дев'ятої починає зростати. Проте заняття в більшості шкіл починаються о 7—8 годині. Проти цього виступили дитячі лікарі. На замовлення міністерства освіти вони провели дослідження, присвячене особливостям сну в підлітковому віці. Дитячий організм улаштований так, що від шостої до пів на сьому у більшості настає чергова фаза глибокого сну, переривати яку дзвінком будильника не рекомендовано, бо з часом це може призвести до появи нервових розладів. До речі, комп'ютерні ігри та сидіння біля телевізора перед сном, на глибоке переконання лікарів, призводять до того самого.

ЩОДЕННИК

Олімпіада: чесне суперництво чи...

Учителі активно заохочують учнів до участі в олімпіадах. Одних — оцінками, випускників —звільненням від випускного іспиту з певного предмета і перспективою вступу до вузу за співбесідою. Це знають усі. Але чому учні так скептично ставляться до змагань?

Я брала участь у шкільних, районних і міських олімпіадах, перемагала тільки завдяки знанням і навіть гадки не мала, що можна здобути перше місце якось інакше. З'ясовується, можна. Коли дізналася, що коїться під час олімпіад, розчарувалася у більшості «сіячів доброго і вічного».

Учителька з моєї школи розповідала, як на її очах до кабінету для перевірок текстових завдань заходили її колеги, вибирали роботи «своїх» учнів, а потім приносили назад. Про яку чесну конкуренцію можна говорити, коли на очах підтасовують результат, а вчителі бачать це і мовчать?

Я знаю випадки, коли вчителі на знак протесту відмовилися від участі в олімпіадах. Гадаю, слід і в навчанні запроваджувати термін, широко відомий у світі спорту, — так званий «fair play», тобто «чесна гра».

Анна БОЙКО.

Київ.

ДО ДОШКИ!

Формений рекет

Можна, людоньки,
здуріти
Від такої новини:
Учень мусить
штраф платити,
Як не ті надів штани!

Гроші вносяться
в копилку,
Наче внески
у профспілку.
Платить кожен карапуз,
Що не той
надів картуз!

Учень, карами зігнутий,
Відчуває тихий жах.
Ходить, бідний,
штрафонутий,
Як не той надів піджак!

...Отакій реформі радий
Той, хто санкції
впровадив.
Тягнуть з батьківських
кишень —
Тільки й чути:
дзень-дзелень!

В школі цій і прокурору
Не дозволять взяти гору.
Гавкнуть грізно:
«Штраф жени!»
Бач, не ті надів штани!

Олексій КАРАТЄЄВ.

СПОРТЗАЛ

Надія виправдала надії

У Керчі відбулися командні змагання з кульової стрільби, в яких взяли участь більш як сто учнів з 19 шкіл міста. Перемогла команда школи № 24, де й проходили змагання. В особистому заліку кращою стала учениця цієї школи Надія Савинська.

Наталія СЄДОВА.

Сторінку підготував Іван ІЛЛЯШ.
Тел. 454-88-52.

У НАТО від нас чекають дій

(Початок на 1-й стор.).

Міжпарламентську раду буде створено найближчим часом і, на думку першого заступника голови Комітету з питань євроінтеграції Олега Зарубінського, буде використано не тільки для експертних оцінок, а й для внесення різних пропозицій щодо подальшого співробітництва.

Один із членів делегації голова Комітету ВР з питань національної безпеки і оборони Георгій Крючков вважає, що в Брюсселі «незадоволені тим, як у нас ідуть справи». Зокрема, це стосується виконання Плану дій, прийнятого Україною і НАТО на Празькому саміті альянсу: передусім наголошувано на політичних питаннях, занепокоєння викликає й наша військова реформа. Приміром, натовці вказують на те, що за чисельністю українська армія приблизно така само, як британська, а її фінансування дорівнює фінансуванню армії Словаччини... «Вони все про нас знають», —констатував Георгій Крючков, додавши, що в альянсі їм зазначали: генсек НАТО Джордж Робертсон уже двічі надсилав листи Прем'єр-міністрові України, де наголошував, що Брюссель очікує від української влади певних дій.

Борис Тарасюк не погоджується з тим, що Брюссель незадоволений виконанням Плану дій, оскільки не можна поки що робити такі висновки. Тим більше що Цільовий план дій на нинішній рік лише позавчора затверджено Держрадою. У ньому 259 пунктів, із яких Верховна Рада має виконати 27. І з боку парламенту роботу вже розпочато: розгляд проекту закону про цивільний демократичний контроль над Військовою організацією і правоохоронними органами, прийняття необхідних законів, що залагодили ситуацію з ФАТФ. Однак Борис Тарасюк згодний з тим, що про нас там усе знають, і застеріг від оцінок на кшталт, мовляв, План виконується і край.

На думку Тарасюка, приклад того, що наші партнери добре обізнані з ситуацією, це запитання, яке найчастіше ставили там депутатам: як співвідноситься заява чотирьох президентів у Москві про створення єдиного економічного простору з курсом України на євроатлантичну інтеграцію? На моє запитання, як сприйняли у Брюсселі нову структуру, котру очолив Володимир Горбулін, Б. Тарасюк відповів, що «організацію Національного центру з питань євроатлантичної інтеграції зустріли дуже позитивно», а Горбуліна в НАТО знають давно.

Яна СТАДІЛЬНА.

Зелене світло для «зелених» загориться через десять днів

5 березня в Росії опубліковано закон про зміни й доповнення до закону «Про валютне регулювання і валютний контроль». Його з нетерпінням чекали не лише росіяни, а й громадяни іноземних держав, які працюють в Росії і приїжджають до неї. Хоч як це дивно, але чекали його і митники, які пильнували, щоб іноземці не вивозили з країни жодного долара.

Мабуть, їм набридло червоніти перед гостями, в яких доводилося на законних підставах конфісковувати два десятки доларів, залишених тими на кишенькові витрати. І вислуховувати монологи про дикі звичаї і закони Росії. Тепер закон дозволяє усім без декларування вивозити з країни 3000 доларів. До 10000 дол. можна вивезти, якщо внести відомості про них до декларації, а понад цю суму — потрібні спеціальні дозволи, передбачені законом. Він набере чинності за десять днів після опублікування, тобто з 15 березня 2003 року. Про це треба пам'ятати нашим співвітчизникам, що відбувають до Росії.

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Москва.

Не смішіть дипломатів сльозами в жилетку

Фото автора.

Візит посла США Карлоса Паскуаля в Харківську область, що відбувся на початку тижня, на жаль, супроводжувався низкою конфузів, які не робили честі найбільшому в країні регіону.

Відомо, що у більшості регіонів країни США фінансують програму надання українським селянам державних земельних актів. Але якщо майже в усіх областях, за словами посла, вартість оформлення цих документів не набагато перевищує суму в 20 гривень, то на Харківщині ця чиновницько-посередницька послуга коштує вчетверо дорожче. Місцеві начальники від землі пояснюють це тим, що, мовляв, так дорого коштує не саме оформлення акта, а його прив'язка до конкретної ділянки. Але як це може бути, не розумів посол, що в одній державі, в одних і тих самих кліматичних умовах, за одну і ту саму роботу така величезна різниця в її оплаті? «Чому такі накрутки?» —запитував він уже доступними для нас словами.

Зрозуміло, чиновники намагалися пояснити, наскільки важкий і складний шлях приватизації, але аргументи, правду кажучи, були настільки непереконливі і далекі від прямої відповіді на пряме запитання, що жодних почуттів, окрім власної провини і роздратування діями підлеглих, в голови Харківської облдержадміністрації не викликали.

Ще три години свого візиту посол США провів у невеликому містечку Чугуєві: зустрічався з міською владою і підприємцями. Навіщо високий гість приїхав до їхнього маленького містечка, місцеві жителі, напевне, не знали. А коли Карлос Паскуаль повідомив, що прибув ознайомитися з проблемами місцевих підприємців, ті з радістю розповіли йому про бізнес по-чугуєвськи. Про те, що дають хабарі пожежникам і санітарним лікарям, про несподівані перевірки податкової інспекції, про те, що підприємцю-початківцю практично неможливо отримати в банку кредит для відкриття власної справи. І таке інше.

Звичайно, боротися з величезними апетитами місцевої бюрократії необхідно. Але, мабуть, не з допомогою закордонних дипломатів. Сміття з хати у такий спосіб навряд чи виметемо, а от людей вчергове насмішимо.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Сесія визначить нове керівництво

Перша сесія Всекитайських зборів народних представників нового скликання, що відкрилася в середу в Пекіні, стане, без перебільшення, знаковою, тому що на ній буде названо нове керівництво найгустонаселенішої країни світу.

Буде обрано голову й заступника голови КНР, затверджено кандидатури прем'єра, віце-прем'єрів і членів Держради КНР, глав міністерств, начальників комітетів при Держраді, директора Народного банку Китаю, головного ревізора і відповідального секретаря Держради, голову Центральної військової ради КНР, голову Верховного народного суду КНР і генерального прокурора Верховної народної прокуратури КНР. Слідом за 15-м з'їздом Компартії, який відбувся в листопаді минулого року і визначив нового генсека ЦК КПК, ця сесія вищого законодавчого органу остаточно розподілить ролі серед керівництва Китаю, яке стоятиме біля керма у найближчі п'ять років.

Ні в кого практично не викликає сумніву, що новим Головою КНР буде 60-річний Ху Цзиньтао, який став наступником Цзян Цземіня на посту лідера КПК.

Засідання почалося з доповіді Чжу Жунцзи, який прочитав 40-сторінковий документ обсягом 23 з лишком тисячі ієрогліфів. Він зробив ретроспективний огляд роботи уряду за п'ять збіглих років, протягом яких керував урядом (і досить успішно, за визнанням навіть прискіпливих зарубіжних експертів) і дав рекомендації щодо роботи в поточному році. Чжу Жунцзи може бути цілком задоволений своєю роботою: ВВП з 7 400 млрд. юанів (1 дол. — 8,27 юаня) у 1997 році піднявся до 10 200 млрд. юанів у 2002-му, а в порівнянних цінах щорічне зростання в середньому на 7,7 відсотка. Рік у рік значно зростали податкові надходження держави, відбулося небувале збільшення фінансових доходів країни — з 865,1 млрд. юанів у 1997 році до 1 891,4 млрд. юанів у 2002-му. Середньодушовий дохід міських сімей збільшився з 5160 юанів у 1997 році до 7703 юанів у 2002-му. Його середньорічний приріст фактично становив 8,6 відсотка. Чистий середньодушовий дохід сільських сімей збільшився з 2090 до 2476 юанів. Інвалютні запаси піднялися зі 139,9 млрд. до 286,4 млрд. доларів США. Загальний обсяг зовнішньоторговельного імпорту-експорту в країні з 325,2 млрд. доларів США в 1997 році зріс до 620,8 млрд. доларів у 2002-му. За п'ять минулих років прямих іноземних інвестицій практично використано в розмірі 226,1 млрд. доларів США, що перевищує загальну суму, використану за весь період із 1979 по 1997 рік. Китай у грудні 2001 року офіційно вступив до СОТ. Торкаючись питання Тайваню, Чжу Жунцзи наголосив на непохитності Пекіна в якнайшвидшому досягненні мети мирного об'єднання батьківщини. У галузі зовнішньої політики КНР, за його словами, і надалі прагнутиме до миру в усьому світі.

Ольга ТАНАСІЙЧУК, власкор Укрінформу в Пекіні, спеціально для «ГУ».

ДАТИ

Маркес шкодував, що написав «Сто років самотності»

Уперше про Маркеса заговорили після «Полковнику ніхто не пише». 28-річний письменник писав про 75-річного пенсіонера. Сьогодні Габрієлю Гарсіа Маркесу виповнюється 75.

Як оцінити Маркеса? Точну відповідь на це запитання знають на книжковому базарі, в цьому випадку — на київській Петрівці. «Полковник» у парі зі «Сто років самотності» — 15 гривень у м'якій обкладинці і 20 —у твердій. «Б. у.», але в хорошому стані. Нове видання знайдете навряд чи. Запитують не часто, але ті, хто цікавиться, зазвичай купують. На запитання: а як вам подобається Маркес? — отримують відповідь, гідну кандидатської з філософських наук, та рекомендацію придбати книжку і перечитувати, перечитувати... Ціна падає до 10 гривень, щоправда, в м'якій обкладинці.

Справді дитяче запитання, хто такий Маркес, може мати дуже різні відповіді: від «соромно не знати про видатного письменника-філософа XX століття» до «це, мабуть, соратник Енгельса». А ще: «Я його не люблю, бо це — мода, продукт реклами і ринку. Тобто не самого Маркеса, а моду на нього»... Думаю, якби запитати Маркеса, що він думає про моду на самого себе, він так і відповів би: «Не люблю».

Спочатку Маркеса тішив успіх найзнаменитішого його роману «Сто років самотності». Ще б пак, аргентинське видавництво випустило книгу тиражем у 6 тисяч, сподіваючись, що його розкуплять хоча б протягом року. Роман розлетівся протягом трьох днів. (Нині загальний його тираж перевищує 15 млн.) Потім Маркес почав підсміюватися з критиків. Далі — сердитися: «Критики зазвичай вичитують у романі не те, що там є, а те, що хотіли б там побачити». Врешті письменник зрікся свого найзнаменитішого твору. І 1982-го (саме того року йому було присуджено Нобелівську премію) Маркес заявив в інтерв'ю, що шкодує, що опублікував «Сто років самотності» — роман, написаний у «простій, поспішливій і поверховій манері».

Але Маркесу ніхто не повірив: перевидають, купують, читають. Повірили хіба що два роки тому, коли електронною поштою розійшовся передсмертний лист хворого на рак письменника: «Якби у мене було трохи життя.., я довів би людям, як вони помиляються... Літніх я навчив би, що смерть приходить не від старості, а від забуття... Я дізнався, що кожен хоче жити на вершині гори, не здогадуючись, що справжнє щастя очікує його на спуску... Я зрозумів, що людина має право поглянути на іншу згори вниз, тільки коли повинна допомогти їй стати на ноги. Я так багато навчився від вас, але, правду кажучи, від усього цього немає користі, бо, набивши цим скриню, я, на жаль, вмираю».

Цього листа передрукували майже всі світові видання, а одне з агентств навіть повідомило, що Маркес помер. Але цього разу він усіх обдурив, і навіть власну смерть. Вона відступила. Сьогодні він відзначає 75-річчя. Вік полковника, якому ніхто не пише.

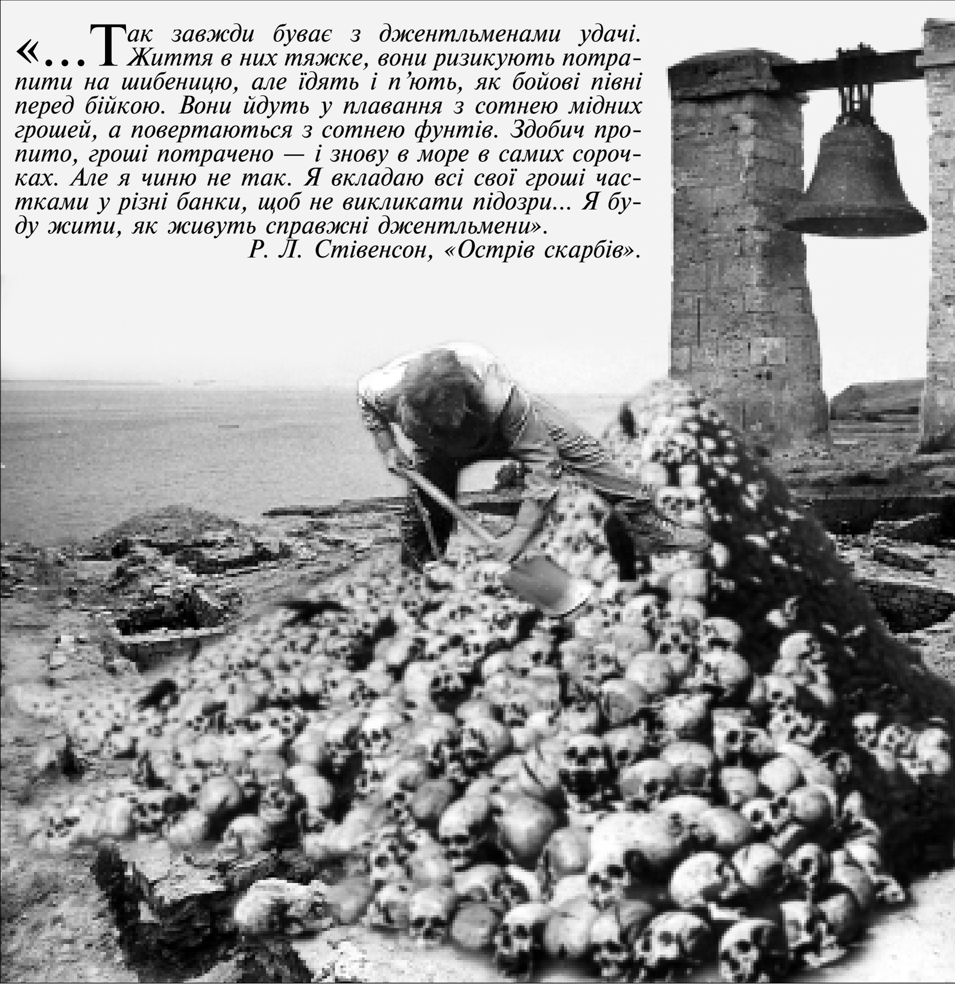
Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото АП.

ГРОБОКОПАЧІ

«...Так завжди буває з джентльменами удачі. Життя в них тяжке, вони ризикують потрапити на шибеницю, але їдять і п'ють, як бойові півні перед бійкою. Вони йдуть у плавання з сотнею мідних грошей, а повертаються з сотнею фунтів. Здобич пропито, гроші потрачено — і знову в море в самих сорочках. Але я чиню не так. Я вкладаю всі свої гроші частками у різні банки, щоб не викликати підозри... Я буду жити, як живуть справжні джентльмени».

Р. Л. Стівенсон, «Острів скарбів».

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

Домовляючись з Ігорем про зустріч у кафе, я й не сподівався, що моя авантюра виправдається і гроші, витрачені мною на обід, окупляться. Хоча б тому, що до цієї зустрічі і не здогадувався про розміри нелегальної археології — так званих «чорних археологів», «диких», які орудують на просторах українських заповідників. Мій співрозмовник на «дикого» не тягнув. Цілком пристойний 23-річний молодий чоловік, граючись ключами від новенького «БМВ» останньої моделі, більше був схожий на бізнесмена, що досяг успіху.

— «Диких» археологів я розбив би на три групи, — посвячував мене в таємниці свого ремесла Ігор. — Перша, нижча, каста — «гробокопачі». Зазвичай або одинокі відчайдухи, або бомжі: перших притягує різний екстрим, другі займаються цим через безвихідь. З лопатою й обценьками в руках вони ночами нишпорять по старих кладовищах, буває, спустошують і свіжі поховання, в основному, в пошуках золотих коронок. Проламують кришку домовини, ну а далі — можеш собі уявити...

Археологією тут і не пахне, вочевидь, звідси й назва пішла та інші байки про нас як про «диких» і «кровожерливих»... «Сталкери», «зброярі», «німці» — це друга категорія «диких». Багато хто з них вийшов із «гробокопачів». «Німців» з ними не порівняти: вони мають нові ехолоти, цифрові шукачі. Мобільні групи по 3—5 осіб нишпорять лісами, всі на авто, озброєні — від маузера до німецького шмайсера.

«Німці» віддають перевагу місцям масових поховань солдат другої світової, копають увесь сезон, з ранньої весни до першого снігу. Божевільна категорія людей: всі, як один, марять третім рейхом. Немає значення, яка річ, аби на ній була німецька свастика, свого роду гарант, що продаси її або рівнозначно обміняєш. Наприклад, звичайна ложка з німецьким хрестом може коштувати до 50 доларів, каска до 200, документи Люфтваффе дотягують 1000. Все залежить від рангу і чину загиблого: якщо служив в СС або гестапо, ціни злітають до хмар.

Нещодавно в Білорусі знайшли тіло німецького вояка: незважаючи на те, що лежав він у болоті понад півстоліття, в деяких місцях навіть шкіра збереглася, а документи було загорнуто в прогумовану тканину. І що ти думаєш? Занесли дані солдата в базу Червоного Хреста, вивідали, хто такий, а далі — справа техніки. Відправили факс літньому сину до Німеччини, зіграли на родинних почуттях, трішки поводили за ніс: мовляв, організація під егідою Червоного Хреста розшукує полеглих воїнів Люфтваффе, створює меморіали, але, на жаль, потребує матеріальної допомоги. Продали останки за 35 тисяч євро, до того ж син, гамбурзький інженер, додав ще 10 000, щоб їх переправили до Німеччини. Ось такі похорони з «дикими» почестями за 45000 євро.

До речі, серед чорних копачів «німці» — найризикованіша категорія: за моїми даними, торік тільки у Білорусі загинуло п'ять осіб і ще троє в Карпатах. Зазвичай підриваються на снарядах. Хоча техніка тепер і визначає, що в землі лежить — золото чи приправлений тротилом фугас, але де гарантія, що не просяде земля і він не здетонує? Один на низці протитанкових гранат підірвався — з найближчих дерев друзі його по шматках збирали. Загиблих зариваюсь як безіменних: діяльність і так під статтю підпадає, а якщо ще й людина загинула — хто захоче ускладнювати собі життя?..

— Я так розумію, що ти ні до «гробокопачів», ні до «німців» не належиш...

— Так, я з третьої категорії «чорних археологів», котрих вважають елітою і називають «інтелігентами». Ми ближче до мисливців за скарбами, ведемо пошуки рідкісних артефактів скіфсько-грецької культури тощо. Кістяк групи — освічені люди, колишні працівники музеїв, які брали участь у легальних розкопках, археологи, є й доктори наук, викладачі. Більшість з них позбавлена дурних стереотипів, нав'язаних нашому суспільству про народну власність та інші дурниці: власність тим і цікава, що може бути приватною, на це й орієнтуємося.

— І скільки люди, позбавлені дурних стереотипів, заробляють за сезон?

— Це справа випадку і удачі. Кілька років тому працювали з напарником у Криму, на Тарханкутському півострові. Працювали лише вночі. У кургані зі з'їденою шапкою зробили підкоп, приблизно метрів п'ять: я в норі, напарник відрами на поверхню землю піднімає. Докопалися до чорного квадрата могили, бачу — паралельно моєму лаз, землею присипаний: отже, до мене тут уже побували.

Лопату згарячу в землю встромив — земля піді мною провалилася. Коли прийшов до тями і озирнувся, побачив три невеликі могили: я з'їхав в одну з них прямо на кістки і золоті вудила. Ледь не збожеволів. Біля стіни, за бронзовим казаном, у меншій за розміром могилі — людські останки (найпевніше, це були слуги), а біля них — бронзові прикраси, дещо з домашніх речей. Цікаво, що могили було викладено глиняною плиткою. Я ще тоді зазначив, що скіфи зазвичай насипали кургани, а тут начебто стіни будинку споруджували. Одне слово, натрапив на подвійне поховання: перший ярус пограбували до мене, а під ним збереглося незайманим основне поховання. Могила — два на чотири метри, заввишки з мій зріст, —вочевидь, належала комусь з царського роду: його останки були в центральній могилі. На грудях небіжчика, між реберних кісток, лежала бронзова пластина, а зверху — піхви з чистого золота, тільки золотих монет з барельєфним зображенням Філіпа II взяли 22 штуки. Я коли все золото в мішок склав, було таке враження, що картоплю з базару несу...

— Якщо не секрет, як продав свою унікальну знахідку?

— До антикварного магазину не звертався. Якби я показав там її, гадаю, і дня після цього не прожив би. Як продав, не розказуватиму, посприяли дуже впливові люди. А взагалі, можу сміливо стверджувати, що левова частка раритетів потрапляє до перекупників просто на місцях розкопок. Вони тримають під прицілом такі місця, платять порівняно небагато, але готівкою.

Був випадок: один мій знайомий знайшов золоту фігурку. В науці такі речі називають греко-скіфським звіриним стилем, приблизно V—IV століття до нашої ери, скіфо-античний період, золото 598 проби, вага — більш як півкілограма, хоча золото тут ролі не грає — художню цінність, сам розумієш, визначає попит колекціонерів. Ціна такої речі, за західними мірками —сотні тисяч доларів, моєму ж знайомому заплатили 15 тисяч, і він задоволений. По-перше, залишили живим, до того ж ще й гроші отримав. А могли присипати в норі і розрівняти — сам артефактом через тисячу років став би.

Центром продажу антикваріату в Україні вважають Київ. Шанувальники старовини останньої суботи кожного місяця збираються на так званий зліт. До парку Перемоги на антикварний базар з'їжджаються з усього ближнього зарубіжжя, а також перекупники з Європи. Заплативши на вході три гривні, маєш право торгувати, якщо є чим. А після «зльоту» раритети, минаючи митні заслони, контрабандою подорожують по всьому світу.

На цьому базарі процвітає каста місцевих перекупників антикваріату: невиразні люди в латаних штанях, стоптаних сандаліях, а в кишені не менш як 10000 доларів.

Усі археологічні заповідники України поділено на території, ділянки, метри, квадрати поховань: це вже стало сенсом життя і бізнесу багатьох, кожен з нас боїться запізнитися —щодня в гонитві за рідкісним артефактом...

Хоча, буває, знайдеш там, де не шукаєш... Позаторік більше місяця ми працювали в Криму: спека під тридцять, всі повзали, як сонні мухи. Вирішили на два дні згорнути роботу і перепочити. Поїхали в Самару до одного знайомого на дачу, зібралися на риболовлю. Метрів за тридцять від його будинку, біля самої води, я вирішив накопати черв'яків, а викопав... щелепу мамонта. За два кроки від першої знахідки знайшли метрову кістку і зламаного бивня, зважили — 50 кілограмів. Ось так ми відпочили після Криму: перерили всю ділянку. Господиня й досі не може вибачити нам загубленого елітного сорту помідорів. До речі, ту знахідку за кордоном оцінили в 80000 доларів.

— А моральний бік справи тебе не хвилює? Грабуєте свій народ, знищуєте пам'ятки старовини, свою історію...

— Як це «грабуєте»? Беремо те, що здавна лежить у землі, що до нас не встигли взяти. А щодо держави — багато вона дала Мозолевському за роки його каторжної праці в ім'я Батьківщини — скупої матері?! За безцінну пектораль квартиру пожалували — у ті часи він міг її отримати, підмітаючи двори. Та ще званням заслуженого археолога потішили. А помер від страшної хвороби, у злиднях! Тож мораль краще облиште.

— Не може бути, щоб такий прибутковий бізнес ніхто не контролював...

— У Криму, якщо хочеш працювати спокійно, плати хазяїну території. Зазвичай це так звані авторитети кримських угруповань, беруть вони залежно від ділянки, де ти збираєшся працювати, від 100 до 500 доларів на місяць. Буває, накладають руку і на відсотки прибутку, можуть і зовсім здобич відняти. Але таке трапляється лише з тими, хто працює постарому, самотужки. Моя група перед тим, як приступати до розкопок, обов'язково узгоджує такі питання.

Якщо не помиляюся, в Україні офіційно розкрили 20 царських курганів, ну й «інтелігенти» ще чотири розкопали, один на моєму рахунку. Більша частина з них була пограбована ще в давнину. У нас є своя пересувна бурова установка: за результатами наукового аналізу глини в заборах свердловин наші фахівці вирішують, чи варто розробляти курган, чи він уже порожній. Якщо шар не порушено, починаємо працювати, наймаємо бомжів, сезонних робітників, буває, використовуємо екскаватори, зрозуміло, не афішуючи, і переважно вночі.

Стосовно міліції, то рейди, які показують по телевізору, — суцільна показуха, відловлюють лише «одиночок». Нас або попередять, або відкупимося на місці.

— Яке твоє місце в ієрархії цього бізнесу?

— Ближче до бригадира. Останнім часом працюю на себе, але регулярно сплачую податки, сам здогадайся, куди.

Ми змушені були перервати нашу бесіду: Ігореві зателефонували на мобільник. Посилаючись на невідкладні справи, він заквапився до машини. А я — до людної трамвайної зупинки. «... Мине ще тисяча років, а вони будуть стояти, як стояли...» — в пам'яті зненацька спливли слова мого улюбленого письменника А. Чехова. Це він про Сиві Кургани писав. Можливо, так воно й було б, якби не один «дикий» аргумент...

Ярослав ЧЕМЕРИС.

Загадка другого Сулли

Виповнилося 50 років з дня смерті Йосифа Сталіна

...Могил було стільки, що й не злічити! Більше, ніж Велика Росія їх викопала за всю першу світову війну, революцію та громадянську бійню. Але коли він помер, плакали сироти й удовиці. Бо не всі знали, як він розстрілював мільйони своїх.

Тоді, у 1953-му, 5 березня, на майдані перед університетом, неподалік від бронзового Тарасового монумента в Києві, слухаючи скорботні повідомлення з гучномовців, ми й не сумнівалися, що зі смертю «великого борця за мир» на нас нападе американський імперіалізм.

Але ось, мабуть, березня 18-го, сидячи на зборах в актовому залі університету, розгортаю «Правду» і читаю промову Ейзенхауера. Нічого не зрозуміло. Виявляється, Сталін був не єдиний борець за мир. Говорячи про гонку озброєнь, Ейзенхауер також вимагає її припинення.

Після цього і з'явився другий сумнів. Перший був дитячий, неусвідомлений. Навчившись рано читати, я захопився історією. Одного разу підбіг до мами: «Мамо, мамо! Я вам прочитаю, який жорстокий був у Римі цар Нерон!» Мама готувала в печі вечерю, якось зіщулилася і тихо-тихо: «Добрий і тепер Нерон...» А потім благально так глянула, аби я, не дай Боже, десь не проговорився та не приїхав після цього «чорний ворон», який уже вивіз з нашого маленького села трьох господарів.

Бернард Шоу казав: «Людина — як цеглина. Обпалюючись, вона стає твердішою». Нас обпалювали постійно і вправно. Вчили: «А сонечко сходить та все звідтіля, від Сталіна-батька, з Москви, із Кремля», «Хвала Тобі, Батьку, від роду до роду, у шумі заводів, у шелесті нив! Ти — Віра і Правда, Ти — Серце народу, спасибі за Сонце, що ти засвітив».

Багато людей ставали твердішими, а частина —твердолобими. Дух сталінізму тримає в обіймах навіть декого з тих, хто народився вже після його смерті.

...Першим сказав про Сталіна правду його вірний друг — кат Берія: «Ось вона, смерть тирана». Гріхи не минають безслідно.

Але у всіх звинуваченнях на адресу Сталіна не знайти відповіді, чому він знищив мільйони відданих революції і йому особисто. Мене це цікавило найбільше. І я наче знайшов відповідь. Виховуючи у нас почуття інтернаціоналізму, сам він не вірив у це, все життя боявся, що його можуть позбавити влади, як інородця (Ленін застерігав, що «обрусілі інородці згірш самих великоросів»). Усвідомлення цього переслідувало його все життя. Свій страх він привселюдно видав, коли проголосив після перемоги у смертельній війні з Німеччиною тост «за великий російський народ».

Великий народ виявився дуже довірливим. Через що дуже обпікся...

Помер Сталін раптово, що болісно ударило по людях. Історія комуністичної імперії повторила історію імперії Римської. Так уперше винесли з мавзолею померлого правителя Суллу. Сталіна також винесли, другим в історії. Також на літеру «С».

Він залишиться в історії людиною загадковою, бо треба було вміти правити країною, в якій не народився і мовою якої навіть не міг говорити без акценту. Загадковою, як і корінна «російська душа», що так добре сприймає інородців. Починаючи з відомої «матінки» імператриці, німкені, яка правила Росією майже стільки, скільки «батько» Сталін.

Іван ВАЛЬКО,
професор,
доктор філософських наук.

ОГОЛОШЕННЯ

Відкрите акціонерне товариство «Кременецьке АТП—16155»

Визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру згідно Постанови Господарського суду Тернопільської області від 6 лютого 2003 року.

Реквізити банкрута: р/р 26006791550831 в «Укрсоцбанку» в м. Кременець, МФО 338017, інд. код 03118759.

Адреса банкрута: м. Кременець, вул. Лятуринської, 15, в Тернопільській області.

Ліквідатор: арбітражний керуючий Кукурудза Андрій Євгенович, м. Тернопіль, вул. Шашакевича, 3, кім. 82, тел. (0352) 25-07-28, факс 22-96-76.

Адреса для листування: м. Тернопіль-24, а/с 668, 46024.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) ухвалою від 06.12.2003 р. порушив справу № Б24/221/02 про банкрутство ДП «Ю-Топаз» ЗАТ «Оветрі» (м. Орджонікідзе Дніпропетровської області, вул. Зонова, 3, код 24437776, р/р 2600330375765 в Нікопольському відділенні «Промінвестбанк», МФО 305534). Розпорядником майна призначено Шмаль В. Г. (ліцензія № 047961 від 19.11.2001 р.), тел. в м. Нікополь Дніпропетровської області (05662) 2-33-26. Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються на протязі місяця від дня публікації оголошення.

Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) Постановлением от 12.02.03 г. по делу № 3/82 Б признал банкротом Общество с ограниченной ответственностью «Дон-Вест» (г. Донецк, ул. Шекспира, 1а) и открыл ликвидационную процедуру сроком на 3 месяца, до 12.05.03 г.

Ликвидатором ООО «Дон-Вест» назначен Титов Олег Иванович (лицензия № 047713).

Українське державне підприємство по матеріально-технічному і сервісному забезпеченню агропромислового комплексу «Украгротех» повідомляє про ліквідацію структурного підрозділу — Госпрозрахункової фірми МТС України.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою: 01023, м. Київ, вул. Мечникова, 16-а.

Українське державне підприємство по матеріально-технічному і сервісному забезпеченню агропромислового комплексу «Украгротех» повідомляє про ліквідацію структурного підрозділу Київської госпрозрахункової фірми «Агронафтопродукти».

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення за адресою: 01023, м. Київ-23, вул. Мечникова, 16-а.

Дочірнє підприємство **«Конгрес-Стандарт»**, код 25405850, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 09.03.1998 р. за адресою: м. Київ, вул. Інститутська, 26 повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/198-б від 04.03.2003 р. Дочірнє підприємство «Конгрес-Стандарт» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Мартинова В. В. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 492-36-91.

Інформація про повторний продаж на аукціоні майна Акціонерного комерційного агропромислового Банку «Україна»

Назва об'єкту: адміністративна будівля з майном та обладнанням.

Адреса об'єкту: м. Київ, вул. Гринченка, 3.

Характеристика об'єкту: 7-ми поверхова цегляна будівля, рік будівництва — 1994, загальна площа 4449,5 м^2.

Початкова ціна продажу об'єкту: 25 092 203 грн. (без урахування ПДВ).

Умови продажу: оформлення прав власності здійснюється за рахунок покупця, питання переоформлення документів на право користування земельною ділянкою вирішується покупцем самостійно, проведення розрахунків за придбаний об'єкт здійснюється протягом 30 календарних днів з дати укладання договору купівлі-продажу. Засоби платежу: грошові кошти.

Плата за реєстрацію заяви у розмірі 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745, завдаток у розмірі 10 % від початкової ціни продажу об'єкту вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, код ЄДРПОУ 22894896, одержувач — філія «Київський аукціонний центр» ДАК «Національна мережа аукціонних центрів».

Заяви на участь в аукціоні приймаються — філією «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» за адресою: 02094, м. Київ, вул. Червоноткацька, 42.

Кінцевий термін прийняття заяв — за три робочі дні до дати проведення аукціону.

Аукціон буде проведено 11 квітня 2003 р. об 11.00 в приміщенні філії «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42. Ознайомитись з об'єктом можна в робочі дні, тел. (044) 228-97-66. Служби з організації та проведення аукціону:

Ліквідатор Банку «Україна», м. Київ, пров. Рильський, 10, тел. (044) 244-15-16.

Філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42. тел. (044) 552-72-55, 552-31-68.

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б, Постановою по справі № 30/123-б від 26.02.2003 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «СПФ лтд» (адреса: 01001, м. Київ, вул. Лютеранська, 8, код ЄДРПОУ 30301674), р/р 26005001002281 в ОПЕРУ АКБ «Укрсоцбанк», м. Києва, МФО 300023, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б, Постановою по справі № 30/126-б від 26.02.2003 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОМАКС» (адреса: 04205, м. Київ, пр-т Оболонський, 28-В, кв. 18, код ЄДРПОУ 25400673), р/р 26001301528, в Оболонському відділенні Ощадбанку України м. Києва, МФО 320229, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Определением хозяйственного Суда АР Крым (95000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) от 25.02.03 года возбуждено дело № 2-19/3758-2003 года о банкротстве Дочернего Предприятия ГАК «Титан» СМУ «Титан» (96012, г. Армянск, ул. Школьная, 1, АР Крым, р/с 260003303390775, ПИБ г. Армянск, МФО 324407, ОКПО 04838898).

Распорядителем имущества назначен Кухта Василий Михайлович, лицензия серия АА № 249829, г. Симферополь, пер. Русский, 94.

Заявления кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Сумської області (40477, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушив справу № 7/3 від 16.01.2003 р. про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Середино-Будське хлібоприймальне підприємство» (41000, Сумська обл. м. Середина-Буда, вул. Вокзальна, 59, р/р 26006300085 в Середино-Будському відділенні № 3063 Ощадбанку України, МФО 337739, код ЄДРПОУ 00956023). Розпорядником майна призначено Шевчука О. В. (Ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції України АА № 250276 від 18.01.2002 р., м. Київ, вул. Братиславська, 6, кв. 91). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Хмельницької області порушено справу № 3/12-Б про банкрутство Приватного підприємства «Укренерго Плюс» м. Хмельницький, вул. Козача, 54, кв. 62, рахунок 31311306900002 УДК у Хмельницькій обл., розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Ковальчук Ірину Іванівну (адреса: м. Хмельницький, вул. Пушкіна, 9, кв.25, ліцензія А-А № 047982 від 19.10.2001 р.)

Господарським судом Хмельницької області порушено справу № 2/29-Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Агропак» м. Хмельницький, вул. Сковороди, 12, кв. 53, рахунок 2600764 в Обл. дирекції АППБ «Аваль» у м. Хмельницькому, розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Ковальчук Ірину Іванівну (адреса: м. Хмельницький, вул. Пушкіна, 9, кв.25, ліцензія А-А№047982 від 19.10.2001 р.)

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) постановою від 27.01.2003 року по справі № 19/6/03 визнав банкрутом приватне підприємство агрофірма «Золота нива» 71630, Запорізька область, м. Дніпрорудне, вул. Ентузіастів, 4 код ОКПО 25677347, п/р 26007300197 у Василівському відділенні № 3007 Державного ощадного банку України) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором підприємства-банкрута призначено Василівську МДПІ в Запорізькій області (71600, Запорізька область, м. Василівська, вул. Чекістів9, тел. 4-72-13).

Господарський суд м. Києва порушив справу № 24/348-б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Авіакомпанія Авіалінії України» (юридична адреса: 01135, м. Київ, пр. Перемоги, 14, код ЄДРПОУ 01130584, р/р 26008011882980 в КБ «Фінанси і кредит» м. Києва, МФО 300131).

Розпорядником майна призначено Чебаненко Сергія Павловича (ліцензія серії АА № 047615 від 10.07.2001 р.), адреса: 01025, Київ-25, а/с177.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1а) керуючись ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» постановою від 11.02.2003 р. у справі № Б26/6/03 про банкрутство КСП «Володимирівське» (53813, Дніпропетровська область., Апостолівський р-н, с. Володимирівка, код ЄДРПОУ 00851655, р/р 260021871 в Апостолівському територіальному відокремленому безбалансовому відділенні КФ АППБ «Аваль», МФО 305748) боржника визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818, тел. (0564) 72-19-65, 29-69-25.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд м. Києва, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б, Постановою по справі №30/125-б від 26.02.2003 р. визнав банкрутом Закрите акціонерне товариство «Тінктураж» (адреса: 04071, м. Київ, вул. Спаська, 30, код ЄДРПОУ 30783136), р/р 26004031158002, в АКБ «Інтербанк», м. Києва, МФО 300216, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Плющакову Валентину Миколаївну (адреса: м. Київ, вул. Мельникова, 2/10).

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть завернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва

До уваги акціонерів ВАТ АК «Київреконструкція»

Правління відкритого акціонерного товариства «Акціонерна компанія «Київреконструкція» повідомляє про скликання Загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 квітня 2003 року о 10.00 в актовому залі профтехучилища № 18 в м. Києві по вул. Урицького, 36.

Реєстрація учасників зборів з 8.00.

Учасникам зборів при собі мати паспорт, а представникам також доручення, засвідчені відповідно з чинним законодавством.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати діяльності ВАТ АК «Київреконструкція», його дочірніх підприємств за 2002 рік та його затвердження. Визначення і затвердження основних напрямків діяльності на 2003 рік.
2. Звіт Спостережної ради та його затвердження.
3. Звіт Ревізійної комісії та його затвердження.
4. Затвердження розподілу прибутку за підсумками діяльності та розміру виплати дивідендів за 2002 рік, порядку розподілу прибутку ВАТ в 2003 році.
5. Перевибори членів органів управління Товариства.
6. Про внесення змін до Статуту Товариства у зв'язку зі збільшенням статутного фонду.
7. Ліквідація дочірнього підприємства «Владиславчицьке».
8. Відчуження майна Товариства.

Збільшення статутного фонду проводиться в зв'язку з індексацією основних фондів, передбаченою постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.96. № 523. Спосіб збільшення статутного фонду — додатковий випуск простих іменних акцій. Розмір збільшення статутного фонду 10777266 гривень.

Проект змін до Статуту Товариства, пов'язаних із збільшенням статутного фонду:

«Ст. 8.1. Статутний фонд Товариства становить 12988108 гривень 50 копійок (дванадцять мільйонів дев'ятсот вісімдесят вісім тисяч сто вісім гривень п'ятдесят копійок).

Розмір статутного фонду визначається загальною вартістю акцій Товариства.

Ст. 8.2. Статутний фонд Товариства поділений на 25976217 простих іменних акцій номінальною вартістю 50 (п'ятдесят) копійок кожна.

Номінальна вартість акцій не змінюється.

Всі акції розподіляються між акціонерами.

Збитки, пов'язані із збільшенням статутного фонду, не передбачаються.

Телефон для довідок: (044) 227-65-90.

Провадиться виплата дивідендів реєстратором ТОВ «СФ «Регістр». Прохання надіслати копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера та анкету акціонера за адресою: 01601, м. Київ, МСП, вул. Горького, 5. Тел. (044) 227-52-47; (044) 227-54-48.

Правління ВАТ АК «Київреконструкція».

Господарський суд Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) порушив справу 12/21-Б від 07.11.2002 р. про банкрутство ВАТ «Сиваське» (75512, Херсонська область, Генічеський район, с. Привільне), р/р 26000915, МФО 352509, Каховська філія АППБ «Аваль».

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Хозяйственный суд Днепропетровской области Постановлением от 25.02.03 г. объявил сельскохозяйственное ООО «Бора», код ОКПО 30508165; 51232, с. Выдвеженец, Новомосковского р-на, Днепропетровской области, — банкротом и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Талан Р. Г. (0562) 92-53-18, 49000, г. Днепропетровск, а/я 158.

Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) по делу № 3/272 Б от 22.01.2003 г. признал банкротом дочернее предприятие «Аптека № 229» ООО «Областная аптечная холдинговая компания» (юридический адрес: 84303, г. Краматорск, ул. Луначарского, 2. Код ОКПО № 30331426, р/чет № 26005980124 в Краматорском отделении Укрсоцбанка, МФО № 334486.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий А. В. Крамаренко (лицензия № 140442).

Имущественные требования кредиторов принимаются в месячный срок с момента публикации.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а) 04.02.03 р. порушив справу № Б 15/2/03 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Широківський Агротехсервіс» (адреса: 53740, с. Карповка, Широківський район, Дніпропетровської області, код ЄДРПОУ 00903245), р/р 26009325094001 в АК АПБ «Україна» смт. Широке, Дніпропетровської області, МФО 305244, і вводить процедуру розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна призначено Шевцова Євгенія Вікторовича, ліцензія АА № 250313.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення про реорганізацію ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» (ВАТ «ДРП») шляхом його приєднання до Акціонерної судноплавної компанії «Укррічфлот» (АСК «Укррічфлот»)

1. Відомості про реорганізацію: Згідно рішень загальних зборів акціонерів ВАТ «ДРП» (протокол від 14.12.01 р.) та АСК «Укррічфлот» (протокол від 26.04.02 р.) ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» реорганізується шляхом приєднання його до АСК «Укррічфлот» з наступним створенням дочірнього підприємства (ДП) «Дніпропетровський річковий порт» АСК «Укррічфлот».

2. Інформація про Товариство, яке реорганізується (ВАТ «Дніпропетровський річковий порт»):

2.1. Фірмове найменування емітента: ВАТ «Дніпропетровський річковий порт»;
2.2. Ідентифікаційний код: 03149978;
2.3. Місцезнаходження: Україна, 49021, м. Дніпропетровськ, Амур-Гавань, 11;
2.4. Організаційно-правова форма: Відкрите акціонерне товариство;
2.5. Розмір статутного фонду: 132312,6 гривень;
2.6. Цілі та предмет діяльності Товариства:
Метою діяльності Товариства є перевалка вантажів, здійснення перевезень вантажів та пасажирів, створення умов для розвитку клієнтури, забезпечення управління економічними методами, ефективне використання вантажного флоту, вантажно-розвантажувальних машин, складів, будинків та споруд, та іншого майна Товариства.
Предметом діяльності Товариства є:
— виконання вантажно-розвантажувальних робіт на вантажних районах порту, пристанях, клієнтурних причалах;
— організація і здійснення внутрішніх та міжнародних перевезень вантажів і пасажирів річковим, морським та автомобільним транспортом;
— навантаження піску гідрозасобом та плавучими кранами;
— інші роботи, послуги та діяльність не заборонені законодавством.
2.7. Службові особи Товариства:
Голова Правління — Іщенко Віталій Федорович, освіта вища, інженер-механік, загальний виробничий стаж — 47 років; стаж роботи на даній посаді — 10 років.
Головний бухгалтер — Шовкун Наталя Петрівна, освіта вища, інженер-економіст, загальний виробничий стаж — 26 років, стаж роботи на даній посаді — 22 роки.
2.8. Найменування контролюючого органу (аудиторської фірми):
Ревізійна комісія : Голова Ревізійної комісії — Щербань Володимир Федорович;
Аудиторська фірма: ТОВ «Аудиторська фірма «Фінанс-Холдинг» (ідентифікаційний код 24373237, адреса: Україна, м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 1, свідоцтво про внесення в Реєстр аудиторської діяльності № 001681, видане Аудиторською палатою України (рішення № 100 від 30.03.2001 р.)).
2.9. Дані про розміщення раніше випущених в обіг цінних паперів:

Номер емісії	Назва документа	Дата та № затвердж.	Сума емісії, грн.	Кількість акцій, шт.	Номінальна вартість акції., грн	Категорії акцій
1.	Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів Мінфіну України	№ 94/1/93 від 20.07.93 р.	3780,36	378036	0,01	Прості іменні
2.	Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів Мінфіну України	373/1/94 від 29.09.94 р.	132312,6	378036	0,35	Прості іменні

2.10. Зазначення категорій акцій: Прості іменні
2.11. Кількість іменних акцій: 378036 штук.
2.12. Кількість привілейованих акцій: Привілейовані акції відсутні.
2.13. Номінальна вартість акцій: 0,35 грн.
2.14. Кількість учасників голосування про реорганізацію ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» та порядок його проведення: У голосуванні приймали участь 124 акціонери та їх представники з загальною кількістю 280006 голосів, або 74,07 % від загальної кількості акцій Товариства. Результати голосування за рішення про реорганізацію ВАТ «Дніпропетровський річковий порт»:
«за» — 279753 гол., або 99,91 % від кворуму;
«проти» — 120 гол., або 0,04 % від кворуму;
«утрималось» — немає гол., або 0,0 % від кворуму;
«не голосувало» - 133 гол., або 0,05 % від кворуму;
Голосування відкрите. Голосування проводилось за принципом: одна акція — один голос.
2.15. Інформація про збитки Товариства: Товариство збитків немає.

3. Інформація про Товариство, до якого здійснюється приєднання та яке здійснює додатковий випуск акцій (АСК «Укррічфлот»):

3.1. Фірмове найменування емітента: Акціонерна судноплавна компанія «Укррічфлот» (АСК «Укррічфлот»);
3.2. Ідентифікаційний код — 00017733;
3.3. Місцезнаходження Компанії: Україна, 04071, м. Київ, вул. Нижній Вал, 51;
3.4. Організаційно-правова форма: Відкрите акціонерне товариство;
3.5. Розмір статутного фонду: 2625539,0 гривень.
3.6. Цілі та предмет діяльності АСК «Укррічфлот»:
Діяльність компанії спрямована на подальший її розвиток; одержання прибутку на вкладений капітал, задоволення соціально-економічних потреб акціонерів і членів трудового колективу Компанії.
Метою діяльності Компанії є: забезпечення регулярного судноплавства і ефективного використання вантажного та пасажирського флоту; створення умов для розвитку конкуренції і забезпечення управління економічними методами; збереження наявних соціальних гарантій для працівників Компанії.
Предметом діяльності Компанії є:
— організація внутрішніх та міжнародних перевезень вантажів, пасажирів і туристів річковим, морським та змішаним «ріка-море» транспортом;
— виконання вантажно-розвантажувальних робіт, зберігання вантажів, організація вантажних і пасажирських перевезень та комплексного обслуговування флоту;
— виконання судноремонтних робіт, виготовлення продукції по суднобудуванню, машинобудуванню та товарів народного споживання;
— інші роботи, послуги та діяльність не заборонені законодавством.
3.7. Службові особи емітента:
Президент АСК «Укррічфлот» — Славов Микола Антонович, освіта вища, інженер — експлуатаційник водного транспорту, загальний виробничий стаж — 53 роки; стаж роботи на даній посаді — 10 років. Головний бухгалтер — Вельховий Анатолій Вікторович, освіта вища, економіст, загальний виробничий стаж — 27 років, стаж роботи на даній посаді — 10 років!
3.8. Найменування контролюючого органу (аудиторської фірми):
Ревізійна комісія: Голова ревізійної комісії — Коваленко Петро Никифорович;
Аудиторська фірма: ТОВ "Аудиторська фірма «Фінанс-Холдинг» (ідентифікаційний код 24373237, адреса: Україна, м. Київ, вул. Північно-Сирецька, 1, свідоцтво про внесення в Реєстр аудиторської діяльності № 001681, видане Аудиторською палатою України (рішення № 100 від 30.03.2001 р.)).
3.9. Дані про розміщення раніше випущених в обіг цінних паперів.

Номер емісії	Назва документа	Дата та № затвердж.	Сума емісії, грн.	Кількість акцій, шт.	Номінальна вартість акції., грн	Категорії акцій
1.	Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів Мінфіну України	№ 11/1/93 від 15.01.1993 року	67144,76	6714476	0,01	Прості іменні
2.	Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів Мінфіну України	№256/1/96 від 24.06.1994 року	2350066,6	6714476	0,35	Прості іменні
3.	Свідоцтво Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку	№ 408/1/00 від 07.08.2000 року	2625539,0	7501540	0,35	Прості іменні

3.10. Мета випуску акцій:
Додаткова емісія акцій АСК «Укррічфлот» випускається з метою обміну акцій ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» акціонерам зазначеного порту на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії у зв'язку з приєднанням ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» до АСК «Укррічфлот».
3.11. Зазначення категорій акцій додаткової емісії: Прості іменні.
3.12. Форма випуску акцій АСК «Укррічфлот»: документарна.
3.13. Акції на пред'явника не випускаються.
3.14. Кількість іменних акцій додаткової емісії —378036 штук;
3.15. Привілейовані акції не випускаються.
3.16. Загальна сума емісії і кількість акцій:

Вид акцій	Номінальна вартість, грн.	Кількість, шт	Загальна сума емісії, грн.
Прості іменні	0,35	378036	132312,6

3.17. Кількість учасників голосування та порядок його проведення: У голосуванні приймали участь 121 акціонер та їх представники з загальною кількістю 6568999 голосів, або 87,6 % від загальної кількості акцій АСК «Укррічфлот». Результати голосування за рішення про додаткову емісію акцій АСК «Укррічфлот»:
«за» — 6035274 гол., або 91,87 % від кворуму;
«проти» — 530082 гол., або 8,07 % від кворуму;
«утрималось» — 120 гол., або 0,01 % від кворуму;
«не голосувало» — 3523 гол., або 0,05 % від кворуму;
Голосування відкрите. Голосування проводилось за принципом: одна акція — один голос.
3.18. Порядок виплати дивідендів: Дивіденди виплачуються один раз на рік за рішенням Загальних зборів акціонерів за підсумками календарного року. Дивіденди сплачуються шляхом перерахування до 1 квітня року, наступного за роком, в якому було прийнято рішення про виплату дивідендів, коштів на особисті (поточні) рахунки акціонерів в установах банківської системи, або в іншому порядку, визначеному рішенням Загальних зборів. Право на отримання дивідендів мають особи, які є учасниками товариства на початок терміну виплати дивідендів.
3.19. Порядок і умови обміну акцій ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» на акції АСК «Укррічфлот» додаткової емісії. При емісії акцій під час реорганізації ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» шляхом його приєднання до АСК «Укррічфлот» продаж акцій АСК «Укррічфлот» не здійснюється. Акції ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» обмінюються на письмові зобов'язання про видачу відповідної кількості акцій АСК «Укррічфлот» додаткового випуску. Термін обміну — з 10.03.03 р. по 24.04.03 р. Обмін проводиться у співідношенні, визначеному Договором про приєднання ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» до АСК «Укррічфлот»: 1 акція ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» на 1 акцію АСК «Укррічфлот». Після реєстрації додаткового випуску акцій АСК «Укррічфлот» відбувається обмін письмових зобов'язань на акції АСК «Укррічфлот». Термін видачі сертифікатів акцій АСК «Укррічфлот» не обмежується.
3.20. Строк повернення коштів при відмові від випуску акцій.
Кошти при випуску акцій не залучаються та не повертаються.
3.21. Черговість випуску акцій.
Акції випускаються одночасно.
3.22. Порядок повідомлення про випуск та розміщення акцій.
Акціонери ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» про випуск та розміщення акцій повідомляються персонально та через органи преси.
3.23. Права власників привілейованих акцій.
Власників привілейованих акцій в АСК «Укррічфлот» немає.
3.24 Переважне право на придбання акцій при новій емісії.
Усі акціонери мають рівне переважне право на придбання акцій, що випускаються додатково при новій емісії, у кількості пропорційній їх частці у статутному фонді на дату прийняття рішення про емісію акцій.
3.25. Інформація про збитки Товариства: АСК «Укррічфлот»збитків немає.

До уваги акціонерів ВАТ «Дніпропетровський річковий порт»!

Обмін акцій акціонерам ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» на письмові зобов'язання АСК «Укррічфлот» про видачу відповідної кількості акцій АСК «Укррічфлот» буде відбуватись за адресою: м. Дніпропетровськ, площа Десантників, 1, Річковий вокзал, тел. (0562) 49-82-50, 49-82-88.
Акціонери, які не голосували за прийняття загальними зборами ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» рішення про реорганізацію порту, мають право звернутися з письмовою заявою про викуп належних їм акцій у відповідності з законодавством.

Правління ВАТ «Дніпропетровський річковий порт».

Про реорганізацію ВАТ «Дніпропетровський річковий порт»

ВАТ «Дніпропетровський річковий порт (код ЄДРПОУ — 03149978 повідомляє, що загальними зборами акціонерів товариства, які відбулися 14.12.2001 р., прийнято рішення про реорганізацію ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» шляхом приєднання його до АСК «Укррічфлот» зі статусом дочірнього підприємства.
Дочірнє підприємство «Дніпропетровський річковий порт» стає правонаступником ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» з усіх його прав та обов'язків.
Можливі претензії від кредиторів приймаються протягом одного місяця за адресою: Україна, 49021, м. Дніпропетровськ, Амур-Гавань, 11, тел. (056) 370-48-29, факс (056) 370-48-28.

Правління ВАТ «Дніпропетровський річковий порт».

ТОВ «Електротех», код 32108882, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 04.07.2002 р. за адресою: м. Київ, узвіз Печерський, 15, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/199-б від 04.03.2003 р. ТОВ «Електротех» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Кладко Р. Г. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 458-49-06.

ТОВ «Геліос», код 30674842, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 14.01.2000 р. за адресою: м. Київ, бул. Л. Українки, 15 а, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/196-б від 04.03.2003 р. ТОВ «Геліос» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Червінко Г. П. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 8-067-951-66-94.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 21/02/2003 р. по справі № Б24/85/02 Відкрите акціонерне товариство «Атомкомплект» (код за ЄДРПОУ 19356366, юридична адреса: 49022, м. Дніпропетровськ, вул. Булата, 6, п/р № 26006117029001 в КБ «ПриватБанк», МФО 305299) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ясногора Ігоря Вячеславовича (ліцензія АА № 047844) (49040, м. Дніпропетровськ, а/с № 2350, тел./факс (0562) 31-82-12).

ТОВ «Грейвіст», код 31305067, зареєстроване Печерською РДА м. Києва, 01.02.2001 р. за адресою: м. Київ, вул. Мечникова, 8, к. 22, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/197-б від 04.03.2003 р. ТОВ «Грейвіст» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Зуєва С. М. Претензії кредиторів приймаються за тел.: 451-52-66.

До уваги акціонерів Акціонерної судноплавної компанії «Укррічфлот»

Повідомляємо, що згідно з рішенням Правління АСК «Укррічфлот» десяті загальні збори акціонерів АСК «Укррічфлот» відбудуться 25 квітня 2003 року о 9-30 за адресою: м. Київ, Нижній Вал, 51, актовий зал (2-й поверх).

Порядок денний:

1. Звіт Правління АСК «Укррічфлот» «Про результати роботи Компанії за 2002 рік» і основні напрямки її діяльності на 2003 рік.
2. Звіт Ревізійної Комісії Компанії за 2002 рік.
3. Про дивіденди за підсумками роботи АСК «Укррічфлот» за 2002 рік.
4. Звіт Спостережної Ради АСК «Укррічфлот» за 2002 рік.
5. Затвердження бюджету судноплавної Компанії на 2003 рік.
6. Про внесення змін до Статуту АСК «Укррічфлот», пов'язаних із збільшенням статутного фонду Компанії.
7. Про внесення змін та доповнень до Статутів дочірніх підприємств АСК «Укррічфлот»:

7.1. «Дніпропетровський річковий порт».
7.2. «Херсонський річковий порт».
7.3. «Миколаївський річковий порт».

8. Про внесення змін та доповнень до Положення про філію АСК «Укррічфлот» «Вилківська РЕБ флоту» та Положення про Представництво АСК «Укррічфлот» в м. Дніпропетровську.

Додаткова інформація:

1. Збільшення статутного фонду АСК «Укррічфлот» проводиться у зв'язку з приєднанням до Компанії ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» у відповідності до законодавства. Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом додаткового випуску акцій. Розмір статутного фонду збільшується на 132312,6 грн.

2. Проект змін до Статуту АСК «Укррічфлот», пов'язаних із збільшенням статутного фонду:

Пункт 5.1. викласти в новій редакції:

5.1. Статутний фонд Компанії становить 2757851,6 гривень. Він сформований за рахунок вартості майна Компанії відповідно до законодавства.

Пункт 5.2. викласти в новій редакції:

Статутний фонд поділено на 7879576 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,35 гривні кожна.

3. Додатково в АСК «Укррічфлот» випускається 378036 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,35 грн. кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткового випуску — 132312,6 грн.

4. У відповідності до законодавства продаж акцій АСК «Укррічфлот» додаткового випуску не здійснюється. Акції ВАТ «Дніпропетровський річковий порт» обмінюються на письмові зобов'язання про видачу відповідної кількості акцій АСК «Укррічфлот» додаткового випуску. Термін обміну — з 10.03.03 р. по 24.04.03 р. Після реєстрації додаткового випуску акцій АСК «Укррічфлот» відбувається обмін письмових зобов'язань на акції АСК «Укррічфлот».

5. Внаслідок додаткового випуску акцій права акціонерів не змінюються, збитків власників акцій не передбачається.

Реєстрація акціонерів здійснюватиметься 25 квітня 2003 року з 7-30 до 9-00 за місцем проведення загальних зборів. Для участі у реєстрації акціонерам — фізичним особам при собі необхідно мати паспорт, а представникам акціонерів додатково — доручення.

Довідки за телефонами: 416-85-98; 416-86-94.

Правління Компанії.

До відома громадськості

ТОВ «Українська промислово-інвестиційна компанія», Дніпропетровськ, пров. Кирпичний, 2/1, т/ф (0562) 36-58-91, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

ТОВ «Ощадагроконсалт» (м. Київ, вул. Володимирська, 69, ідентифікаційний код 31451508, свідоцтво про державну реєстрацію № 05995 від 28.04.2001 видане Старокиївською РДА м. Києва) повідомляє про перереєстрацію в зв'язку з реорганізацією (перетворенням) у ТОВ «Шоу Мережа». Довідки за тел. 227-71-62.

Мелітопольська об'єднана державна податкова інспекція Запорізької області повідомляє про відкриття ліквідаційної процедури відносно підприємств:

Командитне товариство «Фінансово-економічний інститут «Мегі» (72319, м. Мелітополь, вул. Горького, 60; код ЄДРПОУ 25479251) визнане банкрутом 22.01.2003 постановою господарського суду Запорізької області у справі № 19/5/03;

Дочірнє підприємство «Укрпетролеум Мелітополь» товариства з обмеженою відповідальністю «Укр-Петролеум» (72304, м. Мелітополь, вул. Гризодубової, 23, 2; код ЄДРПОУ 30000633) визнане банкрутом 13.01.2003 постановою господарського суду Запорізької області у справі № 20/11/03;

Товариство з обмеженою відповідальністю «Базис» (с. Новоалександрівка Веселівського району Запорізької області, вул. Леніна, 7, 3; ЄДРПОУ 25489870) визнане банкрутом 15.01.2003 постановою господарського суду Запорізької області у справі № 22/2/03.

Ліквідатором вказаних підприємств призначена Мелітопольська об'єднана державна податкова інспекція (72312, м. Мелітополь Запорізької області, вул. Кірова, 31).

Правління Спільного українсько-німецького закритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Реемтсма—Київ тютюнова фабрика»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 24.04.2003 р. за адресою: м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 35.

Початок зборів о 10.00.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік.
2. Затвердження балансу АТ за 2002 рік і порядку розподілу прибутку.
3. Звіт Ревізійної комісії.

Реєстрація акціонерів 24.04.2003р. з 9.00 до 9.45.

Акціонерам, які запізнилися на реєстрацію, картки для голосування не видаються.

Для участі в зборах при собі необхідно мати:

● паспорт або інший документ, що посвідчує особу акціонера або довірену особу;

● доручення на право участі в зборах для представників акціонерів, які не можуть бути присутні на зборах особисто.

Правління ЗАТ.

ВАТ «АЗОТ» (м. Черкаси)

повідомляє про внесення до порядку денного загальних зборів акціонерів, які відбудуться 28 березня 2003 року (оголошення опубліковане в газеті «Голос України» 21 січня 2003 р. № 11 (3011) додаткового питання.

10. Про створення Представництва Відкритого акціонерного товариства «Азот» в м. Києві. Затвердження Положення «Про Представництво Відкритого акціонерного товариства «Азот» в м. Києві.

Виконавча дирекція ВАТ «Азот».

Відкрите акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Житомиробленерго» (10014, м. Житомир, вул. Пушкінська, 32/8, контактний телефон (0412) 402-068, 349-275, факс: 402-044, E-mail: tender@obl. zt. energy. gov. ua) проводить тендер з виконання робіт щодо впровадження програмного забезпечення фінансово-економічної діяльності районів електромереж обленерго.

Тендерна документація на вимогу замовника надається протягом 20 календарних днів з моменту публікації.

Останній термін подання тендерних пропозицій — 20 днів з моменту публікації.

Постановою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) від 19.02.03 р. по справі № 14/8 визнано банкрутом ДП «Енергія» ВАТ «Зоря» (код ЄДРПОУ 30225410, 27500, м. Світловодськ, вул. Дружби, 5). Ліквідатором призначено Заболотного Г. В. (ліцензія АА № 047950 від 19.10.01 р., 25006, м. Кіровоград, вул. Леніна, 23).

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело о банкротстве № 15/366 Б ЗАО Агропромышленное объединение «Наука» с. Уманское, текущий счет № 260082337 в Донецкой ОД АППБ «Аваль», МФО 335076, Код по ЄДРПОУ 30905617 (86050, Донецкая область, Ясиноватский район, с. Уманское, ул. Батулы, 44а).

Мораторий на требования кредиторов введен 29.12.2002 г.

Распорядителем имущества назначена Мосина Н. И. Лицензия № 047530. Претензии кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 25.02.2003 року порушено справу № 4/217 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Обеpiг», код ЄДРПОУ 30742304, юридична адреса: 57226, Миколаївська обл., Жовтневий р-н, с. Червоне. Ліквідатором призначено Дуднікову Н. Г., ліцензія № 250052 від 19.11.2001 року, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 29, кв. 19, тел. 35-90-61. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з моменту публікації оголошення.

Константиновская ОГНИ уведомляет, что Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбудил дело о банкротстве № 33/172Б 29.11.2001 г. в отношении общества с ограниченной ответственностью «ЗНАК», код ОКПО 31167402, р/с 26001318061 в Константиновском филиале «Приватбанка», МФО 335269. Юридический адрес: 85114, г. Константиновка Донецкой обл., ул. Славянская, 8.

ВАТ «Універсам № 12»

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 27 квітня 2003 року о 14 годині, за адресою: м. Київ, вул. Жолудєва, 4.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2002 рік та його затвердження.
2. Звіт ревізійної комісії за 2002 рік.
3. Розподіл прибутку за 2002 рік та плановий розподіл прибутку на 2003 рік.
4. Про надання доручень з питань фінансово-господарської діяльності.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводиться у день проведення зборів з 11.30 до 13.30 за місцем проведення зборів.

Правління ВАТ «Універсам № 12».

ВАТ «Хащуватське ХПП»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 23 квітня 2003 року за адресою: Кіровоградська область, Гайворонський район, с. Хащувате, вул. Степова, 1 об 14-00 годині.

Порядок денний:

1. Звіт Голови Правління товариства за підсумками роботи у 2002 р.
2. Звіт Ревізійної комісії товариства.
3. Звіт Спостережної ради товариства.
4. Обрання та відзив членів Ревізійної комісії.
5. Обрання та відзив членів Спостережної ради.
6. Затвердження річного звіту за 2002 р.
7. Прийняття рішення про розподіл чистого прибутку товариства.
8. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
9. Затвердження колективного договору.
10. Вибори органів управління.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Жилянська 58-б) порушив справу № 14/11б-2003 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Норд» (09100, м. Біла Церква, б-р. 50-р. Перемоги, 119, кв. 31, код ЄДРПОУ 19413064, р/рахунок № 26003310920855, № 2604310920525 в Білоцерківській філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 321046), справу № 15/11б-2003 про банкрутство Приватного підприємства «Фауна БЦ» (09100, м. Біла Церква, вул. Шолом-Алейхема, 33, кв. 20, код ЄДРПОУ 22207121, р/рахунок № 26008447 в Білоцерківському філіалі АППБ «Аваль», МФО 321121). Розпорядником майна призначено — Серпутько Г. М. (ліцензія №249767 від 19.01.2001 р., адреса — м. Київ, пр-т. Героїв Сталінграда, буд. 20, кв. 243, та справу № 36/2б-2003 про банкрутство Приватного підприємства «Будкомплекс» (09100, м. Біла Церква, вул. Пролетарська, 13, кв. 158. код ЄДРПОУ 31322023, р/рахунок № 260012412 в Білоцерківському філіалі АППБ «Аваль», МФО 321121). Розпорядником майна призначено Борисенко А. М. — ліцензія № 250339 від 28.02.2002 р., адреса: Київська область, м. Біла Церква, вул. Водопійна, 14А, кв. 49.)

Ліквідатор ВАТ «Шалигінський цукровий завод» реалізує на відкритих торгах групу відокремлених інвентарних об'єктів підприємства-банкрута ВАТ «Шалигінський цукровий завод».

Об'єкти нерухомості складаються з адміністративних приміщень, споруд виробничого призначення, складських приміщень, гаражів.

Транспортні засоби складаються з легкового та вантажного автотранспорту, тракторів, причепів та напівпричепів, спеціального транспорту. Роки випуску — 1986—1995 р. Технічний стан задовільний.

Дифузія А 2 ПФ 2 — Ф 20.

Турбогенератор — П-1,5/21/5 (виробник — ВАТ «Калузький турбінний завод») у використанні не був.

У разі надходження однієї заявки на придбання майнового об'єкту, його продаж здійснюється за експертною оцінкою.

Із запропонованим до продажу майном можна ознайомитися за адресою: Сумська область, Глухівський район, с. Шалигіне.

Заявки направляти на адресу: м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2, офіс 70, тел. 261-04-65, факс — 290-50-96. Ліквідатор Лінкевич О. М.

УКРСОЦБАНК

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ АКБ "УКРСОЦБАНК"

25 квітня 2003 року об 11 годині відбудуться Загальні збори акціонерів Акціонерно-комерційного банку соціального розвитку "Укрсоцбанк" за адресою: 65014, м. Одеса, вул. Ю. Олеші, 6, Одеська обласна філія АКБ "Укрсоцбанк", актовий зал

Порядок денний:

1. Звіт Правління АКБ "Укрсоцбанк" про результати діяльності банку в 2002 році, основні напрями діяльності банку на 2003 рік.
2. Звіт та висновки Ревізійної комісії про результати діяльності АКБ «Укрсоцбанк» у 2002 році.
3. Звіт та висновки зовнішнього аудитора про результати діяльності АКБ «Укрсоцбанк» у 2002 році.
4. Затвердження результатів діяльності АКБ «Укрсоцбанк» за 2002 рік, звітів і висновків Ревізійної комісії та зовнішнього аудитора, порядку розподілу прибутку, строків та порядку виплати частки прибутку (дивідендів).
5. Про внесення змін і доповнень до Статуту АКБ «Укрсоцбанк».
6. Про склад Спостережної ради АКБ «Укрсоцбанк».

Реєстрація учасників Загальних зборів акціонерів банку буде здійснюватись **25 квітня 2003 року з 10. 00 до 10. 40 за місцем проведення зборів**.

Для реєстрації всім учасникам Загальних зборів акціонерів банку необхідно мати паспорт. Крім того, керівникам юридичних осіб - оформлені належним чином витяг із статуту та наказ про призначення на посаду; представникам юридичних та фізичних осіб — посвідчену згідно з чинним законодавством України довіреність на право участі та голосування на Загальних зборах акціонерів банку.

Довідки за телефонами:

у м. Києві — (044) 269-08-36, 205-45-46, 205-45-48, 230-32-99, факс: (044) 269-13-07;

у м. Одесі — (0482) 39-01-00, 39-02-00, факс: (0482) 39-01-29.

Правління АКБ "Укрсоцбанк".

Ліцензія НБУ № 5 від 29.12.2001 р.

Постановление Хозяйственного Суда Запорожской области (69001, г. Запорожье, ул. Тюленина, 21) от 12.02.2003 по делу № 5/4/233(02) признан банкротом и начата ликвидационная процедура в отношении ОАО «Бердянский завод железобетонных изделий № 4», 71100, Бердянск, Мелитопольское шоссе, 86, код ОКПО 01235107. Ликвидатором банкрота назначен арбитражный управляющий Ищенко Василий Дмитриевич, лицензия АА № 250004, 72311, Мелитополь, а/я-21. Т/ф (06192) 3-03-21.

ДАЛІ БУДЕ

У НОМЕР

На «Площі зірок» з'явилося ім'я Софії Ротару

Пам'ятний знак на честь народної артистки СРСР Софії Ротару відкрито на «Площі зірок» у ДКЦЗ «Росія» в Москві. Після церемонії у концертному залі «Росія» відбувся виступ самої співачки з участю зірок російської естради.

Кошти на встановлення пам'ятного знака надав бюджет Москви, а концерт проведено на гроші з позабюджетних джерел.

У Криму буде п'ятий орган

Маестро, творець і керівник відомого ялтинського центру органної музики «Лівадія» Володимир Хромченко до вісімнадцяти найзначніших концертних органних зал України додасть дев`ятнадцяту — в Сімферополі. Уже створено групу ентузіастів, які заручилися підтримкою керівництва і провідних митців автономії, відібрано приміщення з чудовою акустикою. Новий орган, як і ялтинський, буде одним з найбільших у державі: матиме понад 4,5 тисячі труб довжиною від шести метрів до кількох міліметрів. Труби і механічні частини з деревини місцевих порід створюватимуть кримські спеціалісти. Тому орган обійдеться в п`ятеро дешевше, ніж придбання такого самого за кордоном. Фахівці вважають, що вкладуться у два роки і 4 мільйони гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Автомобіль від Бога

У Мелітополі з'явився автомобіль з номерним знаком «ПАСТОР» і написом на задньому склі: «Господь — мій захист, він з тобою розбереться». Іномарка «Рено» останньої моделі прибула із Дніпропетровська і, за деякими даними, належить представникам команди одного із проповідників. А напис на задньому склі призначений, очевидно, для залякування ДАІшників, які не покаялися.

Бабусин лівак — не первак

Підпільну «гуральню» викрили в приватному будинку 74-річної пенсіонерки правоохоронці Мукачевого. А продукувалася тут горілка найширшої гами — від «Союз Віктан» і «Київська Русь» до банальної «Пшеничної». Ще приблизно 190 літрів спирту сумнівної якості чекали своєї черги на розлив. Міліція знайшла також майже дві тисячі закруток до пляшок, сотню підроблених акцизних марок, етикетки.

Лівак збувався і через ринки, і в кількох кафе та барах міста, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Переможна угода

ВІТАЄМО!

***Біатлон.** Спортивні пристрасті банку «Аваль» загальновідомі. Його президент, народний депутат України Федір Шпиг — знаний уболівальник — багато років очолює Асоціацію аматорського футболу України. Він доклав чимало зусиль для відродження змагань на призи клубу "Шкіряний м'яч". Федір Іванович з гордістю каже, що його фінансовий підрозділ не тільки надає допомогу національному спорту, а й сам є активним учасником фізкультурного руху. Зокрема, щороку відбувається банківська спартакіада.*

І все-таки «Аваль» більше дає. І не тільки футболу, а й спортивній гімнастиці іншим видам спорту. А ще виявляє особливу прихильність до біатлоністів. Це мало конкретне підтвердження позавчора, коли в центральному офісі банку приймали зірок українського біатлону.

Національна збірна нашої країни якраз повернулася з чемпіонату Європи в Італії, де виступила тріумфально. Здобуто три золоті і срібну медалі.

Президент Федерації біатлону України Володимир Бринзак сказав, що цей вид спорту поступово повертає до себе довіру з боку держави.

— Ми зробимо все, щоб жах олімпійського Солт-Лейк-Сіті забувся назавжди, — сказав він. — Дивитимемося вперед і прагнутимемо нових висот. До речі, в Італії, де так яскраво виступили українські стріляючі лижники, змагалася дуже сильна збірна Росії. Вона й інші команди складені зі спортсменів, котрі мають підійти до розквіту сил на наступних олімпійських іграх. Приємно, що це стосується й українського колективу.

Голова Держкомспорту України Микола Костенко відзначив, що біатлон матиме велику користь від дружби з банком «Аваль». Микола Павлович звернув увагу на серйозні проблеми в цьому виді спорту. І висловив сподівання на успіхи чоловічої команди. А жіноча, котра раніше приносила найлункіші перемоги, нині переживає природну зміну поколінь. Однак і в наших славних дівчат є хороші перспективи.

Господар великого дому, де відбувалася зустріч, розповів журналістам, що перед Всесвітньою універсіадою, де українські майстри біатлону також залишили переможний автограф, він домовився з паном Бринзаком про відновлення партнерських стосунків. І тепер бачимо, що з цього вийшло.

Пан Шпиг з радістю вручив цінні подарунки членам національної збірної: Олені Петровій, Оксані Яковлевій, Оксані Хвостенко, Андрієві Дериземлі, Олександрові Білоненку, Олексієві Коробейникову, Романові Примі, Русланові Лисенкові, В'ячеславові Деркачеві, тренерам — Миколі Зоцу та Сергієві Тесенку.

Від імені спортсменів срібна призерка Олімпіади-1998, віце-чемпіонка Європи-2003, заслужений майстер спорту Олена Петрова подякувала Федорові Івановичу за щиру дружбу і піклування та вручила йому сувенір з натяком: фігурку норвезького троля на лижах. Кажуть, вона має принести щастя...

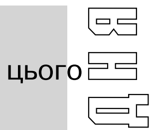
Уже незабаром (15—23 березня) у місті Ханти-Мансійську відбудеться черговий чемпіонат світу з біатлону. Прихильники спорту, і особливо працівники банку «Аваль», не приховують, що чекатимуть приємних повідомлень з російської Півночі.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: сувенір Федорові Шпигу від Олени Петрової (у центрі — народний депутат Григорій Дашутін); Андрій Дериземля — ось які чоловіки-красені є у нашій Україні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

цього дня

6 БЕРЕЗНЯ

■ 1919 р. У Харкові розпочався III Всеукраїнський з'їзд рад, який прийняв першу конституцію УРСР. ■ 1934 р. Народився письменник-сатирик Михайло Жванецький. ■ 1939 р. У Києві відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку. Київському університетові присвоєно ім'я великого поета. ■ 1951 р. У Франції помер письменник і політичний діяч Володимир Винниченко. ■ 1991 р. В Україні створено Національний олімпійський комітет.

УВАГА, КОНКУРС!

Спільна акція національної телекомпанії України та посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні

Що ви знаєте про Німеччину?

Незабутній відпочинок у Німеччині від фірм «Lufthansa» та «Robert Bosch», холодильник від «Siemens», фірмовий одяг від «Adidas», постільні набори від «Billerbeck» та інші чудові призи зможе виграти кожен, хто візьме участь у цьому конкурсі, який проводиться також і за сприяння фірм «Schering» та «Daimler-Chrysler».

1. Який день є національним святом Німеччини і як він називається?

....
....
....

2. З якого часу і до якого стояла Берлінська стіна?

....
....
....

3. Коли Федеративна Республіка Німеччина та НДР стали членами Організації Об'єднаних Націй?

....
....
....

4. Які держави належать до членів—засновників Європейського співтовариства — Європейського союзу?

....
....
....

5. Які два політики підписали 22 січня 1963 року так званий Єлисейський договір — договір про дружбу між Францією і Німеччиною?

....
....
....

6. Резиденція якої інституції ЄС розташована в Німеччині і де?

....
....
....

7. Який імператор у 800 році був коронований у Римі і вважається історичною постаттю як німців, так і французів?

....
....
....

8. Через яке озеро тече Рейн?

....
....
....

9. Яке місто є батьківщиною сім'ї Будденброків з однойменного роману Томаса Манна?

....
....
....

10. Хто вважається батьком соціальної ринкової економіки?

....
....
....

Прізвище:
....
Ім'я:
....
Вік:
....
Контактний телефон:
....
Адреса:
....
....

Виріжте цю публікацію (копії не приймаються), вкажіть пропоновану вами відповідь і надішліть за адресою: 01901, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 25, Посольство Німеччини в Україні, відділ преси. На конверті зробіть позначку «Що ви знаєте про світ?». Не забудьте на купоні вказати своє прізвище, ім'я, вік, домашню адресу і контактний номер телефону. Купони приймаються до 31 березня. Хто правильно відповість на всі 10 запитань, той візьме участь у жеребкуванні, де буде визначено 9 фіналістів. Їх буде запрошено на Перший Національний телеканал, де за участю Надзвичайного і Повноважного Посла Німеччини в Україні пана Дітмара Штюдемана відбудеться розіграш призів конкурсу. (Запис передачі: 16.04.2003 р.).

Зичимо вам успіху! Співробітники Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні, Національної телекомпанії України і спонсори, а також члени їхніх сімей участі в конкурсі не беруть.

Спонсори: «Lufthansa», «Robert Bosch», «Siemens», «Adidas», «Billerbeck», «Schering», «Daimler-Chrysler», «Eric's Family», Hotel Nassauer Hof Wiesbaden, Schafer-Shop

Головний інформаційний спонсор — газета «Голос України». Інформаційні спонсори — газети «Український шлях» (м. Львів), «Новий день» (м. Херсон), «Слобідський край» (м. Харків), «Молодий буковинець» (м. Чернівці), «Наше місто» (м. Дніпропетровськ), «Вечерняя Одесса» (м. Одеса), «Голос Крыма» (м. Сімферополь) та «Салон Дона і Баса» (м. Донецьк).

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ.**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ **Платні матеріали.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311043. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-89-34, 454-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos